ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1891

(ΜΕΘ' ΕΝΟΣ ΠΙΝΑΚΟΣ)

ΑΘΗΝΗΣΙΝ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ
1893

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΟΘΩΝ
ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΓΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΦΙΛΑΡΧΑΙΩΝ
Η ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ
Ο ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
Ο ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΕΩΝ
Ο ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΣΥΡΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΩΝΙΔΗΣ
DUC DE LUYNES
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΕΝΑΡΔΑΚΗΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΡΣΑΚΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΗΣ
ΣΙΜΩΝ Γ. ΣΙΝΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Χ. ΠΕΤΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΡ. ΣΟΥΤΣΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΠΑΤΡΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
HILARION ROUX
ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΚΑΙ ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΕ
HEINRICH SCHLIEMANN
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΒΑΛΛΙΕΡΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΗΦΑΙΣΤΙΔΗΣ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ
ΣΟΛΩΝ ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Ι. ΓΡΩΙΟΣ
ΟΘΩΝ Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ
ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, τῇ 2ᾳ Φεβρουαρίου 1892, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρᾳ 10η π.μ. συνελθόντων ἑταίρων εἴκοσι ἕξ, ὁ πρόεδρος Ἀλ. Κοντόσταυλος καταλαβὼν τὸ βῆμα ἐδικαιολόγησε τὴν γενομένην ἀναβολὴν τῆς πρώτης ἐτησίας συνελεύσεως ἕνεκα τοῦ ἀπροόπτου πένθους τοῦ Πανεπιστημίου. Εἶτα ὥρισε κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τὸ ἀντικείμενον τῆς συνελεύσεως, ἤτοι ἀκρόασιν τῆς λογοδοσίας τοῦ Συμβουλίου καὶ ἐκλογὴν τῆς ἐξελεγκτικῆς τῶν λογαριασμῶν ἐπιτροπῆς καὶ προέτεινεν ἐξ ὀνόματος τοῦ Συμβουλίου νὰ προβῇ ἡ συνέλευσις εἰς ἐκλογὴν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς πρὸ τῆς ἀναγνώσεως τῆς λογοδοσίας, ἐπειδὴ συνήθως ἀναχωροῦσιν ἀμέσως μετ' αὐτὴν οἱ ἑταῖροι καὶ ἐπειδὴ ὁ ὀργανισμὸς δὲν τὸ ἀπαγορεύει· προσέθηκε δὲ ὅτι τὸ συμβούλιον εὐχαρίστως δέχεται νὰ εἶναι ἡ ἐπιτροπὴ διαρκὴς ἐξελεγκτικὴ καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

Μετά τινα συζήτησιν, καθ' ἣν ὑπεστηρίχθη ὅτι ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν οὔτε κελεύει τοῦτο ὁ ὀργανισμὸς καὶ ὅτι προτιμότερον εἶναι νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ σχεδίου τοῦ νέου ὀργανισμοῦ, ἡ συνέλευσις ἀπεφάσισεν εἰς συζήτησιν μὲν τοῦ σχεδίου νὰ

μὴ προβῇ, διότι κατὰ τὸν ἰσχύοντα ὀργανισμὸν ἄλλος εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς πρώτης συνελεύσεως τοῦ ἔτους, ἡ δ' ἐκλογὴ τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς νὰ γίνῃ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς λογοδοσίας τοῦ Συμβουλίου, ὡς πάντοτε ἐγίνετο.

Εἶτα ὁ πρόεδρος προσεκάλεσε τὸν γραμματέα Στέφ. Κουμανούδην ν' ἀναγνώσῃ τὴν ἔκθεσιν τῶν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου κατὰ τὸ ἔτος πεπραγμένων, ὅστις παρελθὼν ἀνέγνω αὐτὴν ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

Κύριοι,

Περὶ τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος πεπραγμένων ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας ἀρχόμενοι λέγομεν, ὅτι εἰς τὸ μητρῷον αὐτῆς ἐνεγράφησαν πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι νέοι ἑταῖροι δέκα ὀκτώ.

Ἀπέθανον δὲ ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ἀπὸ ἐτῶν ἐγγεγραμμένων ἕξ, Κωνσταντῖνος Παπαῤῥηγόπουλος, Ἀλέξανδρος Πασπάτης, Ἰωάννης Μαραγκός, Ἀλέξανδρος Ῥίζου Ῥαγκαβῆς, Νικόλαος Δαμαλᾶς καὶ Χρῆστος Νικολαΐδης Φιλαδελφεύς. Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου Ῥαγκαβῆ σήμερον ἰδιαιτέραν μνείαν ποιοῦμεν, διότι ἀπὸ τῆς πρώτης τῆς Ἑταιρίας συστάσεως ἐν ἔτει 1837 ἐκλεχθεὶς γραμματεὺς αὐτῆς ὁ ἀνήρ, ἐπαξίως τῶν ἀρχαιολογικῶν γνώσεών του, διετέλεσεν ἐπὶ δεκατρία συνεχῆ ἔτη ἀφωσιωμένος μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ δραστηριότητος εἰς τὸ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τῆς σπάνιος ἀνδρῶν λογίων καὶ εἰδικῶν πολλοῦ ἄξιον ἔργον (1). Ἀντὶ τούτου λοιπὸν καὶ τῆς ἄλλης, ἣν μέχρι ἐσχάτου γήρατος ἀνέπτυξεν ὁ μακαρίτης πολυειδοῦς καὶ ὠφελίμου εἰς τὴν πατρίδα ἐνεργείας, ἔστω διαμένουσα παρ' ἡμῖν μετὰ τιμῆς ἡ μνήμη τοῦ ὀνόματός του.

(1) Ὅρα τοὺς ὑπ' αὐτοῦ συντεθέντας τότε καὶ ἐκφωνηθέντας λόγους ἐν τῇ «Συνόψει τῶν πρακτικῶν τῆς ἀρχαιολ. Ἑταιρίας τῶν Ἀθηνῶν, ἔκδ. β'. 1846, καὶ ἐν τοῖς «Πρακτικοῖς τῆς ιϛ'. καὶ τῆς ιγ'. συνεδριάσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιολ. Ἑταιρίας. 1848 καὶ 1849». Τὰ δὲ ἄλλα αὐτοῦ ἀρχαιολογικά, ποιητικὰ καὶ παντοίας ἄλλης ὕλης συγγράμματα καὶ μεταφράσματα ἐκ πολλῶν γλωσσῶν εἶναι πασίγνωστα.

Συνδρομὴν τακτικὴν διὰ τὸ ἔτος 1891 μέχρι τῆς σήμερον κατέβαλον ἑταῖροι ἑκατὸν ἑβδομήκοντα πέντε, ἔτι τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν Πανεπιστήμιον δραχμὰς χιλίας, τὴν συνήθη ἀπὸ ἐτῶν συνδρομήν του. Μετ' εὐχαριστίας ἀναφέρομεν καὶ ἓν κληροδότημα εἰσπραχθὲν τὸ τοῦ μακαρίτου Σχλίεμαν ἐκ πέντε χιλιάδων δραχμῶν.

Τοσαῦτα μόνον εἰρήσθωσαν παρ' ἡμῶν περὶ τούτων. Πλείονας λεπτομερείας περὶ τῆς χρηματικῆς καταστάσεως τῆς Ἑταιρίας καὶ τῶν ἐπετείων ἐσόδων αὐτῆς καὶ ἐξόδων περιέχουσι τὰ ὑπ' ὄψιν σας ἔντυπα φύλλα, ἐφ' ὧν καὶ ὁ ταμίας δίδει συνήθως ἐξηγήσεις.

Ἔργα ἀρχαιολογικὰ χρήμασι τῆς Ἑταιρίας διεξήγαγε τὸ Συμβούλιον πρῶτον *ἀνασκαφὰς* εἰς ἕνδεκα διάφορα μέρη τοῦ βασιλείου, πέντε μὲν ἐν Πελοποννήσῳ, τέσσαρας δὲ ἐν Ἀττικῇ, μίαν ἐν Βοιωτίᾳ καὶ μίαν ἐν Εὐβοίᾳ.

Ἀρχόμεθα λέγοντες τὰ κατ' αὐτὰς ἀπὸ τῆς ἐν *Ἀθήναις* γενομένης ἐπὶ τέσσαρας μὲν περίπου μῆνας ἐν τῷ πρὸς δυσμὰς τοῦ ὡρολογίου Ἀνδρονίκου τοῦ Κυῤῥήστου γηπέδῳ τοῦ Λύτσικα καὶ ἐν αὐτῷ τῷ περικλείστῳ χώρῳ τοῦ ὡρολογίου, ἐπὶ τρεῖς δ' ἑβδομάδας ἐν τῷ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Τετρακιονίου τῆς Ἀθηνᾶς ἀρχηγέτιδος γηπέδῳ τοῦ Ἀζάπη, τῷ ἐξαγορασθέντι πέρυσιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Τὴν εἰς τὰ δύο ταῦτα μέρη δηλ. ἀνασκαφὴν θεωροῦμεν ὡς μίαν, καθ' ὅσον ἓν πρᾶγμα ἐζητοῦμεν νὰ ἐξακριβωθῇ, τὸ ἄν, καθ' ἃ εὐλόγως ὑπετέθη πέρυσιν, ἡ ἐν τῷ τοῦ Λύτσικα γηπέδῳ ἀναφανεῖσα Ῥωμαϊκῶν χρόνων ἀγορὰ συνέχεται ὀργανικῶς μετὰ τοῦ τετρακιονίου, ἤτοι, ἂν εἰς τοὺς δύο τούτους ἱκανῶς ἀφεστῶτας τόπους πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν μέρη ἀκτικρύζοντα μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς μεγάλης οἰκοδομῆς, ἧς τὰ μεσαῖα μέρη κατὰ μῆκός τε καὶ πλάτος νὰ κρύπτωνται ἔτι ὑπὸ γῆν. Καὶ ἡ μὲν τετράγωνος σκαφὴ ἡ πρὸς δυσμὰς τοῦ ὡρολογίου (ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου ἕως 16 Μαΐου 1891) δὲν ἔδειξε σημειῶδές τι καὶ ἐπὶ μᾶλλον διασαφητικὸν τοῦ ἐντὸς στωϊκοῦ ὑπαίθρου χώρου τῆς Ῥωμαϊκῆς οἰκοδομῆς, διότι ἐν τῇ νοτιοανατολικῇ αὐτῆς γωνίᾳ καὶ περαιτέρω πρὸς δυσμάς, ὅπου ἐσκάπτομεν, χώματα μόνον πολλὰ ἦσαν τὰ ἀποκομιστέα καὶ τειχία μεταγενέστερα

ἄτακτα καὶ ξένα τῇ κυρίᾳ οἰκοδομῇ ἦσαν καθαιρετέα καὶ καθηροῦντο, ἀναλεγομένων μόνον ἐπιμελῶς τῶν σποράδην εὑρισκομένων τεμαχίων ἀρχαιολογικῆς σημασίας· εἰ δέ τι καὶ οἰκοδομικῶς περίεργον ἐφάνη, καθὼς λ. χ. μία δευτέρα πωρίνη κλῖμαξ ὑπὸ τὴν πρώτην ἐκείνην καὶ παράδοξον τοῦ Προπύλου, περὶ ἧς εἴπομεν τὰ δέοντα ἐν τῇ περυσινῇ λογοδοσίᾳ, τοῦτο καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτο, συμπεριελήφθη ὑφ' ὑμῶν πρωθυστέρως ἐν τῇ οὔπω ἐκδοθείσῃ ἐκείνῃ λογοδοσίᾳ (1) καὶ δὲν εἶναι χρεία νὰ ἐπαναλεχθῇ σήμερον. Ἀρκεῖ δὲ μόνον ἔτι νὰ προστεθῇ νῦν τοῦτο ὅτι τὸν Μάρτιον μῆνα, ἀφοῦ συνεχωρήθη τῇ Ἑταιρίᾳ νὰ καθαιρέσῃ τὴν δυτικὴν γραμμὴν τοῦ νεωτερικοῦ τοίχου τοῦ περιβάλλοντος τὸν χῶρον τοῦ ὡρολογίου ἵνα καθαρισθῇ ὁ πρὸ τοῦ προπύλου τόπος ὁ εὐθὺς ἐκεῖ φυσικῶς ὑψούμενος, εἰσεχωρήσαμεν καὶ εἰς τὸν ἐπίπεδον χῶρον τὸν πλησιέστερον τῷ ὡρολογίῳ καὶ πέριξ αὐτοῦ μέχρι τινὸς πρὸς ἄρκτον καὶ ἀνατολὰς ταπεινοῦντες τὸ ἐκεῖ ἔδαφος ἐπὶ ποσὸν ἕως 0,30 πρὸς ἀνάδειξιν καὶ τῆς κατωτάτης τρίτης μαρμαρίνης βαθμίδος τοῦ ὡρολογίου, καὶ δὲν ἀπέβη ὅλως ἄκαρπος καὶ ἀλλέως ἡ ἐκεῖ ἐργασία· διότι πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ὡρολογίου καὶ ἐν ἀποστάσει ἀπ' αὐτοῦ μέτρων 6 καὶ 30 ἑκατοστῶν ἐφάνησαν τὰ ἐδάφη κατασκευῆς μιᾶς ἀγνώστου οἰκοδομῆς ὀρθογωνίου, χωρούσης πρὸς ἀνατολὰς ἐπὶ μέτρα 6 καὶ 15 ἑκατοστά, ἔνθα πατεῖται ὑπὸ τῆς ἀνατολικῆς γραμμῆς τοῦ νεωτερικοῦ τοίχου τοῦ περιβάλλοντος τὸ ὡρολόγιον καὶ μένει ἄδηλος ἡ περαιτέρω αὐτῆς ἶξις ὑπὸ γῆν. Κολλᾷ δὲ αὕτη ἡ οἰκοδομὴ νοτίως πρὸς ἕνα ῥωμαϊκῶν χρόνων τοῖχον, ἐμφανῆ ὄντα ἤδη ἀπὸ ἐτῶν, ὅστις σύῤῥιζα τῷ ὡρολογίῳ ὑψοῦται καὶ πατεῖ μάλιστα ἐπὶ μιᾶς τῶν μαρμαρίνων βαθμίδων τοῦ ἡμικυκλικοῦ προσκτίσματος τοῦ

(1) Καὶ ἄλλων μὲν ἕνεκα κωλυμάτων (τῶν ἐκτάκτως γενομένων συνελεύσεων), οὐχ ἥκιστα δὲ ἕνεκα τοῦ ὅτι ἐβράδυνε πολὺ ἡ κατασκευὴ τῶν δύο πινάκων (Α'. καὶ Β'.), οἵτινες ἔμελλον νὰ συνοδεύσωσι τὴν λογοδοσίαν τοῦ ἔτους 1890, ἠναγκάσθημεν νὰ ἐνθέσωμεν ἐν αὐτῇ καὶ πορίσματά τινα τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ 1891, ἐλπίζοντες ὅτι θὰ λάβωσιν εἰς χεῖρας οἱ ἑταῖροι τὸ τεῦχος περὶ τὰ μέσα τοῦ 1891, ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι ἔληξε τὸ ἔτος, καὶ εἰσέτι ὑστερεῖ τὸ τεῦχος, πάλιν ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν πινάκων, ὧν ὁ κατασκευαστὴς ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, μόλις δὲ μετὰ καιρὸν πολὺν μᾶς ἔπεμψε τὸν Α^ον ἐκεῖθεν, τὸν δὲ Β^ον ἄλλος συνεπλήρωσεν ἐνταῦθα.

ὡρολογίου· ἡ δὲ ἄγνωστος οἰκοδομὴ εἶχέ ποτε θύρωμα εὐμέγεθες πρὸς δυσμάς, οὗ σώζεται τὸ μαρμάρινον κατώφλιον.

Ταῦτα μὲν περίπου εἶναι τὰ φανέντα ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ, ἃ ἐναργέστερον θὰ δείξῃ τὸ δημοσιευθησόμενον σχεδιογράφημα (1), τὰ δὲ κατὰ τὴν τριῶν ἑβδομάδων σκαφὴν (ἀπὸ 17 Μαΐου ἕως 8 Ἰουνίου) τὴν γενομένην σύρριζα καὶ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Τετρακιονίου, ἔχουσιν ὡς ἑξῆς· Ἐπ' αὐτὴν ἐτράπησαν αἱ ἐργασίαι, ἐπειδὴ τὸ μὲν στρατιωτικὸν ἀρτοποιεῖον, οὗ εἴχομεν ἐγκαίρως ζητήσῃ τὴν ἀλλαχοῦ μετάθεσιν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἵνα γίνῃ οὕτω δυνατὴ ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ γηπέδου του πρὸς ἀνάδειξιν τῶν ἐν αὐτῷ ὑπαρχόντων, ὡς πρὸ ἐτῶν ἐγνώσθη, μερῶν τῆς ἀγορᾶς (κιόνων δύο ὀρθῶν μετὰ τοῦ ἐπιστυλίου των) ἔμενεν ἀκόμη ἐν ἐνεργείᾳ, μᾶς διεβιβάσθη δὲ μόνον ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν τῆς 15 Μαρτίου 1891, λέγον, ὅτι φροντὶς περὶ τῆς μεταθέσεώς του ἐλήφθη, μέλλει δὲ νὰ ζητηθῇ πίστωσις παρὰ τῆς βουλῆς ἐν τῇ β' συνόδῳ. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ὁ τόπος τῆς οἰκίας Ἀζάπη, τῆς πλησιέστατα τῷ Τετρακιονίῳ, ἦτο εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἑταιρίας, ἔτι δὲ καὶ ἄλλος ἐκεῖ τόπος ἐφαίνετο πρὸς νότον ἐλεύθερος καὶ ἐξηγορασμένος ἤδη πρὸ ἐτῶν διὰ τὸν σχηματισμὸν ἐκεῖ πλατείας, ὡς ἐρρέθη ἡμῖν, δι' οὗ χωρούσης τῆς σκαφῆς ἠδυνάμεθα νὰ φθάσωμεν περαιτέρω εἰς ἓν γήπεδον, ὃ παρὰ τοῦ Ἰω. Τσάτσου Θέου ἠναγκάσθη νὰ ἀγοράσῃ σπευστικῶς αὐτὴ ἡ Ἑταιρία ἡμῶν, ἵνα μὴ κτισθῇ ἐκεῖ οἰκία (ἀφοῦ ἐν τῇ διὰ τὴν θεμελίωσίν της σκαφῇ εἶχε φανῇ ἐντὸς αὐτοῦ εἷς κίων ὀρθός, ὑποτιθέμενος εὐλόγως ὡς ἀνήκων εἰς τῆς ἀγορᾶς τὴν κιονοστοιχίαν), μετεβιβάσαμεν τοὺς σκαφεῖς εἰς τὸ Τετρακιόνιον καὶ ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ἔδειξεν ἡ σκαπάνη εὐχάριστα ἀποτελέσματα. Τὸ μὲν ἔδαφος τοῦ μεσαίου πλατέος ἀνοίγματος τῶν τεσσάρων κιόνων ἐφάνη ὂν ἄστρωτον, ἔξωθεν δὲ τῶν κιόνων γενομένης περισκαφῆς οὐδὲν κλίμακός ποτε ὑπαρχούσης σημεῖον παρετηρήθη, ταῦτα δέ, τὸ ἄστρωτον καὶ τὸ ἀκλιμάκωτον ἔχουσι τὴν σημασίαν των, εὐκόλως νοουμένην ἐν τοιούτῳ προπύλῳ.

Ἐσωτέρω δὲ τῶν κιόνων ἔνθεν καὶ ἔνθεν μεγαλλιτέρα τῆς πρότερον ὁρατῆς ἐφανερώθη στρῶσις ἐκ πλακῶν μεγάλων καὶ

(1) Ἴδε νῦν αὐτὸ ἐν τοῖς *Πρακτικοῖς* τοῦ 1890.

παχειῶν, ὡς ἁρμόζει εἰς χῶρον προδόμου· ἐν ἀποστάσει δὲ ἀπὸ τῶν κιόνων ὡς 20 μέτρων πρὸς ἀνατολὰς ἡδέως ἡμᾶς ἐξάφνισεν ἐμφανισθεῖσα γραμμὴ χαμηλοῦ στυλοβάτου μαρμαρίνου ἐφ' οὗ ἐσῴζοντο ἴχνη τριῶν βάσεων κιόνων ἐχουσῶν διεύθυνσιν ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον καὶ διαστάσεις τὰς αὐτὰς τῆς ἐν τῷ γηπέδῳ Λύτσικα ἐσωτέρας κιονοστοιχίας, αὐτὸ δὴ τοῦτο, ὃ ἐποθοῦμεν νὰ εὕρωμεν· εὐθὺς δ' ἐπὶ τῶν ἰχνῶν ἐπιθέσαντες δύο εἰς τὰ πέριξ ἐκεῖ χώματα εὑρεθείσας Ἰωνικὰς βάσεις ἐχούσας τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς διάμετρον τῶν ἰχνῶν, εἴδομεν τὴν ἁρμογὴν πλήρη· ἐφάνη ὕστερον καὶ ὁ τὸν στυλοβάτην περιθέων ὀχετὸς διὰ τὰ ὄμβρια ὕδατα, ὡς καὶ ἡ διὰ πλακῶν στρῶσις τοῦ ὑπαίθρου, πάντα ταῦτα καθὼς καὶ ἐν τῷ τοῦ Λύτσικα οἰκοπέδῳ· καὶ δὲν σώζεται μὲν ἡ στρῶσις πανταχοῦ, ὅπως ἐκεῖ, ἀλλὰ τοῦτο δὲν δυσκολεύει τὴν ἀναγνώρισιν τῆς αὐτῆς ἐν τοῖς δυσὶν ἀφεστῶσι τόποις κατασκευῆς, ἓν μόνον ἐλύπει ἡμᾶς, ὅτι ἄλλος ἐδῶ τόπος ἱκανῆς ἐκτάσεως ἔτυχε νὰ ἐπικαλύπτεται ὑπὸ οἰκίας τῶν Ἀμερικανῶν σχολείων, ἥτις δυστυχῶς συνεχωρήθη νὰ κτισθῇ αὐτοῦ ὄχι πρὸ πολλοῦ, ὡς ἐπὶ πλατείας ὡρισμένης ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῆς ρυμοτομίας ἀρχῶν, καὶ ὑπὸ τὴν οἰκίαν ταύτην εἰσχωροῦσα κρύπτεται ἡ περαιτέρω γραμμὴ τῆς νῦν ἀνακαλυφθείσης κιονοστοιχίας· ἠναγκάσθη μάλιστα ἡ Ἑταιρία καὶ τοῖχόν τινα αὐτόθι νὰ κτίσῃ πρὸς ἀσφάλισιν πλείονα τῶν διὰ τῆς ἀνασκαφῆς ὁπωσοῦν γυμνωθέντων θεμελίων τῆς τῶν Ἀμερικανῶν οἰκίας. Ἐκεῖ δὲ πρὸς τῷ ὑφ' ἡμῶν κτισθέντι τοίχῳ ἐφάνη ἐπὶ τοῦ πλακοστρώτου ποτὲ ὑπαίθρου καὶ μία ὄχι ὁλοκλήρως σωζομένη ἐξέδρα μαρμαρίνη τετραγωνικοῦ σχήματος ἔχουσα τὸ ἄνοιγμά της πρὸς νότον.

Μετὰ ταῦτα ἐδοκιμάσαμεν νὰ σκάψωμεν παρὰ τὸ δυτικὸν πρόσωπον τῆς οἰκίας ταύτης, πρὸς νότον χωροῦντες ἵνα φθάσωμεν εἰς τὸ παρὰ τοῦ Τσάτσου ἀγορασθὲν γήπεδον, ἀλλ' εὐθὺς μετὰ δύο ἡμέρας ἐπιστὰς εἰρηνοδίκης ἐκώλυσε τὴν σκαφὴν ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν ἀπεζημιώθησαν οἱ πρότερον κύριοι τοῦ τόπου παρὰ τοῦ Δήμου. Ἐννοεῖται, ὅτι ἔπαυσε τὴν ἐργασίαν ἡ Ἑταιρία αὐτοστιγμεί, ἀνηνέχθη περὶ τούτου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ὡς ὤφειλε καὶ περιμένει τὸ ἀποβησόμενον. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ἐπ' ἐλπίδι τελειώσεως ποτὲ τῶν κατὰ τοῦτο τὸ μέρος

ἀνασκαφῶν ἠγοράσθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἡ ἐκεῖ που πλησίον καὶ πρὸς δυσμὰς τῆς περιοχῆς Λύτσικα οἰκία Ἰωάννου Τυπάλδου ἀντὶ 40 χιλ. δραχμῶν, προκαταβαλούσης τῆς Ἑταιρίας τὸ τίμημα. Περιμένομεν δὲ τώρα νὰ ἴδωμεν διὰ τὴν πρόοδον τῶν ἀνασκαφῶν μίαν τινὰ ἔτι τοὐλάχιστον ἐνέργειαν τῆς Κυβερνήσεως προσεχῶς, τὴν ὑπὲρ καταργήσεως τοῦ ἐκεῖ ἐν μέσῃ ὁδῷ ἐπιπροσθοῦντος ἐκκλησιδίου τῶν Δυτικῶν, ἥτις καὶ δὲν θὰ ἀπαιτήσῃ, ὡς ἐλπίζομεν, οὐδεμίαν δαπάνην τοῦ Δημοσίου.

Τὰ σποράδην ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ εὑρεθέντα κινητὰ ἀρχαῖα, κατὰ τὸ ἡμερολόγιον ἡμῶν, ἦσαν·

ΛΙΘΙΝΑ

Ἀρχιτεκτονικὰ μέλη καὶ σαρκοφάγων λαρνάκων τεμάχια καὶ βωμίδιον.....	18	
Γλυπτά, περιφερῆ τε καὶ ἀνάγλυφα, ἐν οἷς μία κεφαλή, ἴσως τοῦ Καρακάλλα, εἷς ἀνδριὰς ὑπὲρ τὸ φυσικὸν μέγεθος, ἴσως τοῦ Ἀντινόου, ἀλλ' ἀκέφαλος καὶ εἷς κολοβὸς κορμὸς Ἀθηνᾶς.....	41	
Σκεύη ἢ ἀγγεῖα (λεκάνη καὶ ἰγδίον).....	2	
Ἐπιγραφαὶ (ψήφισμα 1, ἀναγραφὴ πωλητῶν 1 (1), τιμητικαὶ καὶ ἀναθηματικαὶ 9, τεχνίτου κολοβὴ 1, ἐπιτύμβιαι 14, ἀδιάγνωστα τεμάχια 10)....	36	97

ΠΗΛΙΝΑ

Εἷς τύπος ἤτοι μήτρα Ἀθηνᾶς μικρός.....		1

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Χαλκᾶ μὲν Ἀττικὰ καὶ Βυζαντινὰ περὶ τὰ 98, ἐν βώλῳ συμπαγεῖ εὑρεθέντα καὶ πολὺ κατιωμένα, ἀργυρᾶ δὲ καὶ ἐκ κράματος λεπταλέα Φραγκικὰ τῶν σταυροφόρων καὶ Ἑνετικὰ περὶ τὰ 290, ὡσαύτως ἐν βώλῳ εὑρεθέντα, ἐν ὅλῳ.		388
Τὸ ὅλον κομμάτια.....		486

(1) Αἱ δύο αὗται ἐπιγραφαὶ ἡ μὲν ἐπὶ Θεοφίλου ἄρχοντος, ἡ δὲ ἐπὶ Ἀναξικράτους, ἐξεδόθησαν ἤδη ἐν Ἀρχ. Ἐφημ. 1890, σελ. 222 κ. ἑξ.

Ἐν Ἐλευσῖνι κατὰ τὸ διανυθὲν ἔτος δυστυχῶς οὐδεμία κυρίως εἰπεῖν ἀνασκαφὴ ἐγένετο, εἰ μή τινες ἀνασκαλεύσεις δι' ἑνὸς ἐργάτου, ὁ δὲ ἐκεῖ διαμένων σύμβουλος τῆς Ἑταιρίας Δημήτριος Φίλιος εἰργάζετο εἰς τὴν κατάταξιν καὶ καταλόγισιν τῶν αὐτόθι ἀρχαίων ἐν τῷ νεοδμήτῳ Μουσείῳ. Αἰτία δὲ τοῦ ὅτι ἀκόμη δὲν ἐτελείωσεν ἡ μεγάλη ἀπὸ ἐτῶν ἀρξαμένη αὕτη ἐπιχείρησις τῆς Ἑταιρίας εἶναι ἡ μὴ τελεσθεῖσα εἰσέτι ἐξαγόρασις ἀναγκαίων τινῶν τόπων, περὶ ὧν ἐγένετο μὲν παρὰ τῆς Ἑταιρίας ἡ δέουσα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐνέργεια καὶ ὑπόσχεσιν ἐδώκαμεν περὶ προκαταβολῆς διὰ τοὺς ἐξαγοραστέους τόπους καὶ σχέδιον ἐξεπονήθη ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος Καβεράου ἐπὶ τούτῳ δαπάνῃ τῆς Ἑταιρίας, ἀλλ' εἰς οὐδὲν ἀποτέλεσμα ἐφθάσαμεν· ἡ δὲ ἐν τῷ ἐντύπῳ ἰσολογισμῷ σημειουμένη δαπάνη διὰ τὴν Ἐλευσῖνα εἶναι κυρίως διὰ ἕνα ἐργάτην διαρκῆ ἐν τῷ Μουσείῳ καὶ διά τινας μικρὰς ἐπισκευὰς καὶ συμπληρώσεις γενομένη.

Ἐν Δαφνίῳ. Αὕτη ἡ ἀνασκαφὴ ἐπεχειρήθη κατὰ πρότασιν τοῦ διδάκτορος τῆς νομικῆς Δημητρίου Γρ. Καμπούρογλου, ὅστις ᾔτησε παρὰ τοῦ συμβουλίου νὰ προσληφθῇ εἰς ὑπηρεσίαν ἀρχαιολογικὴν τῆς Ἑταιρίας καὶ νὰ ἐπιστατήσῃ εἰς τὸ ἔργον. Προσελήφθη λοιπόν, καὶ αἱ σκαφαὶ ἤρχισαν ὄχι πρὸ πολλοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιστασίαν του. Ἡ ἀπὸ 28ης Δεκεμβρίου π. ἔ. ὑποβληθεῖσα εἰς τὸ προεδρεῖον τῆς Ἑταιρίας ἔκθεσις εἶναι ἡ ἑξῆς.

Πρὸς τὸ Σ. Συμβούλιον τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.

Ἐξοφλήσας τὴν δοθεῖσάν μοι ἐκ δρ. 500 πίστωσιν, παρακαλῶ ὅπως λάβω νέαν καὶ ἐξακολουθήσω μετὰ τὰς ἑορτὰς τὰς ἐν Δαφνίῳ σκαφάς, αἵτινες μέχρι τοῦδε ἐστέφθησαν ὑπὸ σχετικῆς ἐπιτυχίας.

Δύο φωτογραφήματα παρ' ἐμοῦ ἐκτελεσθέντα, ἅτινα ὑποβάλλω εὐσεβάστως, εἰκονίζουσι τὸ μὲν πρῶτον ἀρχαῖον κρηπίδωμα ἀνακαλυφθὲν κατὰ τὴν δυτικὴν πλευρὰν τοῦ Ναοῦ (τῆς φραγκικῆς προσθήκης), τὸ δὲ δεύτερον διάφορα τεμάχια γλυπτῶν ἔργων μετὰ τῶν ἐργατῶν τῆς σκαφῆς.

Ἐκ τῶν τεμαχίων ὡς ἄξια λόγου σημειοῦμεν τμῆμα ζωοφόρου, ὅπερ παρίστησι πολεμιστὴν καταβάλλοντα ἕτερον, καὶ τὸ ἥμισυ λάρνακος φερούσης τὴν ἐπιγραφήν: ΦΑΝ.... | ΔΕ.. .. | ΣΤΕ.... | ΘΥ....

Πλὴν τούτων ἀνεκαλύφθη τὸ ἄνω μέρος ἀγάλματος νεαρᾶς γυναικός, καλῆς τέχνης. Ἀτυχῶς ἐλλείπει ἡ κεφαλή.

Ἐπίσης κατὰ τὴν ἀνατολικὴν γωνίαν τῆς δυτικῆς περιοχῆς τῆς Μονῆς ἀνεκαλύφθη πώρινος κίων.

Τὸ ἀρχαῖον ἔδαφος εὑρίσκεται, κατὰ μέσον ὅρον, τρία μέτρα ὑπὸ τὸ σημερινόν. Εἰς βάθος τεσσάρων μέτρων εὕρομεν μεταξὺ ὀστῶν κρανίου μολυβδίδα σφενδόνης, φέρουσαν τὰ γράμματα ΜΙΚΥ.

Καὶ ἐκτὸς δὲ τῆς περιοχῆς τῆς Μονῆς ἐνήργησα σκαφάς. Πρῶτον· περιέσκαψα τὸν παλαιὸν ναΐσκον ἅγ. Νικόλαον, χρησιμεύοντα ὡς κοιμητήριον τῶν μοναχῶν, ἀνεκάλυψα δὲ λουτροφόρον φέρουσαν ἀναγλύφους δύο μορφάς, ὧν ἡ μία μόνον (ἀνὴρ ἱστάμενος περίλυπος) διακρίνεται καλῶς. Δεύτερον· εὐθὺς μετὰ τὸν προφήτην Ἠλίαν, πρὸς τὸ Δαφνί, ἀνεκάλυψα κρηπίδωμα μετ' ἀντηρίδος τῆς ἀρχαίας ἱερᾶς ὁδοῦ, δεικνῦον τὴν διεύθυνσιν ταύτης. Τρίτον· πέραν τοῦ Δαφνίου καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς λόφου, ἄνωθεν ἀκριβῶς τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης, διέκρινα ἐπὶ τοῦ βράχου χειροποίητα ἴχνη ἀρχαίου ὀχυρώματος.

Δ. Γρ. Καμπουρογλους

Ἐν Ῥαμνοῦντι. Περὶ ταύτης τῆς ἀνασκαφῆς σᾶς ἀναγινώσκομεν τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπιστατήσαντος ἐφόρου Βαλερίου Στάη, ἔχουσαν οὕτως·

Κύριε Πρόεδρε,

Αἱ κατὰ τὸ παρελθὸν ἤδη ἔτος γενόμεναι ἐν Ῥαμνοῦντι ἀνασκαφικαὶ ἐργασίαι διήρκεσαν ἐπὶ $3\,^1/_2$ μῆνας (ἀπὸ 15 Ἰουλίου ἕως 3 Νοεμβρίου), τὰ ἐξαγόμενα δὲ τῶν ἐργασιῶν τούτων ἔχουσιν ἐν συντόμῳ οὕτως:

Μετὰ δεκαήμερον ἐργασίαν ἐν τῷ περιβόλῳ τῶν ναῶν, δι' ἧς

ἀπεπερατώθη τέλεον ἡ ὑπολειφθεῖσα περὶ τοὺς ναοὺς σκαφή, καθήρθη δὲ ὁ χῶρος ἅπας περὶ τούτους, ἠρξάμην τῆς ἐρεύνης ἐν τῷ φρουρίῳ. Τοῦτο, ὡς γνωστὸν, κεῖται παρὰ τῷ λιμένι, περιβάλλεται δὲ διὰ τείχους ἰσοδομικοῦ, ἐκ μεγάλων ὀρθογωνίων λίθων, σωζομένου ἔτι πολλαχοῦ ἐν καλῇ καταστάσει, ἰδίᾳ κατὰ τὸ μεσημβρινόν, ὅπου καὶ ἡ πύλη μετὰ τῶν ὀχυρωματικῶν αὐτῆς πυργίσκων. Τὸ φρούριον τοῦτο, ὅπου τὰ νῦν πυκνὸν φύεται δάσος, κατῳκεῖτο ἱκανῶς ἄλλοτε, ἰδίᾳ ἐπὶ Ῥωμαίων, ὡς δῆλον ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἀνασκαφικὴν ἔρευναν ἀνακαλυφθέντων οἰκημάτων πολλαχοῦ ἐπί τε τῆς ἀνατολικῆς αὐτοῦ καὶ τῆς δυτικῆς κλιτύος, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς. — Σώζονται δὲ τὰ οἰκήματα ταῦτα, ἀποτελούμενα ἐξ ἑνός, δύω, ἐνίοτε δὲ καὶ πλειόνων δωματίων εἰς ὕψος ἑνὸς καὶ δύω μέτρων, ἐκτισμένα διὰ λίθων ἀργῶν, ἐν οἷς καὶ κέραμοι. Ἐν τοῖς ὑπογείοις δὲ ἑνὸς τούτων εὑρέθη πίθος ὕψους ἑνὸς μέτρου, κωνοειδὴς τὴν βάσιν, χρήσιμος, φαίνεται, εἰς ἐναπόθεσιν ἐλαίου ἢ ἄλλου τινὸς ῥευστοῦ.

Κατὰ τὴν μεσημβρινὴν ὅμως τοῦ φρουρίου κλιτύν, ὅπου καὶ ἡ πύλη τούτου, ἀπεκαλύφθησαν οἰκοδομήματα ἀξιολογώτερα καὶ δὴ καὶ ἱερά. Οὕτως ἅμα τῇ εἰσόδῳ ἀπεκαλύφθη κυκλοτερὲς κτίριον ἀκτῖνος 2 μέτρων, σωζόμενον εἰς ὕψος $^1/_2$ μέτρου ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας, ἐκτισμένον δὲ διὰ λίθων ὀρθογωνίων, ἔχον δὲ οἱονεὶ πύλην, κατὰ τὸ μεσημβρινὸν αὐτοῦ, διὰ δύω πλακῶν ἑκατέρωθεν χωριζομένην τοῦ κυκλικοῦ τοίχου. Τὸ κυκλοτερὲς τοῦτο κτίριον ἀνασκάψας καὶ ἐσωτερικῶς οὐδὲν ἄλλο εὗρον ἢ εἰδώλιον πήλινον εἰκονίζον γυναῖκα καθημένην καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων κρατοῦσαν μικρὸν ἀγγεῖον (οἰνοχόην). Ἐπειδὴ δ' ἐνιαχοῦ παρετήρησα καὶ τέφραν μετ' ἀνθράκων, συμπεραίνω ὅτι τὸ κτίριον τοῦτο ἦτο σεσυλημένος τάφος κυκλικοῦ σχήματος, ὅπως τοιοῦτος εὑρέθη ἐν Βουρβᾶ, ἄλλης ὅμως ἐκεῖ χρονικῆς περιόδου. Πέριξ τοῦ μνημείου τούτου ἀπεκαλύφθησαν καὶ ἄλλα οἰκοδομήματα· δώματα δηλ. τετραγώνου σχήματος, οὐδεμίαν ὅμως ἔχοντα σχέσιν πρὸς τοῦτο, ἅτε εἰς μεταγενεστέραν ἀνήκοντα χρονικὴν περίοδον.

Ὀλίγον ἀπωτέρω τοῦ κυκλικοῦ τούτου κτιρίου, πάντοτε ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς κλιτύος, ἀπεκαλύφθη μικρὸν οἰκοδόμημα ὀρθογωνίου σχήματος μήκους $4\,^1/_2$ πλάτους $2\,^1/_2$ εὐτελοῦς κατα-

σκευῆς. Τὸ κτίριον ἔχον μονόλιθον οὐδὸν καθ' ὅλην τῆς προσόψεως αὐτοῦ τὴν πλευράν, ἦτο πάντως ἱερόν τι, πιθανῶς τοῦ Διονύσου· διότι ἐντὸς αὐτοῦ εὑρέθησαν τέσσαρα βάθρα ἀγαλμάτων (ἄνευ ἐπιγραφῶν) καὶ κορμὸς ἀγάλματος Διονύσου, φυσικοῦ μεγέθους, τέχνης τῶν καλῶν Ἑλλ. χρόνων. Ἀπώτερον δὲ τοῦ οἰκοδομήματος τούτου δυτικῶς καὶ κάτωθεν τοῦ δευτέρου τείχους τοῦ φρουρίου, τοῦ περιβάλλοντος τὴν κορυφὴν τούτου, ἀνεσκάφη μέγα οἰκοδόμημα διῃρημένον εἰς δύω τετράγωνα δώματα (14×12 καὶ 7×7) καὶ κυκλικὴν ἐξέδραν, ὅπερ τῇ βοηθείᾳ ἐπιγραφῆς τινος, ἐπὶ βάθρου (ἀγάλματος Ἑρμοῦ) κατὰ χώραν κειμένου, ὕπερθεν τοῦ οἰκοδομήματος, δυνάμεθα μετὰ βεβαιότητος νὰ καλέσωμεν Γυμνάσιον.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει οὕτω:

ΘΕ]ΟΦΑΝΗΣΙΕΡΟΦΑΝΤΟΣΡΑΜΝΟΥΣΙΟΣΕΡΜΕΙΑΝΕΘΗΚΕΝΣΤΕ
[ΦΑΝΩΘΕΙΣ
ΥΠΟΤΩΝΕΦΗΒΩΝΚΑΙΤΩΝΣΩΦΡΟΝΙΣΤΩΝΚΑΙΤΩΝΚΟΣΜΗ
[ΤΩΝ

ΕΦΗΒΟΙ	ΕΦΗΒΟΙ	ΕΦΗΒΟΙ
Ο[ΙΕ]ΠΙΝΙΚΟΚΡΑΤΟΥ	ΟΙΕΠΙΝΙΚΗΤΟΥ	ΟΙΕΠΙΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥ
ΑΡΧΟΝΤΟΣ	ΑΡΧΟΝΤΟΣ	ΑΡΧΟΝΤΟΣ
(ἐν στεφάνῳ)	(ἐν στεφάνῳ)	(ἐν στεφάνῳ)

Ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης τῆς ἀναγραφούσης τὰ ὀνόματα τριῶν γνωστῶν ἀρχόντων Νικοκράτου, Νικήτου καὶ Ἀριστοφάνου, κατὰ τὸ 333, 332 καὶ 331 π. Χ. ἀρξάντων, ἐξάγομεν σὺν τοῖς ἄλλοις, ὅτι τὸ οἰκοδόμημα ᾠκοδομήθη κατὰ τὰ μέσα τῆς 4ης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος.

Τὸ κτίριον ὅμως εἶνε εὐτελές, ἐκτισμένον διὰ λίθων ἀργῶν πηλοχρίστων, οὐδένα ἔχον, ὡς φαίνεται, ἀρχιτεκτονικὸν κόσμον, καθόσον οὐδὲ ἓν τεμάχιον ἀρχιτεκτονικοῦ τινος μέλους ἀνευρέθη ἐκεῖ· τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο συνέχεται πρὸς ἕτερα οἰκοδομήματα ἐκτεινόμενα πρὸς τὴν δυτικὴν τοῦ φρουρίου κλιτύν, ἅπερ δὲν ἔσχον καιρὸν νὰ ἀνασκάψω· ἀρκτικῶς ὅμως τοῦ οἰκοδομήματος τούτου ἀνεσκάφη ἅπας ὁ χῶρος, ὁ ἀπὸ τῆς σειρᾶς τῶν γνωστῶν ἐνεπιγράφων θρόνων (ὧν αἱ ἐπιγραφαὶ ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ Lolling ἐν Mittheilungen Τόμ. IV σ. 277) μέχρι τῆς εἰσόδου

τοῦ ἄνω τείχους τοῦ φρουρίου, ὅστις, ἅτε, ὡς φαίνεται, χρησιμεύσας εἰς συνελεύσεις καὶ ἑορτάς, κατάμεστος εἶνε βάθρων ἀγαλμάτων καὶ ἐπιγραφῶν, ὧν δυστυχῶς ἐλάχιστα εὑρέθησαν λείψανα. Τούτων ἀξιομνημόνευτα εἶνε: κορμὸς μεγάλου ἀγάλματος Ἑρμοῦ, ἱδρυμένου ἐπὶ βάθρου φέροντος ἐπιγραφὴν ΕΡΜΟ καὶ δύω ἕτεροι κορμοὶ μικρῶν ἀγαλμάτων, μετακομισθέντες ἤδη εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον. Ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν δὲ ἀξιομνημόνευτος εἶνε ἡ ἐπὶ ἐπιστυλίου σωζομένη ἔναντι ἐπιγραφή, ἐξ ἧς, σὺν τοῖς ἄλλοις, μανθάνομεν ὅτι ἐλατρεύετο ἐκεῖ καὶ ὁ Διόνυσος Ληναῖος. Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη εἶνε ὑστερωτέρα τοῦ 292 π. Χ. Ἄξιον πολλοῦ λόγου εἶνε καὶ τεμάχιον ψηφίσματος ἱδρυμένου κάτωθεν τοῦ δευτέρου τείχους καὶ κειμένου ἔτι κατὰ χώραν ἐφ᾽ οὗ ἀναγινώσκεται ἡ περικοπή:

. . . . . ἐπαινέσαι δὲ Δικαίαρχον κτλ. καὶ στεφανῶσαι θαλλοῦ στεφάνῳ, ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα ἐν στήλει λιθίνει καὶ στῆσαι ἐν τῷ [Θ]εάτρ[ῳ]....

Τὸ ψήφισμα τοῦτο ἵδρυται καὶ τὰ νῦν ὅπου τὸ πρῶτον ἐστήθη, ὑπεράνω δηλ. τοῦ ἀνασκαφέντος Γυμνασίου, ὥστε ἄπορον εἶνε ἀληθῶς ποῦ τὸ θέατρον; Ἐπειδὴ δὲ οὔτε ἐν τῷ ἀνασκαφέντι οἰκοδομήματι τούτῳ, οὔτε ἀλλαχοῦ τῆς δυτικῆς κλιτύος, ὅπου πολλὰς ἐποιησάμην μάτην ἐρεύνας, ἴχνος που ἐφάνη θεάτρου, οἷον ἡμεῖς τοῦτο νοοῦμεν, εἰκάζω ὅτι «θέατρον» ἐκαλεῖτο αὐτὸ τοῦτο τὸ οἰκοδόμημα, ὅπερ ἡμεῖς ἐκ τῆς ἐφηβικῆς ἐπιγρα-

ΚΑΛΛΙΣΘΕΝΗΣΚΛΕΟΒΟΥΛΟΥΓΡΟΣΓΑΛΤΙΟΣΧΕΙΡΟΤΟΝΗΘΕΙΣΕΓΙΤΗΝΓΑΡΑΛΙΑΝ
ΣΤΕΦΑΝΩΘΕΙΣΥΠΟΤΗΣΒΟΥΛΗΣΚΑΙΤΟΥΔΗΜΟΥΔΙΟΝΥΣΩΙ[Λ]ΗΝΑΙΩΙΑΝΕΘ[Η]ΚΕΝ

ΟΙΙΠΓΕΙΣ ΗΒΟΥΛΗ ΗΒΟΥΛΗΟ ΗΒΟΥΛΗΟ ΟΙΙΠΓΕΙΣ
ΦΥΛΑΡΧΗ ΟΔΗΜΟΣΦΥ ΔΗΜΟΣΣΤΡΑ ΔΗΜΟΣΙΠΓΑΡ ΙΠΓΑΡΧΗ
ΣΑΝΤΑ ΛΑΡΧΗΣΑΝ ΤΗΓΗΣΑΝΤΑ ΧΗΣΑΝΤΑ ΣΑΝΤΑ
ΕΠΙΦΙΑΟ ΤΑΕΠΙΦΙ ΕΠΙΦΑΝΟ ΕΠΙΑΝΤΙ ΕΠΙΑΝΤΙ
ΣΤ[ΡΑΤΟΥ ΛΟ[Σ]ΤΡΑΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΜΑΧΟΥ ΜΑΧΟΥ

φῆς Γυμνάσιον ὠνομάσαμεν καὶ ἐν ᾧ ἐτελοῦντο ἀγῶνες, πιθανῶς δὲ νὰ ἐδιδάσκοντο καὶ κωμῳδίαι, κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ βάθρου τοῦ ἀνευρεθέντος πέρυσιν ἀγάλματος τῆς Θέμιδος ἐπιγραφήν (1). Ταῦτα ὅπως δήποτε εἰκαστικῶς, διότι πιθανὸν τὸ θέατρον, ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς κλιτύος τοῦ φρουρίου ἐκτισμένον ὄν, εὐθὺς δηλ. κάτωθεν τοῦ Γυμνασίου, εἴτε νὰ κατεστράφη τέλεον, εἴτε καὶ νὰ σώζηται ἐν μέρει μόνον καὶ ἐκεῖ ὅπου αἱ ἔρευναι ἡμῶν δὲν ἐπεξετάθησαν. Τοῦτο δὲ ῥητέον καὶ ὅπως δηλωθῇ ἐνταῦθα, ὅτι αἱ ἐν τῷ φρουρίῳ ἔρευναι παντάπασι δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῶσι περατωμέναι.

Ἐκτὸς τοῦ φρουρίου ἐποιησάμην πολλαχοῦ δοκιμαστικὰς ἐρεύνας· ἀνέσκαψα δηλονότι μικρὸν οἰκοδόμημα πλησίον τῆς παραλίας, ἐκεῖ ὅπου ἔκειτο ἡ ἀρχαία, πιθανώτατα, πόλις· ἦν δὲ τοῦτο μικρὸς ναὸς πάντως, μεταποιηθεὶς ἐπὶ ῥωμαίων εἰς οἶκον. Ἀνέσκαψα δεύτερον μικρόν τι ἱερὸν κείμενον ἐπὶ ὑψηλοῦ ἀποτομωτάτου βράχου ἀντικειμένου τῷ φρουρίῳ, οὐ πόρρω δὲ τοῦ λιμένος καὶ τῆς παλαιᾶς παραθαλασσίας ὁδοῦ τῆς ἀγούσης εἰς Ὠρωπὸν (κατὰ Παυσανίαν). Τὸ ἱερὸν τοῦτο ἐντὸς τοῦ βράχου λελαξευμένον ὄν, διὰ τεχνητοῦ δ' ἀνδήρου εὐρυνθέν, ἔχει σχῆμα ὀρθογώνιον μήκ. 11, πλ. 5. Ἡ εἴσοδος δὲ εἰς τοῦτο ἦν διὰ τῆς ἀρκτικῆς αὐτοῦ πλευρᾶς, τῆς ἐλάσσονος δηλονότι, εἰς ἣν ἀνήρχετό τις διὰ κλίμακος λελαξευμένης ἐπίσης ἐν τῷ βράχῳ. Τὸ ἱερὸν τοῦτο, ὡς ἐκ τῶν εὑρεθεισῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν ἄλλων γλυπτῶν εὑρημάτων δῆλον γίγνεται, ἦν ἀφιερωμένον τῷ Ἀμφιαράῳ ἢ κατὰ τὰς ἐπιγραφὰς «τῷ Ἀμφιεράῳ τῷ ἥρωϊ ἰατρῷ». Τούτου δὲ παραδόξως μόνον ὁ Pomponius Mela (II 46) καὶ ὁ Solinus (VII 26) ἐκ τῶν παλαιῶν μνημονεύει. Ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ ἐγένοντο ἱκανὰ εὑρήματα.

Πρῶτον δύω ἀκέφαλα ἀγάλματα, ὧν τὸ ἕτερον καλῶς διατετηρημένον, εἰκονίζει ἄνδρα ἱμάτιον περιβεβλημένον, ἐρειδόμενον ἐπὶ ῥάβδου στηριζομένης ἐπὶ ὀμφαλοῦ. Τὴν φανερὰν τοῦ ἥρωος

(1) Ὁ κ. Dörpfeld νομίζει ὅτι καὶ τὸ θέατρον τοῦτο ἦτο ἐκ ξύλου, δι' ὃ καὶ ἐξηφανίσθη, ἐξαιρέσει τῶν λιθίνων τιμητικῶν ἑδρῶν, περὶ ὧν ἀνωτέρω. Ἀλλὰ περὶ τούτου θὰ γράψωμεν ἄλλοτε ἐκτενῶς.

παράστασιν βεβαιοῖ ἐπὶ τοῦ βάθρου αὐτοῦ ἐπιγραφὴ ἔχουσα οὕτω :

Ι]ΕΡΟΚΛΗΣΙΕΡΩΝΟΣ
ΑΡΙΣΤΟΜΑΧΩΙΑΜ
ΦΙΕΡΑΩΙ

ἐξ ἧς καὶ βεβαιοῦται ὅτι ὁ *Ἀριστόμαχος* ὄντως συνεταυτίζετο πολλαχοῦ τῷ Ἀμφιαράῳ. Εὑρέθησαν προσέτι πέντε τεμάχια ἀναθηματικῶν ἀναγλύφων παρεμφερῶν τοῖς ἐκ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀσκληπιείου τὴν παράστασιν καὶ τὴν τέχνην. Ἐπὶ ἑνὸς τούτων εἰκονίζονται ἱκέται, πίναξ δὲ ἐν τῷ μέσῳ καὶ κάτωθεν αὐτοῦ παῖς κρατῶν φιάλην, ἐξ ἧς λαμβάνει τι παριστάμενος πωγωνοφόρος γέρων· ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου δὲ ἡ ἐπιγραφή:

ΒΟΙΔΙΟΝΙΓΠΟΚΡΑΤΗΣΕΥΑΓΓΛΟΣΑΙΣΧΥΛΟΣ

Ἐν τοῖς εὑρήμασι ἀξία λόγου εἶνε καὶ μικρὰ κεφαλὴ Ἀμφιαράου καλλίστης τέχνης καὶ ἀμέμπτου διατηρήσεως. Εὑρέθησαν πρὸς τούτοις καὶ ἐννέα ἀναθηματικαὶ ἐπιγραφαὶ καὶ ψήφισμα περὶ ἐπισκευῆς τοῦ ἱεροῦ. Τὰ εὑρήματα ταῦτα ἐξαιρέσει τῶν ἐπιγραφῶν μετεκομίσθησαν διαταγῇ τοῦ Ὑπουργείου εἰς Ἀθήνας καὶ κατετέθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Τελευταῖον ἀνέσκαψα μερικῶς τύμβον τινὰ καὶ τάφους τῶν κειμένων ἀνὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐκ τῶν ναῶν εἰς Μαραθῶνα, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος τινὸς εὐαρέστου. Οἱ τάφοι ἦσαν σεσυλημένοι, τὰ ἐπ' αὐτῶν δὲ ἐπιτύμβια ἀνάγλυφα τεθραυσμένα εἰς τεμάχια παρερριμένα τῇδε κἀκεῖσε. Ὁ τύμβος δὲν ἀνεσκάφη ἐπαρκῶς, διακοπείσης τῆς ἀνασκαφῆς ἕνεκα τοῦ χειμῶνος, κρύπτει δὲ πάντως τάφους μὴ σεσυλημένους. Οὕτω βέβαιον εἶνε, ὅτι καὶ ἡ μακρὰ σειρὰ τῶν ἀνὰ τὴν ὁδὸν ταύτην ἐπιτυμβίων μνημείων ἐὰν ἀνασκαφῇ μετ' ἐπιμονῆς καὶ ὑπομονῆς θὰ φέρῃ εἰς φῶς κεκρυμμένα που ὑπὸ τὸ δάσος πολύτιμα εὑρήματα εἴτε ἐν ἐπιτυμβίοις ἀναγλύφοις εἴτε καὶ ἐν κτερίσμασι.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰανουαρίου 189?.

Β. ΣΤΑΗΣ

Ἐν *Μυκήναις*, ἐπιστατοῦντος τοῦ ἐφόρου Χρ. Δ. Τσούντα. Ἰδοὺ ἡ περὶ αὐτῆς ἔκθεσίς του·

ΜΥΚΗΝΑΙ

Ἐν Μυκήναις ἐργασίαι ἐγένοντο ὀλίγον χρόνον κατὰ τὸν Μάρτιον καὶ Μάϊον. διότι ἐν τῷ μεταξὺ ἀπεστάλην εἰς Κάμπον τοῦ δήμου Ἀβίας καὶ εἰς Σπάρτην. Ἀνέσκαψα δ' ἐν Μυκήναις πρῶτον ἕνα ἐκ τῶν πρὸ πολλοῦ γνωστῶν θολωτῶν τάφων, τὸν μικρότερον πάντων καὶ πενιχρότατον κατὰ τὴν κατασκευήν· τοῦ δρόμου αἱ πλευραὶ δὲν εἶναι ὅπως τῶν λοιπῶν κτισταί, ἀλλὰ μόνον ἐσκαμμέναι ἐν τῷ βράχῳ. Καὶ τὰ κτερίσματα δὲ τὰ ἐν αὐτῷ εὑρεθέντα συνεφώνουν πρὸς τὴν πενιχρότητα τῆς κατασκευῆς· διότι μόνον μία μάχαιρα χαλκῆ περιτετυλιγμένη διὰ φύλλων χρυσῶν ἀνεκαλύφθη καὶ ψῆφοί τινες ὅρμων ὑάλιναι. Κατόπιν ἐπειδὴ ἀνέμενον ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν διαταγὴν ν' ἀναχωρήσω εἰς Λακωνίαν, ἐπεχείρησα νὰ καθαρίσω ὅσον ἐπέτρεπεν ὁ χρόνος τὸν δρόμον τοῦ λεγομένου τάφου τῆς Κλυταιμήστρας, τοῦ μεγίστου καὶ μεγαλοπρεπεστάτου τῶν ἐν Μυκήναις θολωτῶν τάφων μετὰ τὸν θησαυρὸν τοῦ Ἀτρέως. Τὴν ἀνασκαφὴν αὐτοῦ εἶχεν ἀρχίσει ἤδη ὁ Schliemann τὸ 1876, ἀλλ' ἀφῆκεν αὐτὴν ἡμιτελῆ· καὶ ἐγὼ δὲ δὲν ἐπρόφθασα νὰ καθαρίσω τὸν δρόμον ἐντελῶς, διότι ὑπολείπεται ἀκόμη ὀλίγη ἐργασία ἐν αὐτῷ· οὐχ ἧττον ἐξηκριβώθη τὸ μῆκος τοῦ δρόμου, τὸ ὁποῖον εἶναι 36 περίπου μέτρων, ἀπεκαλύφθη δὲ καὶ ὅλη ἡ πρόσοψις τοῦ στομίου καὶ ἐγένοντο ἐνταῦθα εὑρήματά τινα πολλοῦ λόγου ἄξια διὰ τὴν γνῶσιν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς· ἀνεκαλύφθησαν δηλονότι ἑκατέρωθεν τῆς εἰσόδου δύο βάσεις ἡμικυκλικαί, ἐφ' ὧν ἐπάτουν ἡμικιόνια ἐξ ἀλαβάστρου ῥαβδωτὰ κατὰ τὸν δωρικὸν τρόπον· ἐπὶ τῆς ἑτέρας μάλιστα τῶν βάσεων ἵσταται ἀκόμη ὁ κατώτατος σφόνδυλος τοῦ ἡμικιονίου κατὰ χώραν. Εὑρέθη πρὸς τούτοις καὶ τὸ ἐπίκρανον ἑνὸς τῶν ἡμικιονίων, τὸ ὁποῖον εἶναι ὡσαύτως ἐξ ἀλαβάστρου, ἀλλὰ λίαν ἐφθαρμένον· διακρίνονται ὅμως ἐπ' αὐτοῦ καθαρῶς τὰ φυλλοειδῆ κοσμήματα, τὰ ὁποῖα στολίζουσι καὶ ἄλλα κιονό-

κρανα τῆς μυκηναίας ἐποχῆς. Τέλος εὑρέθησαν πρὸ τῆς προσόψεως δύο μάρμαρα, τὸ μὲν ἐρυθρόν, τὸ δὲ τεφροκύανον φέροντα ὡραῖα γλυπτὰ κοσμήματα σπειροειδῆ καὶ ἀνθέμια· ταῦτα προέρχονται ἀναμφιβόλως ἐκ τοῦ γείσου, ὅ ὑπεβάσταζον τὰ ἡμικιόνια, καὶ τοῦ φραγμοῦ τοῦ ἄνωθι τοῦ ὑπερθύρου τριγώνου.

Ἐντὸς τῆς θόλου ἔσκαψα ὀλίγον καὶ δὴ εἰς τὸ κέντρον, ἀνεκαλύφθη δ' αὐτόθι λάκκος τετράγωνος πλήρης ὕδατος καὶ ὑδραγωγεῖον ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ λάκκου καὶ διευθυνόμενον πρὸς τὰ ἔξω ὑπὸ τὸ ἔδαφος τῆς θόλου καὶ τοῦ δρόμου καὶ δὲν ἐπέτρεπε μὲν τότε ὁ χρόνος νὰ ἐξετάσω αὐτὸ καλλίτερον, οὐχ ἧττον εἶναι βέβαιον, ὅτι εὑρέθη ἐνταῦθα τὸ ἀρχαιότατον ἐν Ἑλλάδι παράδειγμα ἀποστραγγίσεως τοῦ ἐδάφους· διότι φαίνεται ὅτι ὅταν ἔσκαψαν καὶ ᾠκοδόμησαν τὴν θόλον, παρετήρησαν ὅτι ἐκ τοῦ βράχου ἀνέβρυεν ὕδωρ καθιστῶν τὸν τάφον ὑγρὸν καὶ βλάπτον τὴν στερεότητα αὐτοῦ· ἔσκαψαν λοιπὸν τὸν λάκκον, ὅπως συρρέῃ εἰς αὐτὸν τὸ εἰς τὰς φλέβας τοῦ βράχου ὑπάρχον ὕδωρ καὶ κατεσκεύασαν τὸ ὑδραγωγεῖον πρὸς διοχέτευσιν αὐτοῦ ἔξω.

Ἐκ μικρῶν εὑρημάτων ἀναφέρω τεμάχιον ἐλεφάντινον εὐμέγεθες, τὸ ὁποῖον ἦτο ἴσως ποὺς ἕδρας, καὶ μικρὰν πτέρυγα ὁμοίως ἐλεφαντίνην σώζουσαν λείψανα ὑελώματος (σμάλτου).

ΧΡ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ

Ἐν *Τίρυνθι* ἀρχὰς Ἀπριλίου ἐγένετό τις ἔρευνα ἀρχαιολογικὴ κατὰ πρότασιν τοῦ ταμίου τῆς Ἑταιρίας κ. Γ. Νικολαΐδου ὑπὸ ἐπιτροπῆς, ἣν ὠνόμασε τὸ συμβούλιον. Ἔκθεσιν περὶ τῆς ἐρεύνης ὑπέβαλεν ὁ ἀποτελέσας μέλος τῆς ἐπιτροπῆς κ. Νικολαΐδης τὴν ἑξῆς·

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝ ΤΙΡΥΝΘΙ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΗΣ ΣΚΑΦΗΣ

Κατ' ἀπόφασιν δὲ τοῦ Συμβουλίου περὶ τὰς ἀρχὰς Ἀπριλίου ἐπανήλθομεν εἰς Τίρυνθα ὁ κ. Καββαδίας καὶ ἐγὼ (τοῦ κ. Φιντικλέους κωλυθέντος) μετὰ τῶν κ. κ. Κελενὲκ μέλους τῆς Γαλλικῆς ἀποστολῆς καὶ κ. Μητσοπούλου καθηγητοῦ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ ἀντὶ τοῦ κ. Doerpfeld ἀπουσιάζοντος. Παραλαβόντες δὲ ἐκ Μυκηνῶν τὸν κ. Τσούνταν καὶ ἐργάτας ἠνοίξαμεν

τὴν αὐτὴν ὑπὸ τὴν πλάκα ὀπὴν καὶ ἠρξάμεθα τῆς σκαφῆς, συστήσαντες τοῖς ἐργάταις, κατὰ γνώμαν τοῦ κ. Κελενέκ, ἵνα προχωρῶσι πρὸς Βορρᾶν, ὀλίγον ἀφαιροῦντες χῶμα κατὰ τὰ πλάγια, πρὸς ἀποφυγὴν κινδύνου ἐκ τοῦ ῥήγματος τῆς πλακός. Ἀφίκετο δὲ μετ' οὐ πολὺ καὶ ὁ κ. Doerpfeld μετὰ πολλῶν Γερμανῶν περιηγητῶν.

Τὰ ἐξαγόμενα χώματα ἦσαν ὅμοια τοῖς ἐκ τῶν προηγουμένων σκαφῶν ἐξαχθεῖσιν, ἐμπεριέχοντα τεμάχια ἀγγείων, ὀστᾶ καὶ πλίνθους ὀπτάς· πρὸς δὲ τούτοις εὕρομεν τεμάχιον μικροῦ κρανίου ζώου ἢ παιδός, πήλινον σφονδύλιον ἀτράκτου, λεπτοτάτην καὶ στιλπνὴν λεπίδα ὀψιανοῦ λίθου ὁμοίαν ταῖς λεπίσι τῶν διὰ τὴν ἐκκοπὴν ὀνύχων καὶ τύλων μαχαιριδίων καὶ τελευταίους ἐγκεχωσμένους κατὰ τὰ πλάγια τῆς γινομένης ἀπὸ Μεσημβρίας πρὸς Βορρᾶν σκαφῆς, δύο πίθους ἐκ πηλοῦ χονδροειδοῦς, ὕψους περὶ τὰ $^{60}/_{00}$ τοῦ Γαλ. μέτρου, ἔχοντας δὲ ὦτα ἢ λαβὰς τετρημένας. Ἐκ τῆς γαστρὸς αὐτῶν εὐκόλως ἀπεσπῶντο τεμάχια φέροντα κηλίδας εὐρῶτος ἐξ ὑγρασίας ἐλαιώδους προερχομένου. Μὴ προχωρησάσης δὲ πολὺ τῆς σκαφῆς κατὰ τὰ πλάγια, οἱ πίθοι ἔμειναν ἐν τῇ θέσει αὐτῶν, ἀλλ' οὔτε διαμπερές, μέχρι τοῦ βορείου τοίχου, ἠνοίχθη ἡ δίοδος, μὴ ὄντος πρὸς τοῦτο ἱκανοῦ τοῦ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ χρόνου. Ἐπειδὴ δὲ οἱ κ. κ. Κελενὲκ καὶ Καββαδίας οὐδὲ μίαν ἔτι ἡμέραν ἠδύναντο παραμεῖναι ἐν Τίρυνθι, ἡ δὲ σκαφὴ τοῦ ὑπὸ τὴν πλάκα χώρου καὶ τοῦ περὶ αὐτὴν ἔξωθεν (διότι καὶ οὗτος ἐνομίσθη ἀνασκαπτέος) ἀπῄτει τοὐλάχιστον δύο ἡμερῶν ἐργασίαν, ἀπεφασίσθη ἡ ἀναβολὴ τοῦ ἔργου εἰς ἄλλοτε.

Τὰ ὀλίγα ταῦτα εὑρήματα οὐχὶ τυχαίως ἐκεῖ νομίζω εἶναι, ἀλλὰ λείψανα κτερισμάτων πάλαι ποτὲ συληθέντος ὑπὸ τὴν πλάκα τάφου, ὥστε καὶ τὸ ἐκεῖ που εὑρεθὲν τεμάχιον πηλίνου λουτῆρος ἢ ἀσαμίνθου, ὅπερ ὁ Doerpfeld προφέρει ὡς ἐπιχείρημα τοῦ εἶναι βαλανείου στρῶσιν τὴν πλάκα, οὐδὲν σημαίνει καὶ μάλιστα μετὰ τὴν ἐν Κρήτῃ ἀνακάλυψιν ἐν θολωτοῖς τάφοις λαρνάκων νεκρικῶν, ὧν τινες ἔχουσι σχῆμα λουτῆρος ἢ ἀσαμίνθου (1).

Ἐρωτήσας δὲ τὸν κ. Doerpfeld πῶς ὑπὸ τὴν πλάκα εὑρέ-

(1) Urne funebri Cretesi dipinte su vasi allo stile di Micene, ὑπὸ Orsi ἐν τῷ Monumenti antichi Vol. 1, Punt. 2.

θησαν ὀπταὶ πλίνθοι ὅμοιαι ταῖς ἐν τῷ μεγάρῳ εὑρεθείσαις, ἃς εἶπεν εἶναι ἀρχῆθεν ὠμάς, γενέσθαι δὲ ὀπτὰς ὑπὸ τοῦ πυρός, δι' οὗ οἱ κατακτηταὶ κατέστρεψαν τὸ ἀνάκτορον, ἤκουσα παρ' αὐτοῦ ὅτι ὑπό τε τὸ ἀνάκτορον καὶ τὴν ὅλην τοῦ Προίτου πόλιν ὑπῆρχεν ἀρχαιοτέρα πόλις καὶ οἰκοδομαὶ ἐπίσης διὰ τοῦ πυρὸς καταστραφεῖσαι, ἑπομένως καὶ αἱ ὑπὸ τὴν πλάκα εὑρισκόμεναι πλίνθοι, οὖσαι τὸ πρῶτον ὠμαί, ὑπὸ τοῦ πυρὸς εἰς ὀπτὰς μετεβλήθησαν. Γνωστόν ἐστι τοῖς ἀναγνοῦσι τὴν βίβλον τοῦ μακαρίτου Σχλῆμαν, ἐν ᾗ περιγράφονται αἱ ἐν Νέῳ Ἰλίῳ (Ἰσαρλὴκ) ἀνασκαφαί, ὅτι κατὰ τὸν κ. Doerpfeld τὰ τείχη τῆς πόλεως ταύτης ἦσαν κατεσκευασμένα πρῶτον καθ' ὁλοκληρίαν ἐξ ὠμῶν πλίνθων, εἶτα δὲ πρὸς ἐνίσχυσιν ὠπτήθησαν τεχνητῶς ὑπὸ πολλῶν ξύλων συσσωρευθέντων κατὰ τὰς δύο τῶν τειχῶν πλευρὰς καὶ συγχρόνως πυροληθέντων (1). Τὸ πλημμελὲς τῆς γνώμης του ταύτης ἀνεγνώρισεν αὐτὸς ὁ κ. Doerpfeld διὸ καὶ οὐκ ἐφήρμοσεν αὐτὴν ἐπὶ τῆς Τίρυνθος (2)· λέγει μὲν ὅτι καὶ αἱ τοῦ ἀνακτόρου πλίνθοι, αἱ νῦν ὀπταὶ οὖσαι, ἦσαν ἀρχῆθεν ὠμαί, ἀλλ' ὅτι ἡ ὄπτησις αὐτῶν ἐγένετο οὐχὶ διὰ τεχνητῆς πυρᾶς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς οἰκοδομῆς, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ πυρὸς τῶν κατακτητῶν, ὅπερ (ὡς ὁ αὐτὸς κ. Doerpfeld ἀποφαίνεται) καὶ τὸ ἐσωτερικὸν μέρος τῶν τοίχων κατέστησε συμπαγὲς καὶ ἰσχυρόν, τοὺς μὲν λίθους εἰς ἄσβεστον μεταβαλὸν τὸ δὲ χῶμα καὶ τὰ ἐν αὐτῷ τεμάχια ὠμῶν πλίνθων ὀπτῆσαν.

Καὶ περὶ μὲν τούτου καὶ τοῦ λεγομένου προϊστορικοῦ ἀνακτόρου ἐγώ μεν ἐν ἄλλοις ἐκτενεστέρως ποιήσομαι λόγον νομίζων τοὺς μὲν σωζομένους τοίχους τῆς οἰκοδομῆς τῶν ῥωμαϊκῶν, τινὰς δὲ καὶ ἔτι νεωτέρων εἶναι χρόνων, μόνον δὲ ἐν αὐτῇ σύγχρονά τῶν τειχῶν, τὴν πελώριον πλάκα καὶ τὰ ἐκ τιτανολίθου ἢ τροχμαλολίθου κατώφλια ὄντα ποτὲ μέλη ἀρχαίων οἰκοδομῶν ἢ καὶ τῶν πυλῶν τῆς Ἀκροπόλεως. Οἱ δὲ κ.κ. Κελενέκ, Μητσόπουλος καὶ Καββαδίας μὴ ἐξετάσαντες ἔτι ἱκανῶς τὰ ἐν Τίρυνθι ἀναβάλλουσι τὴν ἀπόφανσιν γνώμης.

Γ. Νικολαιδης

(1) Troja by Dr Henry Schliemann. London, 1884. Κεφ. III σ. 52.
(2) Tiryns by Henry Schliemann. London, 1886 σελ. 257.

Ἐν *Κάμπῳ τῆς Λακωνικῆς*, τοῦ ἐφόρου Χρ. Τσούντα προτείναντος καὶ ἐπιστατήσαντος. Ἰδοὺ καὶ ἡ περὶ αὐτῆς ἔκθεσις·

ΚΑΜΠΟΣ

Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἐν Κάμπῳ τῆς Λακωνίας τάφου ἤρχισε τὴν 24ην Ἰουνίου καὶ ἔληξε τὴν 2αν Ἰουλίου 1891· ὁ δρόμος αὐτοῦ ἔχει μῆκος 13 μέτρων, τὸ δὲ στόμιον ὕψος 2,65 μ. καὶ πλάτος 1,60 μ. Ἡ θόλος ἔχει διάμετραν 7,50 μ. καὶ εἶναι ἐκτισμένη ἐκ λίθων πελεκητῶν, ἡ κορυφὴ ὅμως αὐτῆς ἔχει καταπέσει ἤδη ἐν τῇ ἀρχαιότητι, ἕνεκα δὲ τούτου εὑρέθησαν ἐν αὐτῇ πλεῖστα τεμάχια ἀγγείων ὑστερωτέρων χρόνων καὶ πιθανὸν εἶναι, ὅτι καὶ ἐσυλήθη ὁ τάφος ἐν μέρει ἔκτοτε ἤδη. Οὐχ ἧττον εἴς τινα γωνίαν ἀνεκαλύφθησαν δύο μολύβδινα ἀγαλμάτια τῆς μυκηναίας ἐποχῆς, παριστῶντα τὸ μὲν ἄνδρα, τὸ δ' ἕτερον γυναῖκα. Τὸ ἀνδρικὸν διατηρεῖται καλῶς καὶ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ ἄριστον τοῦ εἴδους του ἔργον τῆς μυκηναίας τέχνης· φορεῖ μόνον περίζωμα περὶ τὰ αἰδοῖα, ὅπως οἱ ἐπὶ τῶν χρυσῶν ποτηρίων τοῦ Βαφειοῦ ἄνδρες, ἡ δὲ κόμη εἶναι μακρὰ καὶ ἐπιμελῶς ἐκτενισμένη ἐπὶ τῶν νώτων (1).

Πλὴν τούτων ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἄλλα τινὰ συνήθη ἐν τοῖς τάφοις τούτοις κτερίσματα, ἤτοι εἷς λίθος ἀχάτης φέρων ἐγγεγλυμμένους δύο τράγους, σφονδύλια ἢ κομβία λίθινα πολλά, κοσμήματά τινα καὶ φύλλα χρυσᾶ, ἄλλα ἐξ ὑελώδους μάζης καὶ τὰ τοιαῦτα.

ΧΡ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ

Ἐν τῷ δήμῳ *Ἐλευσῖνος* τῆς ἐν *Ἀρκαδίᾳ*. Ἡ ἀνασκαφὴ ἐπεχειρήθη κατὰ πρότασιν τοῦ ἐφόρου Βασ. Ι. Λεονάρδου καὶ αὐτοῦ ἐπιστατοῦντος. Ἡ περὶ τοῦ ἔργου ἔκθεσίς του ἔχει οὕτως·

Ἐπὶ τοῦ Λάδωνος ποταμοῦ κατὰ τὰ ὅρια τῶν ἀρκαδικῶν

(1) Ἴδε νῦν αὐτὸ ἀπεικονισμένον ἐν τῷ βιβλίῳ «Μυκῆναι καὶ μυκηναῖος πολιτισμὸς ὑπὸ Χρ. Τσούντα. Ἀθήνησιν, 1893» πίν. 11.

δήμων Ἐλευσῖνος καὶ Τροπαίων ἔκειτο, κατὰ Παυσανίαν, ἱερὸν τῆς Ἐλευσινίας Δήμητρος περιέχον τρία ἀγάλματα, 7 ποδῶν ἕκαστον, τῆς Δήμητρος, τῆς θυγατρὸς αὐτῆς καὶ τοῦ Διονύσου. Καὶ οἱ μὲν τόποι, ἐν οἷς πιθανῶς κρύπτεται τὸ ἱερόν, δὲν ἐξηρευνήθησαν ἐπαρκῶς, διότι ὁ χειμὼν δὲν ἐπέτρεπεν ἐκεῖ, μακρὰν χωρίων, πρόχειρον κατασκήνωσιν. Ὁπωσδήποτε ὅμως αἱ κατ' Ὀκτώβριον γενόμεναι σκαφαὶ ἀπεκάλυψαν δύο ναοὺς καὶ οἰκίσκον ἴσως ἱερέως ἢ νεωκόρου, ἔχοντα τὴν εἴσοδον ἐπὶ τῆς ἑτέρας τῶν μακρῶν πλευρῶν. Τὰ κτίρια ταῦτα ἔχουσι πλάτος τὸ αὐτὸ πάντα· τὸ δὲ μῆκος τοῦ ἑτέρου τῶν ναῶν εἶνε διπλάσιον τοῦ τῶν δύο ἄλλων κτιρίων. Αἱ ἁπλαῖ αὗται ἀναλογίαι τεκμηριοῦσι τὸ τυπικὸν τῆς ἐκεῖ ἀρχιτεκτονικῆς τέχνης, ὅπερ ἄλλως ἐξηγεῖται καὶ ἐκ τῆς πενιχρότητος τῆς ἐντοπίου ὕλης καὶ ἐκ τοῦ δυσχεροῦς τῆς ἔξωθεν μεταφορᾶς. Καὶ μαρμάρου μὲν οὐδὲ συντριμμάτιον εὑρέθη, καίτοι δὲ τὰ εἰρημένα ὑπερμεγέθη ἀγάλματα ἦσαν πιθανῶς μαρμάρινα, διότι τὸ *λίθου* τοῦ Παυσανίου, κατ' ἄλλα χωρία, δέον νὰ ἑρμηνευθῇ *μαρμάρου*, ἄφθονα ἐκ τοιαύτης ὕλης ἔργα βεβαίως δὲν προσδοκῶνται. Τοῦ δὲ ἐγχωρίου τιτανολίθου ἐγίνετο χρῆσις, ὡς καὶ νῦν ἐκεῖ ἐν τῇ τοιχοδομίᾳ εἴθισται, κοπτομένου μᾶλλον εἰς πλάκας. Τρὶς μόνον σχεδὸν παρετήρησα αὐτὸν γεγλυμμένον εἰς ραβδώσεις κιονίσκου καὶ εἰς γεισοειδῆ ἢ ἄλλον κόσμον βάθρου. Ἐν τούτοις μνημονευτέον καὶ τὸ ἐκ τοιούτου τινὸς λίθου εἰργασμένον καὶ διὰ τοῦτο περίεργον ἄγαλμα γυναικὸς γονυκλινοῦς, ἀποτελοῦν ἴσως μέρος μείζονός τινος ἔργου. Τοῦ ξύλου ἀφθονοῦντος ἐν τοῖς δυσμικοῖς τῆς χώρας τόποις ἐγίνετο πιθανῶς συχνοτέρα χρῆσις, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἀρχιτεκτονικῶν μερῶν συνήθως ἐκ λίθου κατασκευαζομένων. Καὶ ὁ πηλὸς δὲ οὐ μόνον εἰς παραγωγὴν πλίνθων ἐχρησίμευεν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλων ἀρχιτεκτονικῶν μερῶν ἀναμιμνησκόντων πως τὰ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐπενδύματα τῶν πωρίνων θριγκωμάτων, ἔτι δὲ καὶ εἰς σκεύη παντοῖα καὶ ἀναθήματα ἐπλάττετο· οὕτω πρὸς τοῖς ἀγγείοις καὶ εἰδωλίοις μνημονευθήτω πλῆθος συχνὸν σταθμίων πυραμιδοειδῶν καὶ κωνικῶν καὶ ἄλλων σχῆμα ἐχόντων δισκίου τριγωνικοῦ ἢ τροχαλίας καὶ ἀμφιστόμου πελέκεως. Ἀλλ' ἂν ἐστεροῦντο πολυτίμου ὕλης οἱ ὀρεινοὶ ἐκεῖνοι κάτοικοι δὲν ἠμοίρουν

ὅμως φιλοκαλίας περὶ τὴν ἀπομίμησιν ἢ εἰσαγωγὴν τῶν εὐμεταφόρων ξένων καλλιτεχνημάτων· εἰδώλια, συντρίμματα ἀγγείων μετὰ γραπτῶν κοσμημάτων πρὸς δὲ μετάλλινα κομψὰ σκεύη καὶ ἥλοι θυρωμάτων κοσμητικοὶ πρόκειται τεκμήρια τούτου ἀποχρῶντα.

Ἐπανερχόμεθα εἰς τοὺς δύο ναούς. Τούτων σῴζονται τὰ θεμέλια· καὶ ὁ μὲν μείζων (17 μ.) εὑρέθη παρὰ τὸ χωρίον Δίβριτσαν, ὁ δὲ ἕτερος παρὰ τὸ χωρίον Βάχλιαν ἐπὶ ἀρχαίας ἀκροπόλεως. Τὸ βάθρον τοῦ ἀγάλματος ἐκεῖ μὲν εὕρηται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σηκοῦ. ἐνταῦθα δὲ πρὸς τῷ ἀντικρὺ τῆς εἰσόδου τοίχῳ. Ἡ διαφορὰ αὕτη τῆς θέσεως ἀναλόγως τοῦ χώρου δύναται νὰ παράσχῃ ποιάν τινα συμβολὴν εἰς τὸ περὶ φωτισμοῦ τοῦ ἀγάλματος ζήτημα· ἐνταῦθα μνημονευθήτωσαν καὶ τεμάχιά τινα κεραμίδων ὀπαίων ἐκ τῆς στέγης τοῦ πρώτου ναοῦ. Τῶν ἀγαλμάτων ἢ ἄλλων βεβαίων σημείων μὴ εὑρεθέντων, εἰκασίαι μόνον δύνανται νὰ ἐξενεχθῶσι περὶ τοῦ ἐν ἑκατέρῳ ναῷ λατρευομένου θεοῦ. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἐκ πηλίνης κεφαλῆς γυναικὸς κορυθοφόρου, ἐκ δισκίου μετὰ γοργονείου καὶ ἐκ σιδηρῶν αἰχμῶν δοράτων θὰ ἀπεδίδετο εἰς τὴν Ἀθηνᾶν, ἂν μὴ εὑρίσκετο κρατὴρ μικρὸς χαλκοῦς φέρων τὴν ἐπιγραφὴν *Κόρᾳ*· ὁ δὲ ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως ναΐσκος κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ βάθρου θεωρούμενος ἠδύνατο νὰ ἀποδοθῇ εἰς θεὸν καθήμενον, πιθανῶς τὸν Δία.

Τοιαῦτά τινα τὰ κατὰ τὴν ἐκεῖ γενομένην σκαφήν. Διὰ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν σκαφικῶν ἐργασιῶν μέλλουσι νὰ αὐξηθῶσιν ἔτι μᾶλλον αἱ γνώσεις περὶ τῶν τέως ἥκιστα ἠρευνημένων τούτων τόπων, ὧν καὶ τὸ ἐλάχιστον νέον εὕρημα ἔσται πολλοῦ λόγου ἄξιον, πολλῷ δὲ πλείονος ὁ προσδοκώμενος καθορισμὸς τῶν παρὰ Παυσανίᾳ πρὸς τῷ ἱερῷ τῆς Δήμητρος ἀναγραφομένων χωρίων.

Β. Ι. Λεοναρδος

Ἐν τῷ *Ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τῷ ἐν τῇ Ἐπιδαυρίᾳ*, προταθεῖσα ὑπὸ τοῦ συμβούλου τῆς Ἑταιρίας καὶ γενικοῦ Ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων Π. Καββαδία ἵνα γίνῃ αὐτοῦ ἐποπτεύοντος, ὃ ἐνέκρινε τὸ συμβούλιον. Ἡ ἔκθεσις τοῦ ἐποπτεύσαντος εἶναι αὕτη.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΕΠΙΔΑΥΡΙΑ ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ

Σκοπὸς τῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαυρίᾳ γενομένων ἐργασιῶν ἦτο ἡ συμπλήρωσις τῶν τῆς πρώτης περιοδου (1881 - 1886) ἀνασκαφῶν.

Ἐγένετο δὲ ἀνασκαφὴ εἰς τέσσαρα μέρη. Καὶ πρῶτον μὲν ἀνεσκάφη τὸ πρὸς νότον τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος μέγα οἰκοδόμημα, οὗτινος εἶχον ἀποκαλυφθῆ τὰ Προπύλαια ἐν ἔτει 1884. Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο εἶνε μέγα τετραγωνικὸν κτίριον, Γυμνάσιον πιθανῶς, ἔχον κατὰ τὸ μέσον αὐτοῦ τετραγωνικὸν δωρικοῦ ρυθμοῦ περίστυλον. Ἐν μιᾷ τῶν γωνιῶν τοῦ περιστύλου τούτου, πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ, ἐκτίσθη ἐν μεταγενεστέροις ρωμαϊκοῖς χρόνοις *Ὠδεῖον*, ὃ ἀπεκαλύφθη ὁλόκληρον.

Ἡ σκηνὴ καὶ αἱ εἴσοδοι τοῦ Ὠδείου τούτου σώζονται· εἰς ὕψος ἑνὸς περίπου μέτρου. Τὸ κοῖλον ἀριθμεῖ νῦν ἐννέα σειρὰς ἑδωλίων καὶ ἔχει μίαν μόνην κλίμακα διαχωρίζουσαν αὐτὸ εἰς δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν τμῆμα. Ἡ ὀρχήστρα εἶνε ἐστρωμένη διὰ μωσαϊκοῦ διάφορα ἔχοντος κοσμήματα. Ἐκτίσθη δὲ προφανῶς τὸ Ὠδεῖον τοῦτο μετὰ τὴν κατάπτωσιν τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος ἀρχαιοτέρου οἰκοδομήματος.

Δευτέρα σκαφὴ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπέναντι τῆς νοτιοανατολικῆς γωνίας τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τετραγωνικῷ οἰκοδομήματι, οὗτινος ἡ ἀνασκαφὴ δὲν εἶχε περατωθῆ ἐντελῶς κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῶν ἀνασκαφῶν. Ἀπεκαλύφθη δ' ἐν τούτῳ στρῶμα ἐκ πωρίνων λίθων ἀποτελούμενον, ὅπερ εἶνε, ὡς φαίνεται, ὁ βωμός, ἐν ᾧ ἐθυσιάζοντο τὰ τῷ θεῷ προσφερόμενα ζῶα, ὧν τὸ αἷμα κατέρρεε δι' αὔλακος ὑπαρχούσης περὶ τὰς τέσσαρας πλευρὰς αὐτοῦ. Παρὰ τοῦτον τὸν βωμὸν ἀπεκαλύφθη στρῶμα ἐξ αὐτῶν τῶν θυσιῶν προερχόμενον, ἀποτελούμενον δηλ. ἐκ μέλανος χώματος ἐξ ἀνθράκων καὶ ὀστῶν ζώων. Ἐν τῷ στρώματι τούτῳ εὑρέθησαν πλῆθος μικρῶν πηλίνων ἀμφορίσκων καὶ τεμάχια χαλκῶν καὶ πηλίνων ἀγγείων. Τούτων τινὰ φέρουσιν ἐπιγραφὰς ἀρχαϊκὰς τῶν πρώτων τοὐλάχιστον χρόνων τῆς ε' ἑκατονταετηρίδος π. Χ., ἀναθηματικὰς τὸ μὲν τῷ Ἀσκληπιῷ τὸ δὲ τῷ Ἀ-

πόλλωνι, τῷ θεῷ δηλ. ἐκείνῳ, ὅστις, ὡς γνωστόν, συνελατρεύετο τῷ Ἀσκληπιῷ ἐν τῷ ἱερῷ.

Τρίτη σκαφὴ ἐγένετο ἐν τῇ μεγάλῃ πλατείᾳ τῇ βορειανατολικῶς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἥτις ἀνεσκάφη καὶ ἐκαθαρίσθη ὁλόκληρος. Ἀπεκαλύφθησαν δ' ἐκεῖ βάθρα, κατὰ χώραν κείμενα, καὶ ἐξέδραι καὶ εὑρέθησαν ἐπιγραφαί τινες ἀναθηματικαὶ ἑλληνικῶν καὶ τὸ πλεῖστον ῥωμαϊκῶν χρόνων.

Τέλος ἐγένοντο σκαφικαὶ ἐργασίαι καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ, ἀφ' οὗ πρότερον ἐτοποθετήθησαν καταλλήλως οἱ λίθοι τοῦ τε διαζώματος καὶ τῆς σκηνῆς, ἀνεσκάφησαν δηλ. τὰ ἀνατολικὰ ἀναλήμματα καὶ ὁλόκληρον τὸ διάζωμα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Δεκεμβρίου 1891.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

Ἐν *Γυθείῳ*, ἐπιστατοῦντος τοῦ διδάκτορος τῆς φιλολογίας Ἀνδρ. Σκιᾶ, προσληφθέντος εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑταιρίας ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός. Ἔκθεσις ὑπεβλήθη περὶ ταύτης ἡ ἑξῆς (1).

Πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας

Ἡ ἀνατεθεῖσά μοι ἀνασκαφὴ τοῦ ἐν Γυθείῳ θεάτρου ἤρξατο τῇ 27 Σεπτεμβρίου, ἐπερατώθη δὲ τῇ 23 Νοεμβρίου 1891, προσκρούσασα ἐν τῷ μεταξὺ κατὰ πολλῶν ἐμποδίων, ἐξ ὧν καὶ ζημία τις χρημάτων ἐπῆλθε καὶ χρόνος ἱκανὸς ἀπωλέσθη εἰς μάτην.

Τὸ ἀνασκαφὲν γήπεδον ἐκ 1292 πήχεων ἦτο ἠγορασμένον ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀντὶ 5,500 δραχ. ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1872, κατελείφθη δὲ εἰς τὴν ἐπιτήρησιν καὶ νομὴν τοῦ πρώην ἰδιοκτήτου μέχρις ἀνασκαφῆς. Δυστυχῶς οὗτος, πιστεύων εἰς παλαιὰ μυθολογήματα περὶ κεκρυμμένων ἐν αὐτῷ θησαυρῶν καὶ εἰς οἰκονομικὰς δυσχερείας εὑρισκόμενος, ἐπεχείρησε καθ' ἅπαντα τὸν

(1) Ταύτης ἀνεγνώσθη τὸ πρῶτον μέρος, ἑτέρα δὲ περιέχουσα ἐκτενῆ περιγραφὴν τοῦ θεάτρου καὶ ἑτέρου συνεχομένου πρὸς αὐτὸ κτιρίου δημοσιεύεται εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τεύχους.

χῶρον πλείστας ἀνασκαφάς, τὰς μὲν ὑπὸ τὴν πρόφασιν ἀνορύξεως φρέατος καὶ ἐμφυτεύσεως δένδρων, τὰς δὲ καὶ ἄνευ προφάσεως. Ἕνεκα τῶν ἀνασκαφῶν τούτων διωρύχθη μὲν τὸ ὑποσκήνιον, ἀπεσπάσθησαν δὲ καὶ ἐπωλήθησαν ὡς οἰκοδομήσιμος ὕλη πάντες σχεδὸν οἱ πώρινοι λίθοι τοῦ οἰκοδομήματος τῆς σκηνῆς, καὶ τῶν ἄλλων τοίχων τινὲς ὑπέστησαν ἱκανὴν βλάβην. Τέλος δὲ ὁ πρῴην ἰδιοκτήτης λησμονήσας τὸν ἀληθῆ τοῦ κτήματος κύριον καὶ νέα κέρδη προσδοκήσας ἐκ τῆς ἀρξαμένης ἀνασκαφῆς ἤγειρεν αὐτὸς καὶ μετὰ τὸν αἰφνιδίως ἐπελθόντα θάνατον αὐτοῦ οἱ κληρονόμοι παντοίας ἀδικαιολογήτους ἀξιώσεις, ἐπὶ τέλους δὲ καὶ δίκην περὶ κυριότητος, καθ' ἣν δυστυχῶς ὁ εἰρηνοδίκης Γυθείου, λαμβάνων τὰ προσωρινὰ λεγόμενα μέτρα, ἐπέβαλεν ἡμῖν τὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα.

Εὐτυχῶς ἡ προθυμοτάτη συνδρομὴ τοῦ ἀντιπροσωπεύοντος τὸ Δημόσιον οἰκονομικοῦ ἐφόρου κ. Παπαδάκου κατέστησε δυνατὴν τὴν συντέλεσιν τῆς ἀνασκαφῆς· ἀλλ' ἡ περὶ κυριότητος δίκη διατελεῖ εἰσέτι ὑπὸ τὴν κρίσιν τῶν δικαστηρίων. Ἐκ τῶν κατοίκων δὲ τοῦ Γυθείου, οὐδεὶς ὑπῆρξεν ὁ ὑπὲρ τῶν ἀντιποιουμένων τὸ δημόσιον γήπεδον συνηγορήσας οὐδὲ τὸν τρόπον αὐτῶν ἐπιδοκιμάσας.

Τὸ θέατρον ἀπεκαλύφθη ὁλόκληρον πλὴν τοῦ ὀπισθίου μέρους τῆς σκηνῆς, κεκρυμμένου εἰσέτι ὑπὸ τὸ ἔδαφος ἑτέρου παρακειμένου κτήματος.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπεχείρησα καὶ ἑτέραν μικρὰν ἀνασκαφὴν ἐν παρακειμένῳ μοναστηριακῷ γηπέδῳ ΝΑ τοῦ θεάτρου πρὸς ἀνεύρεσιν κατακεχωσμένης αὐτόθι ἐπιγραφῆς, πρὸ πεντηκονταετίας τὸ πρῶτον ἀνακαλυφθείσης. Ἐκτὸς τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης, κεχαραγμένης ἐπὶ μεγάλου βάθρου ἀνδριάντος (1) ἀνευρέθη καὶ στυλοβάτης μεγάλου μαρμαρίνου οἰκοδομήματος ἀναπεπταμένου πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, διότι ὁ στυλοβάτης ἔχει τὴν πρόσοψιν πρὸς δυσμάς. Ὁ στυλοβάτης οὗτος ἐκτείνεται ἑκατέρωθεν περαιτέρω τῶν ὁρίων τοῦ μοναστηριακοῦ γηπέδου· τὸ δ' ἐκ τῆς ἀνασκαφῆς ἀποκαλυφθὲν μέρος αὐτοῦ ἔχει μῆκος μέτρων 21. Ἐπ' αὐτοῦ ἀπέκειντο δύο βάσεις ἰωνικῶν κιόνων, ἀλλ'

(1) Ἴδε νῦν Ἐφημ. Ἀρχ. 1892 σελ. 195.

ὄχι κατὰ χώραν κείμεναι, μέγας λίθος ἐξ ἐπιστυλίου καὶ πρωτοφανὴς μαρμαρίνη στήλη, τετράπλευρος μὲν τὰ κάτω, ἀπολήγουσα δ' ἄνω εἰς μεγάλην ὠοειδῆ σφαῖραν ἐνουμένην πρὸς τὸ κατώτερον μέρος διὰ λαιμοῦ. Ὕψος αὐτῆς 1,20, μέχρι δὲ τοῦ λαιμοῦ 0,75, πλάτος τῶν πλευρῶν τοῦ τετραπλεύρου μέρους 0,31. Ἐκ τῶν ἑκατέρωθεν τοῦ κατωτέρου μέρους βαθειῶν αὐλάκων φαίνεται ὅτι ἐχρησίμευε πρὸς ὑποστήριξιν ὀρθίων πλακῶν ἀποτελουσῶν ταπεινόν τι τειχίον (θωράκιον).

Ἐκ τῶν λοιπῶν κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας εὑρημάτων ἄξια λόγου τινὸς εἶνε τὰ ἑξῆς·

Καλῶς διατηρούμενον χαλκοῦν πρόσθιον ἡμίτομον λέοντος, προσηρμοσμένον ὑπάρξαν δι' ἥλων τινῶν ἢ δεσμῶν εἰς κυρτήν τινα ἐπιφάνειαν, ἴσως τὴν κοιλίαν ἀγγείου, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς εἰσεχούσης τομῆς καὶ ἐκ τῶν παρ' αὐτὴν ὀπῶν. Μέγεθος αὐτοῦ ἐκ μὲν τῶν μυκτήρων μέχρι τῆς τομῆς 0,05, ἐκ δὲ τῶν προσθίων ποδῶν μέχρι τῆς χαίτης 0,06.

Μία τιμητικὴ ἐπιγραφὴ ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης καὶ δύο τεμάχια ἑτέρων ἐπιγραφῶν (1).

Εἷς κορμὸς μαρμαρίνου ἀγάλματος νεανίσκου καὶ τεμάχιον μικρᾶς μαρμαρίνης ὡσαύτως ἀντηρίδος, ἔχον ἔμπροσθεν κεφαλὴν λέοντος.

Δύο πήλινα ἀγγεῖα ἀκέραια ἄνευ γανώσεως καὶ τεμάχια ἑτέρων ἀγγείων, ἐν οἷς καὶ εἷς πυθμὴν ἐνεπίγραφος, πρὸς τούτοις δὲ καὶ μία σφραγὶς πηλίνη καὶ ἄλλα τινὰ πήλινα ἀντικείμενα.

Πεντήκοντα χαλκᾶ νομίσματα, ἐξ ὧν περὶ τὰ 10 καλῆς διατηρήσεως (Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων καὶ ἓν Βυζαντινόν), τὰ δὲ λοιπὰ (Ἑλληνικὰ καὶ Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων), λίαν ἐφθαρμένα.

Ἐκ μικρῶν ἀγορῶν καὶ δωρεῶν συνελέχθησαν πρὸς τούτοις ἕτερά τινα νομίσματα χαλκᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ὧν τὰ κάλλιστα παρεχωρήθησαν εἰς τὸ Νομισματικὸν μουσεῖον, εἷς λύχνος μετ' ἐκτύπου διακόσμου καὶ ἐπιγραφῆς ΚΡΗϹΚΕΝ | ΤΟϹ ὑπὸ τὴν βάσιν καὶ ἓν τεμάχιον ἐπιτυμβίου στήλης μετ' ἐπιγραφῆς.

(1) Ταύτας μετ' ἄλλων γυθεατικῶν ἐπιγραφῶν ἴδε νῦν ἐν Ἀρχ. Ἐφημ. 1892 σελ. 185 ἑξ.

Ἐνταῦθα νομίζομεν ὄχι ἄκαιρον νὰ προσθέσωμεν καὶ βραχεῖάν τινα ἀναγραφὴν πάντων τῷ ἐν Γυθείῳ διασωζομένων λειψάνων τῆς ἀρχαιοτητος, ἵνα ταῦτα ὑπάρχωσι γνωριμώτερα τοῖς τε περὶ τῆς διασώσεως αὐτῶν μεριμνῶσι καὶ τοῖς ἐπισκεπτομένοις τὴν πόλιν ἀρχαιολόγοις, διότι τῶν Εὐρωπαίων περιηγητῶν αἱ ἀναγραφαὶ οὔτε ἀκριβεῖς εἶνε οὔτε πλήρεις (1).

Τὸ πρῶτον μετὰ τὴν ἐπὶ τῆς βραχώδους κλιτύος τοῦ Λαρυσίου κεχαραγμένην ἀρχαϊκὴν ἐπιγραφὴν (I.G.A. 72) ἀρχαῖον μνημεῖον, ὅπερ συναντᾷ ὁ ἐκ τῆς σημερινῆς πόλεως πρὸς τὴν ἀρχαίαν πορευόμενος, εἶνε τὸ ὑπὸ τὸ ὄνομα *Πελεκκητὸν* παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις γνωστὸν μέγα λάξευμα ἐν τῷ βράχῳ (2). Μικρὸν μέρος αὐτοῦ ἀπεφράχθη δυστυχῶς ἐν τῇ αὐλῇ τῆς παρακειμένης οἰκίας Γεωργοπούλου.

Ἐκεῖθεν δὲ τοῦ ῥείθρου τοῦ διαρρέοντος τὸ γυθεατικὸν ἀλίπεδον χειμάρρου Γυθείου (3) ἅπαν τὸ ἔδαφος εἶνε πλῆρες ἀρχαίων κτισμάτων, πάντων ἐκ Ῥωμ. χρόνων προερχομένων, καθ' ὅσον φαίνονται. Παρὰ τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν, ἔνθα τὸ μόλις πρὸ μικροῦ καταργηθὲν νεκροταφεῖον, ἵστανται ὀγκώδεις ἀρχαῖοι τοῖχοι τρία ἢ τέσσαρα μέτρα ὑπερέχοντες τοῦ ἐδάφους, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους δὲ διακρίνεται ὁ ἐκ πωρίνων λίθων ᾠκοδομημένος περιφερὴς τοῖχος ἀψῖδός τινος. Εἰς τὸ αὐτὸ οἰκοδόμημα ἀνήκει πιθανῶς καὶ ὁ πρό τινος χρόνου αὐτόθι εὑρεθεὶς καὶ ἤδη κατὰ γῆς κατακείμενος μαρμάρινος ἀρράβδωτος κίων.

Ἱκανῶς ὑπερέχει τοῦ ἐδάφους καὶ σύμπλεγμα ἑτέρων τοίχων

(1) Πρβλ. καὶ Expédition scientifique de Morée. Bory de Saint-Vincent, Section des sciences physiques, I Relation σελ. 430-431. — Αὐτόθι, P. Boblaye, Recherches geograph. sur les ruines σελ. 86. — Αὐτόθι, Blouet, Architect. III σελ. 52-53. — Leake, Travels in the Morea I, σελ. 244-248. — Ross, Wanderungen in Griech. II σελ. 231-235 καὶ 238. — Lebas, Revue archéol. 1845 σελ. 206-217. Τοῦ αὐτοῦ Voyage archéol. Itinéraire 25-26. — Wyse, Excursion in the Peloponnesus I σελ. 40 ἑξ. — Curtius, Peloponnesos II σελ. 232 ἑξ. — Bursian, Geogr. von Griech. II σελ. 144-145. — Hirschfeld ἐν Bullettino de l'instit. di corrisp. arch. 1873 σελ. 160-164. — Weil ἐν Mittheil. des d. a. Inst. Athen. I σελ. 151-157. — Ἐφημ. Ἀρχαιολ. 1892 σελ. 55 ἑξ.

(2) Περὶ τούτου ἴδε νῦν Ἀρχαιολ. Ἐφημ. 1892 σελ. 55 ἑξ.

(3) Τὸ ὄνομα διέσωσεν ὁ Πομπώνιος ὁ Μέλας II, 3.

ὀλίγον βορειότερον κειμένων παρὰ τὸ δημόσιον φρέαρ. Μεταξὺ τῶν τοίχων τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἱκανῶς εὐρεῖς πλινθόκτιστοι ὀχετοί. Ἔτι δὲ βορειότερον ἐπὶ τοῦ ἀνυψουμένου ἤδη ἐδάφους κεῖνται κατακεχωσμένοι τρεῖς ἢ τέσσαρες συνεχεῖς θολοσκέπαστοι θάλαμοι, εἰς τοὺς ὁποίους ὑπῆρχεν ἔτι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εἴσοδος, ὅτε δὲν ἦσαν ἀκόμη ἐντελῶς κεχωσμένοι.

Ὀλίγον ἀνωτέρω τῶν θόλων τούτων καὶ τοῦ φρέατος ἐπὶ τῆς κλιτύος τοῦ λόφου ἐντὸς τῆς *μάνδρας τοῦ Λιαράκου* ὑπάρχει λελαξευμένον σπήλαιόν τι ἢ δεξαμενὴ καί τινες τοῖχοι πέριξ. Ἐκ τῶν ὑπὸ Foucart τῷ 1868 αὐτόθι ἀντιγραφεισῶν ἐπιγραφῶν (1) ἀνεῦρον μόνον μίαν, τὴν ἐπὶ μεγάλου μαρμαρίνου ἐπιστυλίου μνημείου τινὸς κεχαραγμένην:

ΜΕΑΣ ᾽ ΣΤΑΤΗΓΙ

Μέγεθος τῶν γραμμάτων 0,10. Διεσπαρμένα τινα λείψανα κεῖνται καὶ περαιτέρω πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου τῆς ἀκροπόλεως, ἐν οἷς καὶ μικρὰ τμήματα ψηφιδωτοῦ δαπέδου κοινῆς ἐργασίας.

Κατὰ τὴν νοτιοδυτικὴν κλιτὺν τοῦ λόφου τούτου πρὸς τὸ μέρος τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Τριάδος (2) καὶ ἔτι κατωτέρω ἑκατέρωθεν τοῦ χειμάρρου καὶ τῆς εἰς Σπάρτην ἀγούσης ἁμαξιτῆς ὁδοῦ ὑπάρχουσι πλεῖστοι τάφοι ἔν τε τοῖς βράχοις λελαξευμένοι (3) καὶ ἐν τῇ γῇ ἐκτισμένοι, ἀνευρίσκονται δ᾽ αὐτόθι ὄχι σπανίως καὶ νεκρικαὶ στῆλαι καί τινα ἀγγεῖα, ἐξ ὧν εἶνε καὶ ὁ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς ἐνεπίγραφος λύχνος. Αὐτόθι κατὰ τὸ στενότατον μέρος τῆς κοιλάδος παρὰ τὴν ἄμπελον τῶν κληρονόμων Ἀναργύρου Λιαράκου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐμῆς ἐν Γυθείῳ διατριβῆς ἀπεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ ἕνεκα ῥαγδαίας βροχῆς ἐξογκωθέντος ῥεύματος τοῦ χειμάρρου μακρότατος πολυγωνικὸς τοῖχος

(1) Lebas, Voyage arch. Explications σελ. 117-127.

(2) Ἐν τῇ κλίμακι τοῦ κωδωνοστασίου εἶνε ἐκτισμένη ἡ εἰς Μάρκον Ἀγρίππαν ἀναφερομένη καὶ παρὰ Lebas, Voyage arch. Inscript. II ἀριθ. 243 6. ἐκδεδομένη ἐπιγραφή.

(3) Ἕνα ἐκ τούτων περιγράφει ἀκριβέστερον ὁ Weil ἐν Mitth. des d. a. Inst. Athen. σελ. 155.

ἐν ἀκριβεστάτῃ εὐθυγραμμίᾳ παρακολουθῶν τὸ ῥεῦμα καὶ εἶτα ἀφανιζόμενος ὑπὸ τὸ ἔδαφος τῆς μνημονευθείσης ἀμπέλου. Ἐξ ἅπαντος εἶνε ἀρχαῖον πρόχωμα.

Παρὰ δὲ τὴν θάλασσαν πρὸς ἀριστερὰν τῆς ἐκβολῆς τοῦ χειμάρρου ὑπάρχουσιν ἐκτεταμένα καὶ ὀγκωδέστατα ἐρείπια μεγίστου οἰκοδομήματος, ἐφ' ὧν εἶνε ἱδρυμένος ὁ ἀνεμόμυλος Μυλωνάκου, κατακλυζόμενα κατὰ μέγα μέρος ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἕνεκα κατολισθήσεως τοῦ ἐδάφους. Ἔξω τῆς θαλάσσης διακρίνονται δωμάτιά τινα μετὰ ψηφιδωτοῦ δαπέδου καὶ ὀχετῶν. Αὐτόθι κεῖται ἐν τῇ γῇ καὶ μαρμαρίνη σαρκοφάγος μετ' ἀναγλύφων στεμμάτων καὶ ἐρωτιδέων ὄχι καλῆς ἐργασίας. Ἐν δὲ τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης διακρίνονται ἐν καιρῷ νηνεμίας καὶ εἰς ἱκανὴν ἀπὸ τῆς παραλίας ἀπόστασιν παντοῖα κτίσματα, τὰ πλεῖστα μὲν πρὸς ἀριστερὰν τῶν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἐρειπίων καθ' ἅπασαν τὴν παραλίαν μέχρι τῶν πρὸς βορρᾶν γηλόφων, τινὰ δὲ καὶ πρὸς δεξιὰν αὐτῶν (1).

Περαιτέρω δὲ πρὸς βορρᾶν κατὰ τὴν παραλίαν κεῖνται εἰς ἱκανὸν βάθος κατακεχωσμένα ἐρείπια μεγάλου μαρμαρίνου κτιρίου ἐν τῷ ἀπὸ πολλοῦ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἠγορασμένῳ κτήματι Τζηνάκου, ἐκτεινόμενα καὶ ἐν τῷ παρακειμένῳ κτήματι Πουλάκου, ἴσως δὲ καὶ ἐν τῷ τοῦ Θλιβεροῦ. Ἐκ τοῦ κτιρίου τούτου εἶνε ἀνεσκαμμένον ἀπὸ ἐτῶν μέρος τοῦ στυλοβάτου, ἀνευρέθησαν δὲ καὶ τέσσαρα μεγάλα μάρμαρα ἐκ τοῦ ἐπιστυλίου, τμῆμα τοῦ γείσου μετὰ λεοντομόρφων ὑδρορροῶν καὶ κορινθιακὸν κιονόκρανον. Ἐν τῷ κτήματι Τζηνάκου ἀνευρέθη κατὰ τὸ ἔτος 1869 τὸ ὑπὸ Εὐστρατιάδου ἐν τῇ Ἀρχ. Ἐφημερίδι (2) τὸ πρῶτον περιγραφὲν πρότυπον ἀγορανομικὸν μέτρον (σύμβολον) τῶν ὑγρῶν, ὡς καὶ μία ἐπιγραφή (3).

Ἔτι βορειότερον κατὰ τὴν παραλίαν ἀνευρέθησαν λείψανα ὑδραγωγείου τινὸς ἢ λουτροῦ ἐν ἑτέρῳ κτήματι τοῦ Πουλάκου. Ἐν δὲ τῷ περαιτέρω τούτου κειμένῳ κτήματι τοῦ δημάρχου

(1) Ἴδε νῦν καὶ Ἐφημ. Ἀρχ. 1892 σελ. 61.

(2) Περίοδος Β'. τεῦχος ΙΖ'. 1874, σελ. 378-380. Πρβλ. καὶ Lebas-Foucart, Voy. arch. Explic.

(3) Lebas-Foucart, Voy. arch. ἀριθ. 245 α, Explicat. σελ. 129.

Καλκαντῆ σώζεται μέγας θολωτὸς ὑπόγειος τάφος μετὰ μαρμαρίνης σαρκοφάγου ἄνευ γλυφῶν κειμένης εἰσέτι κατὰ χώραν ἐντὸς κόγχης. Ἀντικρὺ αὐτῆς ὑπάρχει ἑτέρα κόγχη πρὸς ὑποδοχὴν ἑτέρας σαρκοφάγου. Αὐτόθι εὑρέθησαν, ὡς ἔμαθον, καὶ λείψανα ἀρχαίου ὑδραγωγείου, ἐξ οὗ πιστεύεται ὅτι προέρχεται καὶ τὸ γλυκὺ ὕδωρ τοῦ ἐν τῷ κτήματι φρέατος, διότι πάντα τὰ ἄλλα ὕδατα τῆς παραλίας εἶνε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ὑφάλμυρα. Πρὸ τοῦ κτήματος τούτου ὑπῆρχεν ἀρχαῖον κτίριον κατακλυζόμενον ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἐν μέρει, ὅπερ κατεστράφη πρὸ ἐτῶν(1).

Τάφοι τινὲς ἐκ μεταγενεστέρων χρόνων κεῖνται καὶ ἐπὶ τῆς ἀποτομωτάτης πρὸς τὴν θάλασσαν κλιτύος τσῦ παρακειμένου γηλόφου.

Ἀπωτέρω δὲ τῆς παραλίας ἐπὶ δημοσίου γηπέδου ΝΑ τοῦ θεάτρου καὶ εἰς ὄχι μεγάλην ἀπόστασιν ἀπ' αὐτοῦ κεῖνται ἐρείπια μεγίστου οἰκοδομήματος (πιθανῶς τῆς ἀγορᾶς), ἐξ ὧν ἐν παλαιοτέροις καὶ νεωτέροις χρόνοις ἐξήχθησαν πλεῖστοι πώρινοι λίθοι χρησιμεύσαντες τοῖς νῦν Γυθεάταις ὡς οἰκοδομήσιμος ὕλη. Αὐτόθι ἀνευρέθησαν καὶ ἱκανοὶ ἐνεπίγραφοι λίθοι, ἐξ ὧν τρεῖς μὲν ἀπόκεινται νῦν ἐν τῷ ἀνωτέρω μνημονευθέντι κτήματι τοῦ Θλιβεροῦ (2), εἷς δὲ ἐντὸς τῆς σημερινῆς πόλεως παρὰ τὸ κατὰ τὴν οἰκίαν Τζωρτζάκη φρέαρ (3).

Ἐγγύτερον τοῦ θεάτρου κεῖται ὁ κατὰ τὴν ὑφ' ἡμῶν γενομένην ἀνασκαφὴν ἀνακαλυφθεὶς καὶ ἀνωτέρω περιγραφεὶς στυλοβάτης μετὰ βάσεων ἰωνικῶν κιόνων κ.λ. Τοῖχοι πολλοὶ καὶ διεσπαρμένοι μεγάλοι λίθοι διακρίνονται καὶ ἐπὶ τῆς κλιτύος τοῦ λόφου πρὸς νότον τοῦ θεάτρου, ὑπὲρ δὲ τὸ θέατρον πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου κεῖται τὸ δάπεδον ἑτέρου οἰκοδομήματος.

Μετὰ τὸ θέατρον ὀλίγα βήματα ἀπὸ τῆς πρὸς βορρᾶν κλιτύος τοῦ λόφου ἐν τῇ χαράδρᾳ ἐντὸς τῆς ἀμπέλου τοῦ Δημητρίου Σταυριανάκου διατηροῦνται εἰς ὕψος δύο περίπου μέτρων

(1) Τὸ κτίριον τοῦτο φαίνεται ὅτι ἐννοεῖ ὁ Leake, Travels in the Morea σελ. 245: and on a small projection of the coast line κτλ.

(2) Αἱ δύο ἐν Mith. des d. a. Inst. Athen. I σελ. 156, καὶ τὸ πρὸς δεξιὰν μέρος τῆς ἐν τῷ αὐτῷ περιοδικῷ II σελ.442 ἀριθ.30 καὶ III σελ.162-163.

(3) Ἡ τὸ τελευταῖον ἐν Bullettino de l'inst. 1873 σελ. 160 ἐκδοθεῖσα.

ὑπὲρ τὸ ἔδαφος ἀξιολογώτατα ἐρείπια περιφεροῦς θολωτοῦ οἰκοδομήματος (ἴσως βαπτιστηρίου). Τὸ ἐπίχρισμα τῶν ἡμιθολίων τῶν πέριξ ἀψίδων εἶνε κατεσκευασμένον κατ' ἀπομίμησιν τοῦ ὀστράκου τῶν θαλασσίων κτενῶν. Δυστυχῶς ὁ ἰδιοκτήτης κατέστρεψεν ἱκανοὺς τοίχους, ἵνα ἐμφυτεύσῃ κλήματά τινα ἐπὶ πλέον. Ἐπίσης ἀξιόλογα ἐρείπια σώζονται καὶ ἐν ἑτέρῳ κτήματι ὀλίγα βήματα περαιτέρω πρὸς τὴν παραλίαν.

Καθ' ἅπαν σχεδὸν τὸ ὕψος αὐτῆς διατηρεῖται μεγάλη δεξαμενὴ ὑδραγωγείου κειμένη ὄπισθεν τοῦ θεάτρου ἐπὶ τῆς δυτικῆς κλιτύος τοῦ λόφου. Τὸ οἰκοδόμημα εἶνε ἐπίμηκες διῃρημένον κατὰ μῆκος εἰς δύο ἴσα μέρη θολοσκέπαστα, ὧν οἱ θόλοι ἔχουσι καταπέσει. Τὸ κτῆμα, ἐν ᾧ κεῖται, φέρει τὸ ὄνομα *Καμάρες τοῦ Ἀνδρεάκου*.

Ἐκ τῶν ἐρειπίων τοῦ παλαιοῦ Γυθείου εἶνε κατὰ μέγα μέρος ᾠκοδομημένη καὶ ἡ ἐν τῇ σημερινῇ πόλει ἐκκλησία τοῦ Ἁγ. Γεωργίου, ἐξ αὐτῶν δὲ προέρχονται καὶ δύο ἐπιγραφαί, ὧν ἡ μία μεγάλη, ἐντετειχισμέναι κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ ἐφ' ὑψηλοῦ τῆς κλιτύος τοῦ Λαρυσίου κειμένης ἐκκλησίας τοῦ Ἁγ Δημητρίου (1), ὡς καὶ οἱ κίονες τῆς μεγαλητέρας τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ κατὰ τὴν δυτικὴν παραλίαν τοῦ Λακωνικοῦ κόλπου κειμένου χωρίου *Σκουτάρι*.

Τέλος ἄξιον μνείας εἶνε ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς νησίδος Κρανάης εὑρέθησαν δύο σαρκοφάγοι, ὧν ἡ μία μὲν ἄνευ γλυφῶν ἀπόκειται εἰσέτι αὐτόθι, ἡ δὲ ἑτέρα μετὰ γλυφῶν κατασχεθεῖσα εἰς χεῖρας τοῦ Ῥώσσου πρέσβεως Σαβούρωφ πρό τινων ἐτῶν περιῆλθεν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰανουαρίου 1892.

ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΣΚΙΑΣ

(1) Lebas ἐν Revue arch. 1845 σελ. 207 ἑξ. Voyage arch. Explicat. σελ. 122 ἀριθ. 243 καὶ σελ. 129 ἀριθ. 245. Πρβλ. Keil, Zwei griech. Inschr. aus Sparta und Gytheion. Leipzig 1849. Nachrichten der Göttingischen Gesellsch. d. Wiss. 1865 σελ. 461 ἑξ. Ἡ παρὰ Lebas - Foucart ἀριθ. 245 ὁ Explicat. σελ. 130 ἀξιολογωτάτη ἐπιγραφὴ διατηρεῖται πλησίον τοῦ αὐτοῦ ναοῦ ἐν τῇ μικρᾷ οἰκίᾳ τοῦ Ἀποστόλου Δαμηλάκου, ἀντεγράφη δὲ καὶ ὑπ' ἐμοῦ μόνον κατ' ὀλίγα γράμματα ἐλλιπεστέρα ἢ παρὰ Lebas - Foucart.

Ἐν *Ταράγρᾳ* μικρά τις μόνον ἀνασκαφὴ τάφου ἐγένετο, ἐπιστατοῦντος τοῦ διδάκτορος Δημητρίου Κώνστα, ὅστις ἐπεμελήθη κυρίως εἰπεῖν τὰ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ἐκεῖ χρήμασι τῆς Ἑταιρίας κτισθέντος Μουσείου, εἰσεκόμισεν εἰς αὐτὸ τὰ πολλὰ ἐκ προτέρων ἐτῶν συναχθέντα ἀρχαῖα καὶ κατέγραψεν αὐτὰ ἐν καταλόγῳ, ὃν παρέδωκεν εἰς τὸ προεδρεῖον τῆς Ἑταιρίας, εἶτα δέ, τέλη Αὐγούστου παρητήσατο τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑταιρίας, ἅτε ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις γυμνασίου. Ἡ Ἑταιρία ηὐχαρίστησεν αὐτῷ ἐγγράφως διὰ τὴν καλὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀνατεθέντος αὐτῷ ἔργου.

Ἐν *Ἐρετρίᾳ*, ἀνασκαφὴ τάφων, κατὰ πρότασιν τοῦ ἐφόρου Χρ. Τσούντα καὶ αὐτοῦ ἐπιστατοῦντος, καθ' ἃ ἐνέκρινε τὸ συμβούλιον. Περὶ τῶν εὑρεθέντων κτερισμάτων ἔκθεσις ὑπεβλήθη ἡ ἑξῆς :

ΕΡΕΤΡΙΑ

Ἕνδεκα μόνον ἡμέρας εἰργάσθημεν ἐν Ἐρετρίᾳ κατ' ἐντολὴν καὶ δαπάνῃ τῆς Ἑταιρίας. Ἀνεκαλύφθησαν ἐν ἀγροῖς ἐθνικοῖς μικρότερά τινα ἀγγεῖα, ἐν οἷς καὶ λήκυθος ἐρυθρόμορφος τοῦ πέμπτου αἰῶνος καλῆς τέχνης καὶ διατηρήσεως ὕψους 0,41 μ. φέρουσα γραφὴν νεανίου ἐφίππου ἱσταμένου πρὸ στήλης ἐπιτυμβίας· ἔπειτα εὑρέθη καὶ πόρπη χαλκῆ σχήματος περιέργου καὶ ψέλιον ἀργυροῦν. Συγχρόνως ἔσκαψα ἐπὶ ἰδιωτικῶν ἀγρῶν, ἀφοῦ πρῶτον συνεφώνησα μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν νὰ λαμβάνωσιν ἐκ τῶν ἀνακαλυπτομένων ἀρχαίων τὸ ἓν τέταρτον ἢ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ. Ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις εὕρομεν πάλιν ληκύθους μελανομόρφους καὶ ἐρυθρομόρφους, ὧν δύο ἢ τρεῖς ἄξιαι λόγου, πρὸς τούτοις ἓν ὡραῖον χρυσοῦν περιδέραιον ἀρχαϊκόν, συγκείμενον ἐκ ψήφων ἐχουσῶν τῶν πλείστων σχῆμα βαλάνου, κοσμού-

Τὸ δὲ ἐν Mitth. d. d. a. Inst. Athen 1892 σελ. 156 κατ' ἐμὸν ἀντίγραφον ἐκδοθὲν ὑπὸ Mommsen τεμάχιον τοῦ Διοκλητιανείου διατάγματος δὲν εὑρέθη ἐν τῇ ἀνασκαφῇ τοῦ θεάτρου, ὡς ἐγράφη αὐτόθι, ἀλλ' ἀπόκειται ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ σανδαλοποιοῦ Ἰω. Στρατάκου.

μενον δ' ἐν τῷ μέσῳ ὑπὸ κεφαλῆς βοός· μετὰ τοῦ περιδεραίου τούτου εὑρέθησαν καὶ δύο χρυσοῖ δακτύλιοι, ὧν ὁ μὲν φέρει ἐπὶ τῆς σφενδόνης ἔκτυπον κεφαλὴν Μεδούσης, ὁ δ' ἕτερος γλυφὴν πτηνοῦ μικροῦ. Ἡ διανομὴ τῶν ἀρχαίων τούτων εἰσέτι δὲν ἐγένετο.

ΧΡ. Δ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ

Ἐδαπανήθησαν δὲ εἰς πάσας τὰς ἀνασκαφὰς ἐν ὅλῳ δρ. 35, 547,55.

Ἐπισκευὴ ἀρχαίων μνημείων ἀρχιτεκτονικῶν, δεομένων τοιαύτης ἐπιμελείας, οὐδεμία ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει. Μένουσι τὰ πράγματα εἰς τὸ αὐτὸ καὶ πέρυσι σημεῖον καὶ δι' οὓς τότε εἴπομεν λόγους, ὄχι βέβαια διὰ τὸ ἀπρόθυμον τῆς Ἑταιρίας ἢ δι' ἔνδειαν χρημάτων.

Μόνον δὲ ἐν *Μυκήναις* ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐφόρου Χρήστου Τσούντα κατεσκευάσθη ἀγωγός τις στερεὸς πρὸς ἀποχέτευσιν ὑδάτων ὀμβρίων ὕπερθεν τοῦ λεγομένου τάφου τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἵνα μὴ εἰσρέωσιν εἰς αὐτόν, εἰς ὃ ἔργον ἐδαπανήθησαν δραχμαὶ 409.

Σχετικὸν δέ τι πρὸς ταῦτα ἀναφέρομεν, ὅτι πρὸ μηνῶν τινῶν ἠρωτήθη δι' ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῆς παιδείας ἡ Ἑταιρία, ἂν τὴν ὑπὸ πολλῶν ποθουμένην ἀναστήλωσιν τοῦ γνωστοῦ *λέοντος τῆς Χαιρωνείας* ἀναλαμβάνει ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει διὰ προκαταβολῆς χρημάτων ἐπὶ ἀποδόσει ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ἀπηντήσαμεν, ὅτι ἐπειδὴ κατὰ προηγηθείσας πρὸ ἐτῶν μελέτας τὸ ἔργον θὰ στοιχήσῃ ὑπὲρ τὰς 50 χιλ. δραχμῶν, τότε μόνον θὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιληφθῇ αὐτοῦ ἡ Ἑταιρία, ὅταν τῇ ἀποδώσῃ ἡ Κυβέρνησις τὰ πολλὰ ὀφειλόμενα.

Καὶ ἄλλο τι τὸ αὐτὸ Ὑπουργεῖον δι' ἐγγράφου πρὸς τὴν Ἑταιρίαν οὐ πρὸ πολλοῦ προέτεινε, τὸ νὰ προβῇ τὸ Συμβούλιον εἰς ἐξαγορὰν χρήμασι τῆς Ἑταιρίας τοῦ κτήματος ἑνὸς τῶν λατομούντων ἐπὶ τοῦ λόφου τοῦ μνημείου τοῦ *Φιλοπάππου*, ἵνα οὕτω μὴ κινδυνεύσῃ τὸ μνημεῖον καὶ διασωθῇ καὶ τὸ ἀρχαϊκὸν σχῆμα τοῦ λόφου. Ὑπέδειξε δὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῇ Ἑταιρίᾳ, ἀντὶ πάσης ἄλλης οἱασδήποτε ἐργασίας νὰ δαπανήσῃ εἰς τὴν

ἀγορὰν ταύτην ἐκ τῶν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ λαχείου πόρων. Ἀλλὰ τὸ Συμβούλιον, καίτοι περὶ πολλοῦ ποιούμενον τὴν διάσωσιν τοῦ σχήματος τῶν πέριξ τῶν Ἀθηνῶν λόφων καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν οἱωνδήποτε λαξευμάτων ἢ μνημείων (καθ' ἃ καὶ πολλάκις προηγουμένως ἀνηνέχθη περὶ τούτου, εἰς τὴν Κυβέρνησιν), δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ πεισθῇ, ὅτι εἰς τὴν Ἑταιρίαν ἐπιβάλλεται τὸ καθῆκον τῆς παρ' ἰδιωτῶν ἐξαγορᾶς ἀκινήτων κτημάτων καὶ ὄχι εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις ἀνέκαθεν αὐτὴν ἀνεδέχετο διότι οὕτω δαπανῶσα ἡ Ἑταιρία τοὺς ἐκ τοῦ λαχείου πόρους εἰς τοιαύτας ἀγοράς, ἤθελε καταδικάσῃ ἑαυτὴν εἰς πλήρη ἀπραξίαν ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς αὐτῆς καὶ κυρίας ἐργασίας. Κατὰ ταύτην τὴν ἔννοιαν ἐγένετο ἡ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἀπάντησις. Εὔχεται δὲ ἡ Ἑταιρία νὰ ἐξευρεθῇ παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὁ κατάλληλος τρόπος τῆς διασώσεως τῶν ἐπιφανῶν τούτων περὶ τὰς Ἀθήνας τόπων καὶ εἴ τινες ἄλλοι που ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος τοιοῦτοι ὑπάρχουσιν, ἔχοντες μεγάλην σημασίαν διὰ τὴν διευκρίνησιν τῶν ἱστορικῶν γεγονότων.

Ῥητέον ἔτι καὶ τοῦτο ὅτι ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ παρεδόθησαν διὰ πρωτοκόλλου τὰ Αἰγυπτιακὰ ἀρχαῖα τοῦ φιλογενοῦς *Ἰωάννου Δημητρίου*, τὰ τέως ἐν τῷ Μετσοβίῳ διατηρούμενα, εἰς τὴν Γενικὴν ἐφορείαν τῶν ἀρχαιοτήτων, ἵνα κατατεθῶσιν ἐν τῷ Κεντρικῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ συμφώνως τῇ θελήσει τοῦ δωρητοῦ, μέλλουσι δὲ νὰ παραδοθῶσι προσεχῶς καὶ τὰ νομίσματα τῆς αὐτῆς συλλογῆς εἰς τὸ νομισματικὸν Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Ἀγοραὶ ἀρχαίων ἔργων τέχνης καὶ ἐπιγραφῶν ἐγένοντο κατὰ τὸ ἔτος ὀλίγαι. Οὕτως ἔτυχε. Ἐδαπανήθη εἰς αὐτὰς ποσὸν δραχμῶν 2,449,25. Τῶν ἀγορασθέντων πάντων ὡς καὶ τῶν ὀλίγων *δωρηθέντων* τῇ Ἑταιρίᾳ ἀρχαίων μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν δωρητῶν θὰ προστεθῇ κατάλογος ἐν τῷ τυπωθησομένῳ τεύχει τῆς λογοδοσίας ταύτης.

Πάντα δὲ τὰ ἀρχαῖα τῆς Ἑταιρίας, πλὴν τινῶν κοινοτάτων καὶ ἀσημάντων, εἶνε καταγεγραμμένα ἐν χειρογράφοις καταλόγοις, τηρουμένοις ἐν τῷ Μετσοβίῳ καὶ προσιτοῖς εἰς τὸν βουλόμενον νὰ λάβῃ αὐτῶν γνῶσιν. Ὁ γενικὸς ἀριθμὸς τῶν καταγε-

γραμμένων συμποσοῦται νῦν εἰς 21,003 (1) —. Πέρυσιν εἶχε προβῆ μέχρι 20,705. — Ἡ καταγραφὴ δὲ αὕτη γίνεται ἀπὸ ἐτῶν ὑπὸ τοῦ Ἐπιμελητοῦ τοῦ Μουσείου τῆς Ἑταιρίας Ἀθανασίου Σ. Κουμανούδη, βοηθουμένου καὶ ὑπὸ τοῦ πρὸ τριετίας ἐπὶ τούτῳ προσληφθέντος Ἰωάννου Γιαννικάκη, τελειοδιδάκτου τῆς φιλολογίας.

Ἠνοίγετο δὲ τὸ ἐν τῷ Μετσοβίῳ Μουσεῖον διά τε τοὺς ἑταίρους καὶ δι' ἅπαν τὸ κοινὸν καθ' ἑκάστην ἐλευθέρως, ἄνευ δηλ. πληρωμῆς εἰσιτηρίου, πλὴν τῆς Κυριακῆς καὶ τῶν μεγάλων ἑορτῶν. Ἐκ πωλήσεως δὲ καταλόγων ἐντύπων τῆς Μυκηναίας συλλογῆς τῶν ὑπὸ τοῦ Ἑρρίκου Σχλίεμαν δωρηθέντων τῇ Ἑταιρίᾳ εἰσεπράχθησαν δρ. 244.50.

(1) Σύγκειται ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἐκ τῶν ἑξῆς καθ' ὕλην εἰδικῶν ἀριθμῶν: Λιθίνων 4934, χαλκῶν 1491 (ἐξ ὧν 118 σταθμά), σιδηρῶν 97, μολυβδίνων 3125 (ἐξ ὧν 1403 σύμβολα, 443 σταθμά, 740 μολυβδόβουλλα), ἀργυρῶν 89, χρυσῶν 280, ὀστεΐνων 151, ὑαλίνων 386, διαφόρων ὑλῶν 349, πηλίνων ἀγγείων 5890, πηλίνων μορφῶν 2121, πηλίνων λύχνων 1406, πηλίνων μητρῶν 242, πηλίνων σκευῶν 291, πηλίνων πυραμιδοειδῶν 119, πηλίνων ἀρτοειδῶν 28, πηλίνων λαβῶν ἀμφορέων ἐνεπιγράφων 4. — Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ λαβαὶ ἀμφορέων αἱ ἐνεπίγραφοι (ἐκ Ῥόδου, Θάσου, Πάρου, Κνίδου, Κολοφῶνος καὶ ἄλλων τόπων) συμποσοῦνται νῦν ὑπὲρ τὰς 10 χιλιάδας, ἀποκείμεναι ἐν τοῖς ὑπογείοις τοῦ Βαρβακείου, ἐξ ὧν μέγα μέρος ἐξεδόθη ὑπὸ Alb. Dumont ἐν τῷ βιβλίῳ Inscriptions céramiques de Grèce. Paris, 1871.

Νομίσματα δὲ ὑπάρχουσιν (Ἑλληνικά, Ῥωμαϊκά, Βυζαντινά, Μεσαιωνικὰ καὶ Νεώτερα):

Χρυσᾶ	3
Ἀργυρᾶ	48
Χαλκᾶ (ἐν οἷς καὶ τὰ ἐκ κράματος)	1557
Τουρκικοὶ παράδες	508
Τὸ ὅλον	2116

καὶ εἶνε πάντα ἀκριβῶς καταγεγραμμένα ἐν ἰδίῳ καταλόγῳ. Ἔτι σημειοῦμεν, ὅτι τῶν πηλίνων ἀγγείων τῆς Ἑταιρίας ὑπάρχει Γαλλιστὶ ἐκδεδομένος κατάλογος ὑπὸ M. Collignon, τυπωθεὶς ἐν Παρισίοις τῷ 1878, τῶν δὲ πηλίνων μορφῶν ὡσαύτως Γαλλιστὶ ὑπὸ J. Martha, ἐν Παρισίοις 1880. Ἐν δὲ τῷ βιβλίῳ τοῦ L. von Sybel τῷ ἐπιγραφομένῳ Katalog der Sculpturen zu Athen. Marburg, 1881, καὶ τὰ τῆς Ἑταιρίας ὅσα ἕως τότε εἶχε λίθινα γλυπτά, περιεγράφησαν σχεδὸν πάντα. Ἀναφέρομεν καὶ τὸν ἑξῆς ἐπίτομον κατάλογον τῶν Ἀθήνησι Μουσείων Die Museen Athens, von Arthur Milchhöfer. Athen, K. Wilberg, 1881.

Εἰς τὰ διάφορα *μουσειακὰ ἔργα*, οἷον κατασκευὴν θηκῶν, βάθρων, ἐπίπλων, στολῶν διὰ τοὺς φύλακας, συγκολλήσεις ἀρχαίων, ἔτι δὲ καὶ εἰς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Μουσείου ἐδαπανήθησαν κατὰ τὸ ἔτος δρ. 10,499.55.

Ἡ *βιβλιοθήκη* τῆς Ἑταιρίας ηὐξήθη κατὰ τὸ ἔτος διὰ δαπάνης δρ. 2,309.35, ἐν οἷς καὶ τὰ δετικὰ τῶν ἀγορασθέντων βιβλίων. Ἐσχάτως δὲ κατεσκευάσθησαν ἐν μιᾷ τῶν αἰθουσῶν τοῦ Μετσοβίου, ἥτις ἐκενώθη ἀπὸ τῶν αἰγυπτιακῶν ἀρχαίων, θῆκαι κατάλληλοι διὰ τὴν Βιβλιοθήκην, ἵνα μετὰ πλείονος τάξεως ἐντεθῶσι τὰ βιβλία καὶ μετὰ τῆς δεούσης ἀνέσεως ἐν αὐτῇ μελετῶσιν οἱ προσερχόμενοι ἀρχαιολόγοι, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἦτο εὔκολον νὰ γίνεται ἐν τῷ μέχρι τοῦδε πρὸς τοιαύτην ἐνασχόλησιν ὑπάρχοντι στενοχώρῳ δωματίῳ. Θὰ προστεθῇ ταύτῃ τῇ ἐκθέσει κατάλογος τῶν τε ἀγορασθέντων καὶ δωρηθέντων τῇ Ἑταιρίᾳ βιβλίων. Πάντων δὲ τῶν ἀπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεως τῆς Ἑταιρίας κτηθέντων βιβλίων ὑπάρχει κατάλογος ἐν δελτίοις.

Τῆς *Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος*, τῆς ἐκδιδομένης ἐπιμελείᾳ καὶ δαπάνῃ τῆς Ἑταιρίας, ἐξεδόθησαν πάντα τὰ τέσσαρα τεύχη τοῦ ἔτους 1891 διὰ μιᾶς τὸν μῆνα Αὔγουστον, πρότερον δὲ τὸν Ἰανουάριον καὶ τὸν Ἰούνιον τὸ τρίτον καὶ τέταρτον τοῦ 1890. Οὕτως ἔτυχε δευτέραν φορὰν τὸ ἔτος τοῦτο νὰ μὴ καθυστερήσῃ ἡ ἔκδοσις.

Ἐν ταῖς *ἐπαρχίαις τοῦ Βασιλείου* πρὸς ταῖς γενομέναις δαπάναις εἰς τὰς εἰρημένας ἀνασκαφὰς καὶ εἰς τὴν κτίσιν Μουσείων ἐπληρόνοντο ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας τακτικῶς φύλακες ἀρχαιοτήτων ἐν Ἐλευσῖνι, Ῥαμνοῦντι, Ἀμφιαρείῳ τῆς Ὠρωπίας, Θεσπιαῖς, Τανάγρᾳ, Ἐπιδαύρῳ τῇ Ἀργολικῇ, Μυκήναις, Τίρυνθι καὶ Βαφειῷ τῆς Λακωνικῆς, ἔτι δ' ἐνταῦθα ἐν τῷ Διπύλῳ καὶ ἐν τῷ Ἀσκληπιείῳ τῷ ὑπὸ τὴν Ἀκρόπολιν. Ἐπίδομα δὲ μισθοῦ καὶ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα τὰ συνήθη ἐδόθησαν κατὰ τὸ ἔτος εἰς τρεῖς ἐφόρους τῆς Κυβερνήσεως ἐκπεμφθέντας εἰς ἀρχαιολογικὴν τῆς Ἑταιρίας ὑπηρεσίαν, διότι ὁ ἐν Ἐλευσῖνι τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν ἐκτελῶν σύμβουλος τῆς Ἑταιρίας ἐκτελεῖ αὐτὴν ἄνευ ἀμοιβῆς ἀπὸ τριῶν ἤδη ἐτῶν. — Εἰς πάντα ταῦτα ἐδαπανήθησαν ἐν τῷ ἔτει δρ. 12,476.

Προκατεβλήθησαν δὲ κατὰ τὸ ἔτος ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου παρὰ τῆς Ἑταιρίας ἀτόκως, ὡς ἀπὸ ἐτῶν τοῦτο γίνεται, διὰ ἐξαγορὰν γηπέδων καὶ ἄλλας ἀρχαιολογικὰς χρείας δρ. 42,640.— καὶ ἦτο τῇ 31η Δεκεμβρίου λήξαντος ἔτους τὸ χρέος τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Ἑταιρίαν, ἀπαρτιζόμενον καὶ ἐκ προτέρων προκαταβολῶν, ἐν ὅλῳ δρ. 73,314.57.

Τοσαῦτα, κύριοι, εἶχε νὰ ἐκθέσῃ τὸ Συμβούλιον περὶ τῶν ἐν τῷ λήξαντι ἔτει πράξεών του.

Εἶτα, ἀπόντος ἕνεκα ἀσθενείας τοῦ ταμίου Γ. Νικολαΐδου, ὅστις ἔμελλεν, ὡς συνήθως, ν' ἀναπτύξῃ προφορικῶς κατ' ἄρθρα τὸν ἐντύπως εἰς τὴν Συνέλευσιν ὑποβληθέντα ἰσολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ τὸν πίνακα τῆς περιουσίας τῆς Ἑταιρίας, ὁ σύμβουλος Δημ. Φίλιος ἀνέγνωσε βραχεῖαν ἐξηγητικὴν ἔκθεσιν περὶ τῶν πινάκων (οὓς ἴδε ἐν παραρτήματι (σελ. α-θ) εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τεύχους).

Μετὰ ταῦτα προκειμένου νὰ γίνῃ ἡ ἐκλογὴ τῆς ἐξελεγκτικῆς τῶν λογαριασμῶν ἐπιτροπῆς, ὁ πρόεδρος προέτεινε νὰ γίνῃ αὕτη διὰ ψηφοδελτίων, ἀφοῦ ὁ Ὀργανισμὸς δὲν ὁρίζει τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς. Μετά τινα συζήτησιν οἱ πλεῖστοι τῶν ἑταίρων ἐδέχθησαν τὸν ἐπικρατήσαντα τρόπον, οὕτω δὲ ἄνευ ψηφοφορίας ἀνεκηρύχθησαν ὑπὸ τῶν πλειόνων ἐλεγκταὶ οἱ ἑταῖροι κ. κ. Θ. Κετσέας, Κ. Μανιάκης καὶ Νικ. Ἀναστασίου. Ἡ συνέλευσις ἐλύθη περὶ μεσημβρίαν.

Μετὰ δύο δ' ἑβδομάδας, τῇ 16η Φεβρουαρίου 1892, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρᾳ 10η π. μ. συνελθόντων αὖθις τῶν ἑταίρων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Ἑταιρίας Σπ. Φιντικλῆς καταλαβὼν τὸ βῆμα ἀνήγγειλε τὸν

κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῆς Ἑταιρίας σκοπὸν τῆς συνελεύσεως, ἤτοι ἀκρόασιν τῆς ἐκθέσεως τῶν ἐλεγκτῶν καὶ ἐκλογὴν τοῦ νέου Συμβουλίου διὰ δύο ψηφοφοριῶν, καὶ ἀνέγνω τὴν ἑξῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν τοῦ προέδρου τῆς Ἑταιρίας Ἀλ. Κοντοσταύλου.

Κύριε ἀντιπρόεδρε,

Σπεύδω νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστηθῆτε καὶ προεδρεύσητε, ἀντ' ἐμοῦ, τῆς σήμερον συγκροτηθησομένης συνελεύσεως τῶν ἑταίρων, καθόσον ἕνεκα τῆς ἀπό τινων ἡμερῶν ἀσθενείας μου, κωλύομαι, δυστυχῶς, νὰ προσέλθω εἰς αὐτήν, ἐνῷ μέχρι τῆς χθὲς ἤλπιζον ὅτι ἤθελον δυνηθῆ νὰ πράξω τοῦτο.

Ἐπειδὴ δέ, ὡς ἤκουσα, τῶν ἀξιοτίμων συναδέλφων τινὲς προτίθενται νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν πρότασιν περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ κειμένου ὀργανισμοῦ, ἥτις, ἀορίστως πρό τινων μηνῶν ἀναβληθεῖσα, ἐπίστευα, ὅτι δὲν ἤθελε καὶ πάλιν ἐπαναληφθῆ, ἀρκεσθείσης τῆς συνελεύσεως εἰς τὴν δήλωσιν τοῦ συμβουλίου περὶ τῆς οἴκοθεν ὑπ' αὐτοῦ τηρήσεως τῶν ἐν τῇ δηλώσει ἐκείνῃ μνημονευθεισῶν προτάσεων, ἐπειδή, λέγω, ἤκουσα τὰ περὶ τῆς προθέσεως ταύτης, θεωρῶ καθῆκόν μου, πρὸς πρόληψιν πάσης παρεξηγήσεως, νὰ ὑπομνήσω, δι' Ὑμῶν, τὴν συνέλευσιν, τῆς ἀρχῆθεν γνώμης μου περὶ τοῦ ἀσυμφόρου τῇ ἑταιρίᾳ τῶν προταθεισῶν μεταρρυθμίσεων, δι' οὓς λόγους ἄλλοτε καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ ἐξηγήσω καὶ εἰς τὴν ἐκ νέου μνείαν τῶν ὁποίων θεωρῶ ὅλως περιττὸν νὰ ἐπανέλθω.

Οὕτω δὲ οἱ ἀξιότιμοι συνάδελφοι, ἀναμιμνησκόμενοι τῆς ἐπὶ τοῦ εἰρημένου θέματος γνώμης μου καὶ δυνάμενοι ἑπομένως νὰ κρίνωσι, σχετικῶς πρὸς αὐτό, περὶ τῆς καταλληλότητός μου ὡς προϊσταμένου τῆς Ἑταιρίας, θέλουσιν ἀναμφιβόλως, ἐπιληφθῆ τῆς παρεχομένης αὐτοῖς σήμερον εὐκαιρίας, διὰ τῆς γενησομένης ἐκλογῆς τῶν μελῶν τοῦ νέου συμβουλίου, ὅπως λύσωσιν ἐμπράκτως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς ἐμέ, τὸ περὶ οὗ πρόκειται ζήτημα, ὥστε ἐὰν μὲν θεωρῶσι τὴν ἀναθεώρησιν ἀσύμφορον, θέλουσι, εἰς ἣν περίπτωσιν δὲν ἤθελεν ὑπάρχει καὶ ἄλλη τις τυχὸν κατ' ἐμοῦ

αἰτία, μὲ τιμήσει καὶ πάλιν διὰ τῆς ψήφου αὐτῶν, ἐὰν δέ, τοὐναντίον, θεωρῶσι τὴν ἀναθεώρησιν ταύτην ἀναγκαίαν, θέλουσι καταψηφίσει ἐμοῦ, βέβαιοι ὄντες, ὅτι καὶ οὕτως, οὐδέποτε θέλω παύσει σεμνυνόμενος ἐπὶ τῇ ἐξόχῳ τιμῇ, ἣν ἐπὶ τόσα κατὰ συνέχειαν ἔτη μοὶ ἀπένειμον.

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ ὅλως ὑμέτερος

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Φεβρουαρίου 1892.

Α. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ὁ λόγος ἐδόθη εἰς τὸν εἰσηγητὴν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς Νικ. Ἀναστασίου, ὅστις παρελθὼν ἀνέγνω τὴν ἑξῆς ἔκθεσιν.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ

Πρὸς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν ἑταίρων τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.

Κύριοι,

Ἐπιληφθέντες τῆς ἐξελέγξεως τῶν τοῦ λήξαντος ἔτους 1891 λογαριασμῶν τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας, ἐπείσθημεν μετ' ἀκριβῆ ἐξέτασιν τῶν τηρουμένων ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Ἑταιρίας βιβλίων καὶ δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, ὅτι ἡ διαχείρισις ὑπῆρξε καθ' ὅλα ἀκριβεστάτη καὶ σύμφωνος πρὸς τὸν δημοσιευθέντα προγενεστέρως ἀπολογισμὸν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν λογιστικῶν βιβλίων προκύπτει ὅτι τὰ μὲν ἔσοδα τῆς Ἑταιρίας ἀνῆλθον εἰς δραχ. . 295,885.68
Ἤτοι ἐκ τοῦ εἰς μετρητὰ ὑπολοίπου τῆς 31 Δεκεμβρίου 1890 ..... Δρ. 10,139.88

Ἐκ κυρίων ἐσόδων

Τουτέστιν ἐκ συνδρομῶν ἐν γένει	»	11,528.50
ἐκ τόκων καὶ μερισμάτων ...	»	14,040.—
ἐκ κληροδοτημάτων	»	5,000.—
ἐκ τοῦ λαχείου	»	164,624.95
ἐκ διαφόρων	»	912.85
ἐξ ἐνοικίων	»	300.—
ἐκ συνδρομῶν τῆς Ἀρχ. Ἐφ..	»	3,552.50

Ἐκ διαφόρων λ/σμῶν

ἐξ ἀτόκου καταθέσεως.... .	»	10,000.—
ἐξ ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ	»	56,000.—
ἐξ εἰσπρ. καθυστερουμένων...	»	5,147.—
ἐξ » προκατ. λ/μῷ Δημ.	»	2,640.—
ἐξ » » » Ἑταιρ.	»	12,000.—
Τὸ ὅλον	Δρ.	295,885.68

Τὰ δὲ ἔξοδα εἰς δραχ. 292,783.52, ἐδαπανήθησαν δηλονότι εἰς κύρια ἔξοδα ἤτοι :

εἰς μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ, εἰς γραφικὴν ὕλην, χάρτην, τυπωτικά, ταχυδρομικά, ἀγορὰν βιβλίων, εἰς δετικὰ καὶ εἰς κατασκευὴν βιβλιοθηκῶν	Δρ.	10,180.54	
εἰς μισθοὺς προσωπικοῦ Μουσείων, εἰς συγκολλήσεις καὶ ἀπεικονίσεις ἀρχαίων καὶ ἀγορὰν ἀρχαίων	»	12,948.80	
εἰς ἀνασκαφὰς ἐν γένει	»	35,547.55	
Εἰς μεταφορὰν.....	Δρ.	58,676.89	295,885.68

Ἐκ μεταφορᾶς.....	Δρ.	58,676.89	295,885.68
εἰς κατασκευὴν Μουσείων ἐν ταις ἐπαρχίαις	»	16,369.98	
εἰς μισθοὺς καὶ ἐπιμίσθια ἐφόρων καὶ φυλάκων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις.....	»	12,476.—	
εἰς ἔκδοσιν τῆς Ἀρχ. Ἐφημ..	»	10,354.—	
εἰς ἔξοδα λαχείου καὶ πληρωμὴν τῶν κερδησάντων γραμματίων.....	»	93,328.50	
εἰς διάφορα.....	»	838.15	
Τὸ ὅλον	Δρ.	192,043.52	

Εἰς διαφόρους λ/σμοὺς

εἰς Βιομηχανικὴν Τράπεζαν..	Δρ.	50,300.—	
εἰς προκαταβολ. λ/μῷ Δημ..	»	42,640.—	
εἰς » » Ἑταιρ.	»	7,800.—	292,783.52
ἔμεινε ὑπόλοιπον, μεταφερόμενον εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ 1892			3,102,16

Ἡ περιουσία τῆς Ἑταιρίας, συνισταμένη ἐξ ἀκινήτων, ἐκ μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἐκ λαχειοφόρων ὁμολογιῶν, ἐκ δημοσίων χρεωγράφων, ἐκ προκαταβολῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἑταιρίας, ἐξ ὀφειλῆς τοῦ ἀποβιώσαντος ταμίου καὶ ἐκ τοῦ εἰς μετρητὰ ὑπολοίπου, ἀνήρχετο κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1891 εἰς δρ. 392,353,36.

Ἤτοι ηὐξήθη κατὰ δρ. 24,285 καὶ $^{26}/_{00}$.

Μεταβάντες καὶ εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Ἑταιρίας, ἐζητήσαμεν παρὰ τοῦ φιλοπόνου ἐπιμελητοῦ Ἀθανασίου Κουμανούδη σχετικὰς πληροφορίας περὶ τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀγορασθέντων ἀρχαίων, βιβλίων καὶ τῶν ἐκδοθέντων τευχῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος.

Ἐκ τῶν πληροφοριῶν δέ, ἃς ἐλάβομεν ἐκ τῶν ἐν ἀκριβείᾳ τηρουμένων καταλόγων τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν βιβλίων καὶ τέ-

λος τῆς κανονικῆς ταξινομήσεως τῶν παντοειδῶν προγονικῶν κειμηλίων, ἀπεκομίσαμεν ἀγαθὰς ἐντυπώσεις.

Περαίνοντες τὴν ἔκθεσιν ταύτην, κρίνομεν καθῆκον νὰ προτείνωμεν εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν, ὅπως ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας αὐτῆς πρὸς πάντα τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν ὄντως λελογισμένην διαχείρισιν τῶν ἐν γένει συμφερόντων τῆς ἐθνωφελοῦς Ἑταιρίας ἡμῶν, πρὸς δὲ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τοῦ Γραφείου καὶ τοῦ Μουσείου τὸν πρέποντα ἔπαινον διὰ τὸν ζῆλον, ὃν ἐπέδειξαν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 15 Φεβρουαρίου 1892.

Ἡ Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπή
Θ. ΚΕΤΣΕΑΣ
Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΣΗΜ. Ὁ συνάδελφος ἡμῶν κ. Κ. Μανιάκης, μεταβὰς εἰς Πάτρας, δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἐξέλεγξιν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς ἡ συνέλευσις ἐνέκρινε τοὺς λογαριασμοὺς καὶ προέβη κατὰ τὸν ὀργανισμὸν πρῶτον εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ προεδρείου. Ἐκφωνηθέντος τοῦ καταλόγου τῶν πληρωσάντων τὴν συνδρομήν των ἑταίρων, ἐψήφισαν ἑταῖροι 78, γενομένης δὲ διαλογῆς ὑπὸ τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου Σπ. Φιντικλέους καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Εὐαγγ. Παπαχατζῆ καὶ Π. Καρολίδου ἀνεκηρύχθησαν:

Πρόεδρος	**Ἀλ. Α. Κοντόσταυλος**	διὰ ψήφων	74
Ἀντιπρόεδρος	**Σπ. Φιντικλῆς**.....	»	71
Γραμματεὺς	**Στ. Α. Κουμανούδης**	»	68
Ταμίας	**Γ. Νικολαΐδης**.....	»	68

Δεύτερον προέβη ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν λοιπῶν ἑπτὰ μελῶν τοῦ συμβουλίου. Ἐκφωνηθέντος τοῦ

καταλόγου ἐψήφισαν ἑταῖροι 94, γενομένης δὲ διαλογῆς ἀνεκηρύχθησαν σύμβουλοι οἱ ἑξῆς:

Δημοσθ. Τσιβανόπουλος	διὰ ψήφων	77
Παν. Καββαδέας	»	76
Στέφ. Δραγούμης	»	73
Ἀντ. Οἰκονόμος	»	71
Κυρ. Μυλωνᾶς	»	68
Ἀχ. Ἀγαθόνικος	»	67
Δημ. Φίλιος	»	54

καὶ ἡ Συνέλευσις ἐλύθη περὶ μεσημβρίαν.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ΚΑΤΑΒΑΛΟΝΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ (1)

(Ὅσων ἑταίρων τὰ ὀνόματα φέρουσιν ἀστερίσκον, αὐτοὶ πρὸς τῇ ἐτησίᾳ συνδρομῇ καὶ καθυστεροῦσαν ἄλλην κατέβαλον, ἢ τὴν τοῦ προσεχοῦς ἔτους).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Εθν. Πανεπιστημιον	Δρ.	1000.—	Απεργης Νικ.	Δρ.	15.—
Αγαθονικος Αχ.	»	15.—	Αραβαντινος Ιω.	»	20.—
Αγγελοπουλος Γ. Ι.	»	15.—	Αργυροπουλος Π. Π.	»	15.—
Αγγελοπουλος Κ. Ι.	»	20.—	Αρεταιος Θεοδ.	»	15.—
Αθηνογενης Γ.	»	15.—			
Αναγνωστοπουλος Κ.	»	20.—	Βαλλωριτης Ιω.	»	15.—
Αναγνωστοπουλος Χ.	»	15.—	Βασης Σπυρ.	»	15.—
Αναστασιου Νικ.	»	15.—	Beck Karl.	»	15.—
Ανδροπουλος Στ.	»	15.—	Βελεντζας Σ.	»	15.—
Ανεζης Δημ.	»	15.—	Βικελας Δημ.	»	15.—
Αντωνιαδης Αντ. Ι.	»	15.—	Βλαγκαλης Ν.	»	15.—
Αντωνοπουλος Κ.	»	15.—	Βλαστος Κωνστ.	»	15.—

(1) Ἐν τῷ καταλόγῳ τούτῳ περιέχονται καὶ τὰ ὀνόματα τῶν μετὰ τὴν κλεῖσιν τῶν λογαριασμῶν καταβαλόντων συνδρομὴν διὰ τὸ ἔτος 1891 ἑταίρων.

Βορτσελας Ιω.	Δρ.	15.—
Βουκρας Δημ.	»	15.—
Βουτζινας Εμ.	»	15.—
Γαζεπης Γεωργ.	»	15.—
Γαλανης Εμ.	»	15.—
Δαμαλας Νικ.	»	15.—
Δαμιραλης Μ.	»	15.—
Δεμερτζης Αλ.	»	25.—
Δημιτσας Μαργ.	»	15.—
Διοσκοριδης Χ.	»	15.—
Δουρουτης Αθ.	»	15.—
Δραγουμη Ελιζα Σ.	»	15.—
Δραγουμης Εμ.	»	15.—
Δραγουμης Στ.	»	15.—
Ελευθεριαδης Σ.	»	15.—
Ευαγγελιδης Μ.	»	15.—
Ευταξιας Ιω.	»	15.—
Ζαχαριου Δ. Π.	»	15.—
Ζεγκινης Ιω.	»	15.—
Ζηλιωτης Νικ.	»	15.—
Ζυγομαλας Αντ.	»	15.—
Ηλιαδης Μιλτ.	»	51.—
Θαλης Μιλτ.	»	15.—
Θεος Τσατσος Ιω.	»	15.—
Θεοφιλατος Ιω.	»	15.—
Ιωαννιδης Π.	»	20.—
Καββαδιας Π.	»	15.—
Καζαζης Νεοκλ.	»	15.—
Καλαποθακης Μ.	»	15.—
Καλλιγας Παυλ.	»	15.—
Καλογεροπουλος Θ.	»	15.—
Καμπουρογλους Δ.	»	15.—
Καμπουρογλους Ιω.	»	15.—
Κανακης Πετρ.	»	15.—
Κανελλης Αντ.	»	15.—
Καραπανος Κ.	»	25.—
Καρολιδης Π.	»	15.—
Καρτερακης Ν.	»	15.—
Κασδονης Γεωργ.	Δρ.	15.—
Κασδονης Σωκρ.	»	15.—
Κασιματης Κ.	»	15.—
Καστρωμενος Αλ.	»	15.—
Καστρωμενος Παν.	»	15.—
Κατακουζηνος Αλ.	»	15.—
Κατριβανος Αθ.	»	15.—
Κατσαρας Μ.	»	15.—
Κετσελας Θεμ.	»	15.—
Κινδυνης Αντ.	»	20.—
Κολυβας Αλ.	»	15.—
Κοντος Κωνστ.	»	15.—
Κοντοσταυλος Αλ. Α.	»	15.—
Κοπανιτσας Στ. Ι.	»	15.—
Κοσσονακος Κ.	»	15.—
Κουμανουδης Στ. Α.	»	15.—
Κουντουριωτης Δ.	»	15.—
Κοφινιωτης Ιω.	»	15.—
Κρητικος Γεωργ.	»	15.—
Κυριακος Ιω.	»	15.—
Κωνσταντινιδης Π.	»	15.—
Κωστης Κ. Ν.	»	15.—
Λαζαρης Χρ.	»	15.—
Λακων Βασ.	»	15.—
Λαμπρυνιδης Μ.	»	15.—
Λεοναρδος Β. Ι.	»	15.—
Λιβας Αθαν.	»	15.—
LOLLING H.	»	15.—
Λοντος Α.	»	15.—
Λυρης Ιω.	»	15.—
Λυρης Νικ.	»	15.—
Μαγγιωρος Γ.	»	15.—
Μακκας Δημ.	»	15.—
Μαλικοπουλος Θ.	»	15.—
Μανιακης Κ.	»	15.—
Μαντζακος Χρ.	»	15.—
Μαριολοπουλος Θ.	»	15.—
Μαρκοπουλος Ιω.	»	15.—
Μαυροκορδατος Αλ.	»	15.—
Μαυρομιχαλης Κυρ.	»	15.—
Μελας Μιχ.	»	25.—
Μιστριωτης Γ.	»	15.—
Μισυρλης Νικ.	»	25.—
Μομφερρατος Αντ.	»	15.—
Μοσχακης Νικ.	»	15.—

Μοσχοβακης Ν. . . Δρ. 15.—
Μουσης Ιω. . . . . » 15.—
Μπαλανος Νικ. . . » 15.—
Μπογιατζογλουσ Μ. . » 15.—
Μπουκης Εμ. . . . » 15.—
Μπουκης Ιω. . . . » 15.—
Μυλωνας Κυριακος. . » 15.—

Νεγροποντης Μ. . . » 15.—
Νεγρης Φωκ. . . . » 15.—
Νικολαϊδης Γ. . . » 15.—
Νικολαϊδης Ιω. . . » 15.—
Νικολοπουλος Π. . » 15.—

Ξανθακης Πετρ. . . » 15.—
Ξυθαλης Ιω. . . . » 15.—

Οικονομιδης Β. . . » 15.—
Οικονομιδης Προκ. . » 15.—
Οικονομος Αντ. . . » 15.—
Οικονομου Κωνστ. . » 15.—
Οικονομου Παν. . . » 15.—

Παγανελης Σπ. . . » 20.—
Πανταζιδης Ιω. . . . » 15.—
Παπαβασιλειου Γ. . » 15.—
Παπαγιαννοπουλος Ν. » 15.—
Παπαδημας Παν. . . » 15.—
Παπαδημητρακοπουλος Θ. 15.—
Παπαδοπουλος Χρ. . » 15.—
Παπαλεξανδρης Ν. . » 15.—
Παπαλουκας Κ. . . » 15.—
Παπαμαρκου Χαρ. . » 15.—
Παπαναστασιου Π. . » 15.—
Παπανδρεου Λ. . . » 15.—
Παπαχατζης Ευαγγ. . » 18.—
Παπαχρηστου Γ. . . » 15.—
Πασπατης Αλ. . . » 15.—
Πασχαλης Λεων. . . » 15.—
Πατυχας Γεωργ. . . » 15.—
Παυλιδης Παν. . . » 15.—
Περρης Πετρ. . . . » 15.—
Περρης Σπ. . . . » 15.—
Πεταλας Αντ. . . » 15.—
Πολιτης Ν. Γ. . . » 15.—

Ποστολακας Αχ. . . Δρ. 15.—
Προβελεγιος Αρ. . . » 15.—
Πρωτοδικος Ιω. . . » 15.—

Ραλλης Παντ. . . » 15.—
Ρενιερης Μ. . . . » 15.—
Ροδιος Ιω. . . . . » 15.—
Ρωμαϊδης Αριστοτ. . » 15.—
Ρωμαϊδης Δημ. . . » 15.—
Ρωμαϊδης Κωνστ. . . » 15.—
Ρωμας Καις. . . . » 15.—
Ρωσολυμος Σπ. . . » 15.—

Σακελλαροπουλος Σπ. » 15.—
Σαμιος Κωνστ. . . » 15.—
Σβορωνος Ιω. . . . » 15.—
Σεμιτελος Δημ. . . » 15.—
Σιμοπουλος Ιω. . . » 15.—
Σκιας Ανδρ. . . . » 15.—
Σκουζε Αλεξ. Γ. . » 15.—
Σκουζε Π. Γ. . . . » 15.—
Σκουλουδης Στ. . . » 15.—
Σουτσος Αλ. . . . » 50.—
Στανης Βαλ. . . . » 15.—
Στεφανος Κυπ. . . » 15.—
Σχινας Βασ. . . . » 15.—

Τριανταφυλλακος Ν. » 15.—
Τρικουπης Ιω. . . . » 15.—
Troump Eug. . . . » 15.—
Τσιβανοπουλος Δ. . » 15.—
Τσουντας Χρ. . . . » 15.—

Φερμπος Παν. . . . » 15.—
Φιλαδελφευς Θ. Νικ. » 15.—
Φιλιος Δημ. . . . » 15.—
Φιντικλης Σπ. . . » 15.—

Χατζημιχαλης Μιχ. . » 15.—
Χατζιδακις Γ. . . » 15.—
Χατζιδακις Ιω. . . » 15.—
Χατζοπουλος Ν. Α. . » 15.—

Ziller E. . . . . » 15.—

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Δημος Πειραιεων . .	Δρ. 100.—	Ζαννετος Γ. . . .	Δρ. 15.—
Αντωνιαδης Ανδρ. .	» 15.—	Καστριωτης Χρ. . .	» 15.—
Αγτιας Ιω.	» 15.—	Κολυμβας Γ. . . .	» 15.—
Γιαννοπουλος Χρ. .	» 15.—	Μουτσοπουλος Τρ. .	» 15.—
Δραγατσης Ι. Χ. . .	» 15.—		

ΕΝ ΒΟΙΩΤΙΑ

Μονη του Γενεσιου της Θεοτοκου (Πελαγίας) . . . . Δρ. 25.—

ΕΝ ΑΙΓΙΝΗ

Ηρειωτης Παν. . . . . Δρ. 15.—

ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ

Βλαστος Στεφ. εν Μασσαλια . . . . . Δρ. 25.—
Δραγουμης Μαρκ. εν Βιεννη . . . . . » 50.—
Κοντογιαννακης Ν. εν Πετρουπολει . . . . . » 100.—
Σκενδερανης Ρηγ. εν Αλεξανδρεια . . . . . » 25.—

ΒΙΒΛΙΑ ΔΩΡΗΘΕΝΤΑ

(ἐν τούτοις περιέχονται καὶ τὰ κατ' ἀνταλλαγὴν ἀποκτηθέντα)

American journal of archaeology. Vol. VI. Boston, 1890.

Archaeological and ethnological papers of the Peabody Museum. Vol. I, N° 2. Cambridge, 1891.

Arch.-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich-Ungarn. XIV. Wien, 1891. XV, 1. Wien, 1892.

Archaeological Institute of America. First, second and third annual reports of the School at Athens 1881-84 (Reprinted). Cambridge, 1886.

—Ninth annual report. 1889-90. Cambridge, 1890.

—Index to publications, 1879-89. Cambridge, 1891.

Benndorf, O., Ueber das Alter des Trojaspieles (ἀπόσπασμα).

Berliner philologische Wochenschrift. Jahrg. 3-11. Berlin, 1883-1891.

Blinkenberg, Chr., Eretriske Gravskrifter. Köbenhavn, 1891.

Bollettino delle opere straniere acquistate dalle biblioteche governative del regno d'Italia, Vol. VI, 1. 3. 4. 6. 9. 11. Roma, 1891.

Bugge, Sophus., Etruskisch und armenisch. Christiania, 1890.

Bulletin de correspondance hellénique. XV. Athènes, 1891.

Cambridge antiquarian Society. Proceedings with communications N° XXXI. Cambridge, 1891.

—Proceedings with communications N° XXXII. Cambridge, 1891.

—Report and communications 1887-88. Cambridge, 1891.

Catalogo delle monete possedute dal dott. Tom. Capo. Roma, 1891.

Contogiorgi, P., Biographie du poête latin Ovide. Braila, 1884.

Daae, Lud., Joannis agricolae islebensis apophthegmata. Christianiae, 1886.

—Symbolae ad historiam ecclesiasticam. Christianiae, 1888.

Δελτίον ἀρχαιολογικὸν ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ γενικοῦ ἐφόρου Π. Καββαδία. Τόμ. Ϛ. 1890 σελ. 113-183. Τόμ. Ζ. 1891 σ. 1-111.

Δελτίον τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς Ἑταιρίας τῆς Ἑλλάδος. Τόμ. 3 φυλ. 11. 12. Ἐν Ἀθήναις, 1891.

Die attischen Grabreliefs. II Lieferung. Textbogen 3-5, Taf. XXVI-L. Berlin, 1891.

Ἑλλ. Φιλολογικὸς Σύλλογος. Τόμ. ΙΘ΄. 1884-85. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1890.

Flinders Petrie W.M., Kahun, Gurob and Hawara. London, 1890.

Forhandlinger i videnskabs-selskabet i Christiania. Aar, 1890. Christiania, 1891.

Glassnik serbskoga utsenog druschtwa. N° 72. Belgrad, 1891.

Inscriptiones graecae Siciliae et Italiae, consilio et auctoritate academiae litterarum regiae borussicae. Edidit G. Kaibel et Alb. Lebegue. Berolini, 1890.

Jahrbuch d. k. d. archaeol. Institutes. Bd. VI. Berlin, 1891.—Antike Denkmäler. Bd. I, 5 (1890). Berlin, 1891.

Journal of hellenic studies. Vol. XI. 2. London, 1890. Vol. XII, 1. London, 1891.

Κατάλογος τῶν βιβλίων τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος.

—Τμῆμα Δ. Γλωσσολογία. Ἐν Ἀθήναις, 1891.

—Τμῆμα Ε. Ἀρχαιολογία. Ἐν Ἀθήναις, 1891.

Kenyon, F. G., Aristotle on the constitution of Athens. Second edition. Oxford, 1891.

Kenyon, F. G., Facsimile of papyrus CXXXI in the british Museum. Oxford, 1891.

Κοντογεώργη, Π., Κωνσταντινούπολις κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἀνθολογίαν. Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ. Κωνσταντινούπολις, 1880.

—Εἰδήσεις τινες ἱστορικαὶ περὶ Βάρνης. Κωνστάντσα, 1881.

—Περὶ Τόμεως. Κωνστάντσα, 1884.

Latyschev, B., Inscriptiones antiquae orae septentrionalis ponti euxini graecae et latinae. Vol. II. Petropoli, 1890.

Locusteanu, N., Depre polychromie in architectura si sculptura hellenilor. Bucuresti, 1891.

Mémoires de l'académie des sciences, inscriptions et belles-lettres de Toulouse. Neuvième série. Tom. II. Toulouse, 1890.

Mémoires de la société royale des antiquaires du nord. Nouvelle série, 1890. Copenhague, σελ. 1-44.

Memorie della regia accademia di scienze, lettere ed arti. Ser. II, vol. VII. Modena, 1890.

Mittheilungen des k. d. archaeologischen Institutes. Athenische Abtheilung. XVI. Athen, 1891.

Mittheilungen des k. d. archaeologischen Institutes. Römische Abtheilung. VI. Rom, 1891.

Monumenti inediti publicati dall'Instituto di corrispondenza archeologica. Supplemento. Berlin, 1891.

Museum of american archaeology (—Annual report of the curator) Vol. I, N° 1. Philadelphia, 1890.

Μυλωνᾶ, Κ., Ἀντώνιος Οἰκονόμου ὁ ἐψηφισμένος καθηγητὴς τῆς ἀρχαιολογίας. Ἐν Ἀθήναις, 1887.

Naukratis. Part. I by E. A. Gardner, Part. II by W. M. Flinders Petrie. London, 1886-88.

Οἰκονόμου, Ἀντ. Δ., Δύο ἀρχαιολογικαὶ διατριβαί. Ἐν Ἀθήναις, 1887.

—Ἀρχαιολογικὰ πάρεργα. Ἐν Ἀθήναις, 1888.

Olympia. Die Ergebnisse der von dem d. Reich veranstalt. Ausgrabung. Tafelband IV. Die Bronzen. Berlin, 1890.

Παπαγεωργίου, Σ., Κερκυραϊκαὶ μελέται ὑπὸ Bernhard Schmidt (μετάφρασις). Ἐν Κερκύρᾳ, 1891.

Peabody Museum. Archaeological and ethnological papers. Vol. I. N° 3. Cambridge, 1890.

— Twenty-third and twenty-fourth annual reports. Vol. IV N°s 3. 4. Cambridge, 1891.

Pervanoglú, P., Delle dee vergini e madre negli antichi culti della Grecia e della penisola italica. Trieste, 1891 (ἀπόσπασμα).

Πρακτικὰ τῆς ἐν Ἀθήναις φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας. 1889-90. Ἐν Ἀθήναις, 1890.

Programm (50^es) zum Winckelmannsfeste des archaeol. Gesellschaft zu Berlin. — Robert, C., Homerische Becher. — Winter. Fr., Ueber ein Vorbild neu-attischer Reliefs. — Furtwängler, A., Orpheus. Attische Vase aus Gela. — Berlin, 1890.

Schriften der Universität zu Kiel. Kiel, 1890-91.

Schneider, Arthur., Prolegomena zu einer neuen Gallerie heroischer Bildwerke. Leipzig, 1890.

Sittl, K., Die Patrizierzeit der griechischen Kunst. Würzburg, 1891.

Σκιᾶ, Ἀνδρ., Περὶ τῆς κρητικῆς διαλέκτου. Ἐν Ἀθήναις, 1891.

Smithsonian institution. Annual report. June, 1888. Washington, 1890. — July, 1888. Washington, 1890.

Société des antiquaires du centre. Objets du dernier âge du bronze et du premier âge du fer découverts en Berry. Bourges, 1891.

Στοά. Σύγγραμμα μηνιαῖον τοῦ ἐν Ἀθήναις ὁμωνύμου φιλολογικοῦ Συλλόγου. Τόμ. Α, 1. Ἐν Ἀθήναις, 1891.

Upsala Universitets Arsskrift. 1890. Upsala, 1890.

Viestnik hrvatskoga arkeologickoga druztva. XIII, 3. 4. Agram, 1881.

Weber, G., Guide du voyageur à Ephèse. Smyrne, 1891.

Young, Cl., Eretria a deme of Attica. New-York, 1891.

ΒΙΒΛΙΑ ΑΓΟΡΑΣΘΕΝΤΑ

Apollodori bibliotheca ex recensione Im. Bekkeri. Lipsiae, 1854.

Bernoulli, J. J., Römische Ikonographie. I-II, 1, 2. Stuttgart, 1882-1891.

Beschreibung der Stadt Rom von E. Platner, C. Bunsen, Ed. Gerhard u. W. Röstell. Stuttgart, 1829-1842.

Bie, Osc., Kampfgruppe und Kämpfertypen in der Antike. Berlin, 1891.

Boeckh, Aug., Metrologische Untersuchungen. Berlin, 1838.

Brunn, H.-Arndt, P., Griechische und römische Porträts. Lief. 1, 2, 3. München, 1891.

Cartault, A., Terres cuites grecques. Paris, 1890.

Carte de la Grèce redigée et gravée au depôt de la guerre. Paris, 1852.

Curtius, Ern., Stadtgeschichte von Athen. Berlin, 1891.

Daremberg-Saglio., Dictionnaire des antiquités. 15eme fasc. Paris, 1891.

Dieterich, Albr., Abraxas. Studien zur Religionsgeschichte des spätern Altertums. Leipzig, 1891.

Döll, Matth., Studien zur Geographie des alten Makedoniens. Stadtamhof, 1891.

Friederichs, C., Kleinere Kunst und Industrie im Alterthum. Berlin, 1871.

Gazette archéologique. XV, 1889. Nos 3, 4. Paris, 1891.

Γεδεών, Μ. Ι., Πατριαρχικοὶ πίνακες. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1890.

General-Karte des Königreichs Griechenland bearbeitet und herausgegeben vom k. k. Militärgeographischen Institute in Wien, 1885.

Georgii Cyprii descriptio orbis romani. Ed. H. Gelzer. Lipsiae, 1890.

Gerhard, Ed., Etruskische Spiegel. Fünfter Band (von Klügmann und Körte), 10es Heft. Berlin, 1890.

Haussoullier, B., Quomodo sepulcra Tanagraei decoraverint. Parisiis, 1884.

Helbig, W., Untersuchungen über die campanische Wandmalerei. Leipzig, 1873.

— Führer durch die öffentlichen Sammlungen klassischer Alterthümer. I-II. Leipzig, 1891.

Hermes. Zeitschrift für klassische Philologie. Bd. 25-26, 1890-91. Berlin, 1890-91.

Heydemann, H., Humoristische Vasenbilder aus Unteritalien. Berlin, 1870.

Immerwahr, W., Die Kulte und Mythen Arkadiens. I. Leipzig, 1891.

Jannarakis, Ant., Deutsch-Neugriechisches Handwörterbuch. Hannover, 1883.

Kiepert, H., Neuer Atlas von Hellas. Berlin, 1872.

— Specialkarte vom westlichen Kleinasien. 2e Lief. Bl. 3, 4, 5, 8, 13. Berlin, 1890.

Klein, W., Die griechischen Vasen mit Lieblingsinschriften. Wien, 1890.

Knoll, Ern., Studien zur ältesten Kunst in Griechenland. Bamberg, 1890.

Λάμπρου, Ἰω., Ἀναγραφὴ τῶν νομισμάτων τῆς κυρίως Ἑλλάδος. III, Πελοπόννησος. Εν Ἀθήναις, 1891.

Λάμπρου, Σπ., Αἱ Ἀθῆναι περὶ τὰ τέλη τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος. Ἀθήνησι, 1878.

Lange, W., Das antike griechisch-römische Wohnhaus Leipzig, 1878.

Loeschcke, G., Die östliche Giebelgruppe am Zeustempel zu Olympia. Dorpat, 1885.
Mélanges d'archéologie et d'histoire. XI. Rome, 1891.
Mommsen. Aug., Heortologie. Leipzig, 1864.
—Ueber die Zeit der Olympien. Leipzig, 1891.
Monumenti antichi. Vol. I, punt. 2. Milano, 1891.
Museo italiano di antichita classica. Vol. I. II, 1-2. III. Firenze, 1884-1890.
Müller, S., Die nordische Bronzezeit und deren Periodentheilung. Uebersetzung von J. Mestorf. Jena, 1878.
—Ursprung und erste Entwickelung der europäischer Bronzekultur. Braunschweig, 1885.
Neumann, C.-Partsch, J., Physicalische Geographie von Griechenland. Breslau, 1885.
Niese, B., Die Entwickelung der homerischen Poesie. Berlin, 1882.
Partsch, J., Die Insel Korfu. Eine geographische Monographie. Gotha, 1887.
—Die Insel Leukas. Eine geograph. Monographie. Gotha, 1889.
—Kephallenia. Eine geogr. Monographie. Gotha, 1890.
Philippson, Alfr., Der Peloponnes. Versuch einer Landeskunde auf geologischer Grundlage. I Abtheil. Berlin, 1891.
Philologische Wochenschrift. I-II, 1881-82. Berlin, 1882-83.
Πρωτοδίκου Ἰω., Περὶ τῆς καθ' Ὅμηρον οἰκίας. Ἐν Λειψίᾳ, 1877.
Reinach, Sal., Peintures de vases antiques recueillies par Millin et Millingen. Paris, 1891.
Rheinisches Museum für Philologie. Bd. 45. 46. Frankfurt, 1890-91.
Robert, C., Bild und Lied. Berlin, 1881.
—Archeologische Märchen. Berlin, 1886.
Roscher, W., Ueber Selene und Verwandtes. Leipzig, 1890.

Roscher, W., Lexikon der griech. und römischen Mythologie. 19, 20. Leipzig, 1891.

Ross, L., Reisen und Reiserouten durch Griechenland. I Peloponnes. Berlin, 1841.

— Reisen nach Kos, Halikarnassos, Rhodos und der Insel Cypern. Halle, 1852.

Σακελλαρίου, Ἀθ., Τὰ κυπριακά, ἤτοι γεωγραφία, ἱστορία καὶ γλῶσσα τῆς νήσου Κύπρου. Τόμ. Α. Ἐν Ἀθήναις, 1890.

Schliemann, H., Bericht über die Ausgrabungen in Troja im Jahre 1890. Leipzig, 1891.

Schliemann's Selbstbiographie bis zu seinem Tode vervollständigt (von Alfr. Brückner) herausgegeben von Sophie Schliemann. Leipzig, 1892.

Schreiber, Th., Die hellenistischen Reliefbilder. 5-8. Leipzig, 1890.

Schuchardt, C., Schliemann's Ausgrabungen. Zweite Auflage. Leipzig, 1891.

Schumacher, K., Eine pränestinische Ciste im Museum zu Karlsruhe. Heidelberg, 1891.

Sittl, C., Die Gebärden der Griechen und Römer. Leipzig, 1890.

Stark, K. B. Niobe und die Niobiden. Leipzig, 1863.

Stein, H., Das Kriegswesen der Spartaner. Konitz, 1863.

— Bemerkungen zu Xenophons Schrift vom Staate der Lacedaemonier. Glatz, 1878.

— Kritik der Ueberlieferung über den spartanischen Gesetzgeber Lykurg. Glatz, 1882.

— Topographie des alten Sparta. Glatz, 1890.

Stephani, Ludolf., Der ausruhende Herakles ein Relief der Villa Albani. St.-Petersburg, 1854.

Strube, C., Studien über den Bilderkreis von Eleusis (mit Suppl. von H. Brunn. 1872). Leipzig, 1870.

Swoboda, H., Die griechischen Volksbeschlüsse. Leipzig, 1890.

Undset, Ing., Études sur l'âge de bronze de la Hongrie. I. Christiania, 1880.
Ussing, J. L., Reisebilleder fra Syden. Kjöbenhavn, 1847
Warsberg, Al. v., Ithaka. Wien, 1877.
Wilamowitz-Möllendorf, U. v., Aus Kydathen. Berlin, 1880.
—Homerische Untersuchungen. Berlin, 1884.
Zeitschrift für Ethnologie. Jhrg. 21. 22. 23. Berlin, 1889-91.

ΑΡΧΑΙΑ ΔΩΡΗΘΕΝΤΑ

Λίθινα.

Ἀναγλύφου ἀναθηματικοῦ τεμάχιον μετὰ παραστάδος, ἐφ' ἧς ἀνάγλυπτος μορφὴ κόρης πρ. δεξ. Ἀττικῆς. Ὕψ. 0,21. Λίθ. 4881. Δῶρον Δημ. Ντάση.

Κύλινδρος τῶν λεγομένων ἀσσυριακῶν ἐγγεγλυμμένος, λίθου κυανοῦ. Δύο ἄνδρες ὄρθιοι καὶ τέσσαρα ζῶα ἱστάμενα ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν. Μήκ. 0,011. Λίθ. 4882. Δῶρον Στυλ. Ἀποστόλου (διὰ Κωνστ. Φωτιάδου, εὐέλπιδος).

Κεφαλὴ νεανικὴ μετὰ μέρους τοῦ λαιμοῦ λίαν ἐφθαρμένη. Ὕψ. 0,28. Ἀθηνῶν. Λίθ. 4883. Δῶρον ἀνωνύμου ἐργάτου.

Στήλη κολοβὴ τὰ κάτω· ἐπιγρ. δύο στίχων: ΕΛΛΑΞΛΥ-ΚΙΝΕΙΑ|ΟΝΕΘΕΙΚΕ. Ὕψ. 0,17, πλ. 0,27. Πρὸς δυσμὰς Βελεστίνου (Φερῶν). Λίθ. 4884. Δῶρον Βασ. Σχινᾶ.

Διάφορα.

Ὁμοίωμα πήλινον καρποῦ ῥοιᾶς μὲ διακόσμησιν γεωμετρικοῦ ῥυθμοῦ. Ὕψ. 0,10. Σαλαμῖνος. Π. Ἀγγ. 5873. Δῶρον Ἰω. Παπασωτηρίου (διὰ Στ. Δραγούμη).

Τύπος νομισματοειδὴς πήλινος. Κεφαλὴ ἀνδρικὴ (Πτολεμαίου) πρ. δεξ. Διαμ. 0,017. Τ. Π. 298. Δῶρον Στυλ. Ἀποστόλου (διὰ Κωνστ. Φωτιάδου, εὐέλπιδος).

Πεσσὸς σφενδόνης μολύβδινος. Ἐπιγρ. ΞΕ. Μήκ. 0,03. Μολ. 3123. Δῶρον Δημ. Φιλίου.

Νόμισμα ἀργυροῦν, 5. — Κεφαλὴ Διὸς μὲ στέφανον ἐκ δρυὸς πρ. δεξ. ΙΤΑΛΟΥ)(Ἀθηνᾶ Ἰτωνία πρ. δεξ. ΘΕΣΣΑ-ΛΩΝ. Ν_Ι.ΔΙΟ_Κ . . . Δῶρον Ἰακώβου Θεοφιλᾶ.

Νομίσματα χαλκᾶ τριάκοντα καὶ ἑπτά. Ῥωμ. αὐτοκρατόρων 12, Βυζαντινὰ 12, Κουφικὰ καὶ νεώτερα 13. Τὰ πλεῖστα ἐφθαρμένα καὶ ἄχρηστα. Δῶρον Ἀνδρ. Κασιμάτη.

ΑΡΧΑΙΑ ΑΓΟΡΑΣΘΕΝΤΑ

Λέθινα.

Ἀγαλμάτιον Ἀθηνᾶς ἀκέφαλον ἐπὶ πλίνθου ἐλλειψοειδοῦς κολοβῆς· ἡ ἀριστερὰ χεὶρ ἐρείδεται ἐπὶ τῆς ὀσφύος, ἡ δεξιὰ ἐλλείπει. Βαίνει ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ σκέλους· ἡ πλίνθος κολοβή. Ὕψ. 0,52. — Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ μέρους τοῦ λαιμοῦ. Αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν δεδηλωμέναι. Ῥίς, κάτω χεῖλος καὶ δεξιὰ παρειὰ βεβλαμμένα. Ὕψ. 0,15. — Ἀγαλμάτιον ἐπὶ πλίνθου ἐλλειψοειδοῦς κολοβῆς ἀκέφαλον καὶ ἄνευ χειρῶν, γυναικὸς φερούσης χιτῶνα μετὰ διπλοϊδίου. Βαίνει ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδός. Ὕψ. 0,71. — Κεφαλὴ γυναικεία πεπλοφόρος καὶ ἐστεμμένη. Ῥὶς καὶ γένυς βεβλαμμέναι. Ὕψ. 0,18. Τέχνης ῥωμ χρόνων. Περίχωρα (;) Ἀθηνῶν. Λίθ. 4858-61.

Πέντε μικρὰ τεμάχια ἐπιγραφῶν σώζοντα ὀλίγους στίχους κολοβούς. Μήκους 0,07-0,09. Ἀθηνῶν. 4862-66.

Στήλης ἐπιτυμβίας μὲ ἀέτωμα τεμάχιον, σῶζον πέντε κολο-

βοὺς στίχους ἐπιγράμματος ὧν ὁ πρῶτος . . . . ΝΟΥΔΕΚΥ-ΝΟΣΜΑΝΙΗΝ . . . Ὕψ. 0,30. Ἀττικῆς (Μπραχάμι). Λίθ. 4867.

Κιονίσκου ἐπιτυμβίου τεμάχιον, σῶζον ὀλίγα γράμματα εἰς τρεῖς στίχους κολοβοὺς . . . Ο . . . |ΚΟΣΜΙ . . . |. . . Π . . . Ὕψ. 0,15. Λίθ. 4868.

Στήλη ἐπιτυμβία μὲ ἀνθέμιον καὶ ῥόδακας. Ἐπιγραφὴ ἐννέα στίχων: ΘΟΥΤΙΜΟϹ|ΑΡΙϹΤΟΓΕΙΤΟΝΟϹ|Α[Φ]Ι[Δ]ΝΑΙΟϹ|ΘΕΟϹΕΒΕΙΑ:ΚΑΛΛΙΑΔΟΥ | ΑΝΑΦΛΥϹΤΙΟΥ | ΑΝΔΡΟ-ΚΛΗϹΑΝΔΡΟΚ[ΛΕ]ΟΥϹ|ΠΟΡΙΟϹ|ΘΟΥΤΙΜΟϹΑΝΔΡΟ-ΚΛΕΟΥϹ|ΠΟΡΙΟϹ. Ὕψ. 1,16. — Στήλης ἐπιτυμβίας μὲ ἀνθέμιον καὶ ῥόδακας τὸ ἄνω μέρος· ἐπιγραφὴ δὲν σώζεται. Ὕψ. 0,52. — Λουτροφόρος κολοβὴ τὰ ὦτα καὶ τὴν βάσιν, ἔχουσα τὴν κοιλίαν ῥαβδωτήν. Ὕψ. 0,61. Ἀττικῆς. Λίθ. 4869-4871.

Ψηφίσματος τεμάχιον στίχων 31 κολοβῶν, δημοσιευθὲν ἐν Ἀρχ. Ἐφημ. 1890 σελ. 223. Ὕψ. 0,36. — Στήλη μὲ ἀέτωμα κολοβὴ τὰ κάτω καὶ πρὸς ἀρ., φέρουσα ἐπὶ τοῦ ἀετώματος ἐπιγραφήν: . . . ΧΗ |. . . ΑΤΡΑΙΑΝΟΥ|ΔΑΜΑΣΙΟΥΦΛΥΕΥΣ καὶ κάτωθεν αὐτοῦ ἀνάγλυπτον μορφὴν ἐφήβου κρατοῦντος κλάδον καὶ παρ' αὐτήν: ΧΡΥΣΙΠΠΟΣ|ΠΡΕΙΜΟΣ|ΕΥΚΡΑΤΟΥΣ|ΦΥΛΑΣΙΟΣ. Ὕψ. 0,30. — Κιονίσκος ἐπιτύμβιος: ΖΩΠΥΡΑ|ΝΙΚΟΚΛΕΟΥϹ|ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΑ. Ὕψ. 0,29. Ἀθηνῶν. Λίθ. 4872-4874.

Πλὰξ φέρουσα ἀνάγλυπτον δέλτον ἐν ᾗ στέφανος καὶ ὑπ' αὐτὸν ἐπιγραφὴ ὀκτὼ στίχων: ΠΥΘΩΝΝΙΚΟΜΑΧΟΥ|ΛΑΔΑΡ-ΜΙΟΣΣΤΕΦΑΝΩΘΕΙΣ|ΥΠΟΕΡΜΑΙΣΤΑΝΑΥΤΟΝΟΜΩΝ|ΣΥΝΣΚΑΝΩΝΧΡΥΣΕΩΙΣΤΕΦΑΝΩΙ|ΑΡΕΤΑΣΕΝΕΚΑ[ΚΑ]ΙΕΥΝΟΙΑΣΑΝ|ΕΧΩΝΔΙΑΤΕΛΕΙΕΙΣΤΟΚΟΙΝΟΝ|ΤΟΕΡΜΑΙΣΤΑΝΑΥΤΟΝΟΜΩΝ|ΣΥΝΣΚΑΝΩΝΚΟΙΝΟΥ ΘΕΟΙΣ. Ὕψ. 0,26, πλ. 0,36. Ῥόδου. Λίθ. 4875.

Δύο κύλινδροι τῶν λεγομένων Ἀσσυριακῶν διάτρητοι λίθου αἱματίτου φέροντες γλυφάς. 1. — Πέντε μορφαί, ὧν μία καθημένη πρ. δεξ. καὶ ὀπίσω αὐτῆς ζῶον τετράπουν καὶ σύμβολον ἔχον σχῆμα κεφαλῆς κερασφόρου. 2. — Τέσσαρες γυναικεῖαι μορ

φαὶ καὶ ἀνὴρ κρατῶν ἀγγεῖον (;). Μήκ. 0,02 - 0,022. Λίθ. 4876-77.

Στήλη ἐπιτυμβία κολοβὴ τὰ κάτω, ἀπολήγουσα ἄνω εἰς τριγωνικὸν περίπου ἐπίκρανον, ἐφ' οὗ ἀνάγλυπτος λήκυθος τεταινιωμένη, κολοβὴ τὸ χεῖλος. Ἐπιγραφή: ΕΝΓΟΡΙΩΝ|ΛΕϹΒΙΟϹ Ὕψ. 0,49. Ἀττικῆς. Λίθ. 4878.

Λουτροφόρος κολοβὴ τὸν λαιμὸν καὶ τὴν βάσιν μὲ παράστασιν ἀνάγλυπτον ἀνδρός, φέροντος χιτῶνα καὶ θώρακα πρ. δεξ., καὶ ἵππου, ὃν κρατεῖ ὁ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ· πρὸ αὐτοῦ ἵσταται παῖς γυμνός. Ἐπιγραφή: ΠΟΛΥΜΗΔΗϹ. Ὕψ. 0,65. Ἀττικῆς (Τράχωνες). Λίθ. 4879.

Φιάλη τεθραυσμένη ἔκπαλαι εἰς δύο τεμάχια, φέροντα ἀνὰ τρία τρήματα, ἀντιστοιχοῦντα, πρὸς συναρμογὴν διὰ μολύβδου. Διαμ. 0,195. Νάξου. Λίθ. 4880.

Πλὰξ μικρὰ ἀναθηματικὴ φέρουσα ἀνάγλυπτον χοῖρον πρ.ἀρ. καὶ ἐπιγραφήν: ....ΙΠΙΔΑΣΠΟ..|ΔΑΝΙΕΥΧΑΝ. Ὕψ. 0,04, πλ. 0,06. Γυθείου. Λίθ. 4885.

Ψηφίσματος τεμάχιον στίχων ἑπτὰ κολοβῶν· ὁ πέμπτος: ..ΕΙΓΑΡΑΔΙΔΟΝ... Ὕψ. 0,18. Ἀθηνῶν. Λίθ. 4886.

Ἀναγραφῆς κυρίων ὀνομάτων τεμάχιον στίχων ὀκτὼ κολοβῶν πρ. δεξ.: ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ...|ΘΕΟΔΟΤΟΣΧΑΡ...| ΓΟΡΓΙΑϹΙϹΙΔΩΡ...| κτλ. Ὕψ. 0,17. Ἀθηνῶν. Λίθ. 4907.

Τεμάχιον ἐπιστυλίου νεκρικοῦ ἀναγλύφου. Ἐπιγραφὴ κολοβή: ..ΦΙΛΟΥΤΟΥΕΙΣΙ|....ΟΥΓΑΤΗΡ|....ΠΑΜΦΙΛΟΥ. Ὕψ. 0,25. Ἀθηνῶν. Λίθ. 4908.

Προτομὴ Ἑρμοῦ τῆς τετραγώνου ἐργασίας ἀρχαίζουσα, τοῦ λεγομένου ἱερατικοῦ ῥυθμοῦ. Ἡ κόμη ταινίᾳ περιδεδεμένη, δύο δὲ πλόκαμοι αὐτῆς καταπίπτουσιν ἐπὶ τοῦ στήθους. Τὸ πρόσωπον πλὴν τῆς ἀριστερᾶς παρειᾶς καὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀποκεκρουσμένον. Ὕψ. 0,24. Ἀθηνῶν. Λίθ. 4909.

Στήλη ἐπιτυμβία μὲ ἀέτωμα καὶ ἀνάγλυπτον παράστασιν ἐντὸς ἀψῖδος, νῦν ἐλλείπουσαν. Ἐπιγραφή: ΔΙΟΝΥΣΙΑΦΙΛΗΜΟΝΟΣΕΚΘΡΙΑ....|ΕΠΙΧΑΡΟΥΤΟΥΕΠΙΧΑΡΟΥΘ... ....|ΓΥΝΗ. Ὕψ. 0,47. Ἀθηνῶν. Λίθ. 4910.

Ἐπιτυμβίου ἀναγλύφου τεμάχιον. Σώζεται ἀκέφαλος γυναι-

κεία μορφὴ κατ' ἐνώπιον ἱσταμένη, φέρουσα χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, ὑφ' ὃ κρύπτονται αἱ χεῖρες, καὶ ἑτέρας μορφῆς ὁ ἀριστερὸς ἄκρος πούς. Ὕψ. 0,80. Ἀθηνῶν. Λίθ. 4911.

Σκεῦος ἀλαβάστρινον κολοβόν, ἴσως ἄκρον ῥυτοῦ ἔχοντος σχῆμα κόγχης θαλασσίας. Μήκους 0,15. Ἀθηνῶν. Λίθ. 4912.

Κιονίσκος ἐπιτύμβιος. Ἐπιγραφή: ΑΣΙΑ|ΗΡΑΚΛΕΩΤΙΣ|ΗΛΙΚΩΝΤΟΣ|ΓΥΝΗ. Ὕψ. 0,60. Ἀθηνῶν. Λίθ. 4914.

Στήλης ἐπιτυμβίας τεμάχιον: ΝΙΚΟΚΡΑΤΗΣ. Ὕψ. 0,13, πλ. 0,46. — Στήλη ὅρου: ΗΟΡΟϹ. Ὕψ. 0,40. — Στήλη ἐπιτυμβία κολοβὴ τὰ ἄνω: .....|ΘΕΟΓΟΜΓΟΥ|ϹΑΛΑΜΙΝΙΑ. Ὕψ. 0,30.— Στήλη ἐπιτυμβία: ΓΥΡΡΟϹ|ΗΓΕΙΡΩΤΗϹ. Ὕψ. 0,31.— Στήλη ἐπιτυμβία κολοβὴ τὰ κάτω: ΔΗΜΟϹ|ΤΡΑΤΗ. Ὕψ. 0,23.—Στήλη ὅρου ἀνεξέργαστος: ΟΡΟϹ|ΜΝΗΜΑ|ΤΟϹ. Ὕψ. 0,26.— Στήλη ἐπιτυμβία: ΕΥΘΟΙΝΟϹ. Ὕψ. 0,54. — Στήλη ἐπιτυμβία κολοβὴ τὰ κάτω: ΜΥΡΡΙΝΗ ΚΑΛΛΑΤΙΑΝΗ. Ὕψ. 0,30. — Στήλη ἐπιτυμβία: ΓΑΤΡΩΝ|ΣΑΛΑΜΙΝΙΟΣ. Ὕψ. 0,31.— Στήλη ἐπιτυμβία: ϹΚΥΘΙΟϹ|ΑΝΑΦΛΥϹΤΙΟϹ. Ὕψ. 0,41.— Κιονίσκος ἐπιτύμβιος: ΑΝΔΡΙΚΟΣ|ΗΡ[Α]Κ[Λ]ΗΩ[Τ]ΗΣ. Ὕψ. 0,54. — Κιονίσκος ἐπιτύμβιος: ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΣ|ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ. Ὕψ. 0,36. — Κιονίσκος ἐπιτύμβιος: ΕΓΙΚΡΑΤΗϹ|ΑΓΕΟΥ|ΛΑΜΓΤΡΕΥϹ. Ὕψ. 0,45. — Κιονίσκος ἐπιτύμβιος: ΔΟΣΙΘΕΟΣ|ΕΒΡΟΥ|ΚΟΛΩΝΗΘΕΝ. Ὕψ. 0,30. — Κιονίσκος ἐπιτύμβιος: ΦΑΡΝΑΚΗΣ|ΧΡΗΣΤΟΣ. Ὕψ. 0,53. — Κιονίσκος ἐπιτύμβιος: ΘΕΟΓΕΝΗΣ|ΜΕΝΙΓΓΟΥ|ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ. Ὕψ. 0,30. Ἀθηνῶν καὶ περιχώρων. Λίθ. 4915-30

Πήλινα.

Πυξίς. Γραφ. ἐρ. Ἐδ. μέλ. Ἡ ἐπιφάνεια διαιρεῖται διὰ τεσσάρων δωρικῶν κιόνων τεταινιωμένων εἰς τέσσαρα διαμερίσματα. Ἐν τῷ πρώτῳ γυνὴ καθημένη πρ. δεξ. καὶ στρέφουσα τὴν κεφαλὴν ὀπίσω· ἐν τῷ δευτέρῳ δύο γυναῖκες, ὧν ἡ μὲν ἵσταται κρατοῦσα τάλαρον ἡ δὲ τρέχει πρὸς δεξ. ἐν τῷ τρίτῳ δύο γυναῖκες, ὧν ἡ μὲν κάθηται πρ. δεξ. ἡ δὲ ἵσταται πρὸ αὐτῆς, ἀμφότεραι

κρατοῦσι τάλαρον· ἐν τῷ τετάρτῳ Ἔρως πρ. δεξ. κρατῶν κάνιστρον πλῆρες καρπῶν. Ἐπιγραφὴ ΚΑΛ. — Ἐπὶ τοῦ πώματος· κρατήρ, ἑκατέρωθεν δ' αὐτοῦ Σάτυρος κυβιστῶν καὶ ὀπίσω τῶν Σατύρων πάνθηρ τρέχων πρ. δεξ. Ὕψ. 0,09. Κορινθίας (Ἅγιοι Θεόδωροι). Π. Ἀγγ. 5871.

Κότυλος. Γραφ. ἐρ. Ἔδ. μέλ. Α. — Γυνὴ πρ. δεξ. καθημένη, πεπλοφόρος καὶ πόλον ἔχουσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, κατοπτρίζεται εἰς κάτοπτρον, ὃ κρατεῖ τῇ δεξιᾷ χειρὶ καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ διαγράφεται πρόσωπον· πρὸ αὐτῆς λουτὴρ καὶ Ἔρως κρατῶν στέφανον. Εἰς τὸ βάθος τρεῖς Σάτυροι ἀποσκοπεύοντες ἀφ' ὑψηλοῦ, ὡς δηλοῦται διὰ γραμμῆς ἐρυθρᾶς ἄνωθεν τῆς ὁποίας μόνον αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν καὶ οἱ ὦμοι φαίνονται. Β. — Ἔρως κρατῶν ταινίαν. Ὕψ. 0,20. Βοιωτίας. Π. Ἀγγ. 5874.

Πίνακος τεμάχιον. Γραφ. ἐρ. καὶ λευκαί. Ἔδ. μέλ. Παράστασις ὁμοία ταῖς ἐπὶ τῶν λεγομένων νεκροδείπνων. Σώζεται τὸ ἄνω ἥμισυ μέρος ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἐστεμμένων, βαινόντων πρ. δεξ. καὶ αἱ κεφαλαὶ μετὰ τῶν ὤμων τεσσάρων παίδων ἀκολουθούντων· ἄνωθεν τούτων ἐν τῇ γωνίᾳ προτομὴ ἵππου πρ.δεξ. καὶ παρέκει ἐπιγραφή: ΓΑΥΞΑΝΙΑΞΑΝ.... Ὕψ. 0,125, πλ. 0,15. Ἀθηνῶν (ὁδ. Ἀριστείδου ἀρ. 2). Π. Ἀγγ. 5875.

Κρατήρ. Γράφ. ἐρ. Ἔδ. μέλ. Α.—Ἡρακλῆς πρ. δεξ. κρατῶν τόξον καὶ ῥόπαλον καὶ δύο Κένταυροι, ὧν ὁ μὲν ὁρμᾷ κατ' αὐτοῦ, ὁ δ' ἕτερος φεύγει κρατῶν κλάδον. Β. — Δύο Κένταυροι κρατοῦντες κλάδους δένδρων καὶ τρέχοντες πρ. ἀρ. Ὕψ. 0,29. Θηβῶν. Π. Ἀγγ. 5876.

Κρατήρ. Γραφ. ἐρ. καὶ λευκαί. Ἔδ. μέλ. Τρεῖς ἔφηβοι ἄγοντες ταῦρον εἰς θυσίαν πρ. δεξ. καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ τέταρτος ἔφηβος κατὰ γῆς ὕπτιος. Β.— Δύο ἔφηβοι ἐν ἱματίοις. Ὕψ. 0,20. Θηβῶν (Πυρί). Π. Ἀγγ. 5884.

Τύπος νομισματοειδής, φέρων ἐφ' ἑνὸς ἔκτυπον ἀμφορέα, ἐφ' ἑτέρου δὲ βότρυν σταφυλῆς μετὰ τοῦ μίσχου. Διαμ. 0,017. — Ὅμοιος, φέρων ἐφ' ἑνὸς ἔκτυπον τὸ γράμμα Β καὶ ὄπισθεν Γλαῦκα. Διαμ. 0,018. — Ὅμοιος σώζων καὶ λείψανα γανώματος μέλανος καὶ φέρων ἔκτυπον ἀκανθόχοιρον πρ. ἀρ. Διαμ. 0,023. Π. Σκ. 299-301.

Χαλκᾶ.

Σφραγὶς μηνοειδὴς περίπου τὸ σχῆμα, ἔχουσα ὀπίσω καὶ λαβήν· ἔχει ἔκτυπα τὰ σημεῖα ΦΥCTIC. Διαμ. 0,042. Χαλκ. 1473.

Δικαστικῶν πινακίων τεμάχια μικρὰ ἐννέα, σώζοντα ἕκαστον σφραγῖδας ἢ ὀλίγα γράμματα κυρίων ὀνομάτων καὶ δημοτικῶν. Μήκους 0,02-0,06. Ἀττικῆς. Χαλκ. 1474-82.

Κάτοπτρον μετὰ πώματος, ἐφ' οὗ ἔκτυπος πτερωτὴ μορφὴ γυναικεία, ἔχουσα τὰς πτέρυγας ἀναπεπταμένας καὶ καθημένη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐφ' οὗ στηρίζεται διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός· πρὸς ἀριστερὰ κίων ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ, ἰσοϋψὴς σχεδὸν τῇ μορφῇ. Διαμ. 0,09, ὕψ. μορφῆς 0,05. Θυρρείου Ἀκαρνανίας. Χαλκ. 1483.

Ὑάλινα.

Ὁμοίωμα μικρὸν πτηνοῦ (περιστερᾶς) χρώματος κυανοῦ βαθέος μὲ ταινίας λευκάς. Μήκ. 0,03. — Ψῆφος ὅρμου ἢ περίαπτον κυλινδρικὸν διάτρητον κυανοῦ χρώματος, φέρουσα ἐζωγραφημένα διὰ χρωμάτων κιτρίνου, λευκοῦ καὶ πρασίνου δύο πρόσωπα δῆθεν, ἤτοι ὀφθαλμοὺς καὶ ῥῖνα. Μήκ. 0,025. — Ψῆφος ὅρμου τριγωνικὴ διάτρητος χρώματος βαθέος κυανοῦ μὲ ταινίας κιτρίνας. Μήκ. 0,023. Ὑάλ. 427-429.

Μολύβδινα.

Σταθμὸς τετράγωνος φέρων ἔκτυπον ἐπιγραφήν: ΛΕΙ|ΤΡΑ. Μῆκος πλευρῶν 0,055. Ἕλκει Γρ. 324. — Σταθμὸς τρίγωνος μὲ περιθώριον· ἔκτυπος ἐπιγραφή: ΚΑΙCΑ|ΡΟC καὶ ὑπ' αὐτὴν σφραγὶς ἐν ᾗ ἔκτυπος κεφαλὴ νεανικὴ πρ. δεξ. Μῆκ. πλευρῶν 0,085. Ἕλκει Γρ. 324. — Σταθμὸς τετράγωνος μὲ περιθώριον καὶ ἐπιγραφὴν ἐφ' ἑνὸς μέν: ΑΥΡ|ΜΝΑ|CΑ, ἐφ' ἑτέρου δέ: ΙΠΠΑΡ|ΧΟΥ. Μῆκ. πλευρ. 0,07. Ἕλκει Γρ. 307. Σμύρνης. Μολύβδ. 3018-20.

Ἔλασμα τετράγωνον ἐφθαρμένον ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ σιδηροῦ ἥλου, δι' οὗ ἦτο καθηλωμένον, καὶ κολοβόν, φέρον ἐγκεχαραγμένην ἐπιγραφὴν (κατάραν) δέκα πέντε περίπου στίχων. Μῆκος πλευρ. 0,20×0,145.—Ἔλασμα ὅμοιον μικρότερον εἰς δύο τεθραυσμένον, φέρον ἐπιγραφὴν (κατάραν) ἓξ στίχων. Μῆκ. πλευρ. 0,07×0,075. Ἀθηνῶν. Μολ. 3098-99.

Ἔλασμα τετράγωνον ἐφθαρμένον καὶ ἐλλιπὲς φέρον ἐγκεχαραγμένην ἐπιγραφὴν (κατάραν) τεσσαράκοντα περίπου στίχων. Μήκ. 0,17. — Ἕτερον ὅμοιον στρογγύλου περίπου σχήματος, φέρον ὁμοίαν ἐπιγραφὴν δέκα ἐννέα στίχων. Μήκ. 0,19. — Ὁμοίων ἐλασμάτων τεμάχια εἴκοσι πέντε, πάντα ἐνεπίγραφα· ἐν τούτοις τρία φέρουσι καὶ μορφὰς ἀνθρωπίνους ἐγκεχαραγμένας, κολοβάς. Μήκους 0,15-0,05. Ἀθηνῶν. Μολ. 3194-3220.

Σύμβολα δώδεκα.— 1) Γλαὺξ καὶ τὰ γράμματα Α////_ΣΤ.— 2) Ζεὺς καθήμενος, σκηπτροφορῶν.)(Γλαὺξ ἐντὸς στεφάνου. — 3) Θύρσος τεταινιωμένος· πρ. ἀρ. ΓΕ. — 4) Ἀθηνᾶ κατ' ἐνώπιον ἱσταμένη· πρ.δεξ. ὑστερόσημον μὲ Γοργόνειον.— 5) Μορφὴ ἀνδρικὴ κατ' ἐνώπιον μὲ τὴν κεφαλὴν πρ. δεξ. — 6) Ἀγγεῖον μόνωτον· ἐπιγρ. ΝΙΚΙ////.— 7) Κεφαλὴ ἀνδρὸς μὲ περικεφαλαίαν καὶ ὑπ' αὐτὴν ἄκρα χείρ· τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου. — 8) Κιονόκρανον κορινθιακὸν καὶ ἐπ' αὐτοῦ Γλαύξ.— 9) Τὸ γράμμα Β — 10) Ἐπιγραφή: ΑΙΓ|ΕΥC. — 11) Λαμπάς.)(Ἀστὴρ ἓξ ἀκτίνων. — 12) Κεφαλὴ κριοῦ πρ. δεξ. ἐλαχίστη. — Μολ. 3082-3093.

Σύμβολα εἴκοσι καὶ τρία. — 1) Τὸ γράμμα Η. — 2) Τὸ γράμμα Λ.— 3) Τὸ γράμμα Π καὶ πρ. ἀρ. στέφανος (;). — 4) Τὸ λατινικὸν γράμμα S ἐν μέσῳ στάχυος καὶ κηρυκείου πτερωτοῦ.— 5) Μονογράφημα ΑΡΤ. — 6) Μονογράφημα ΑΜ)(Προτομὴ γυναικεία πρ. δεξ. ἀκτινοστεφής. — 7) Κεφαλὴ ἀνδρὸς πρ. δεξ.)(Μορφὴ γυναικεία κρατοῦσα κέρας Ἀμαλθείας. — 8) Κεφαλὴ ἀνδρὸς φέροντος κράνος πρὸς δεξιά.)(Σύμπλεγμα τριῶν μορφῶν γυναικείων γυμνῶν, ἱσταμένων.— 9) Γοργόνειον. — 10) Γοργόνειον)(Τὸ ἔδαφος διαιρεῖται διὰ σταυροῦ εἰς τέσσαρα μέρη, ὧν ἓν περιέχει τροχόν.—11) Κεφαλὴ γυναικεία πρ. δεξ.)(Κέρας Ἀμαλθείας καὶ τα γράμματα ΔΗ. — 12) Ἑκατέρωθεν κεφαλὴ

Ἡλίου κατ' ἐνώπιον. — 13) Πὰν καθήμενος ἐπὶ βράχου πρ. ἀρ.)(Αἰδοῖον ἀνδρικόν. — 14) Ἀνὴρ πρ. δεξ. κρατῶν δόρυ. — 15) Χοῖρος πρ. δεξ.)(Κάνθαρος (ἀγγεῖον) καὶ παρ' αὐτὸν θύρσος.—16) Γλαὺξ πρ. δεξ. — 17) Τέττιξ ἐν μέσῳ Θ καὶ S. — 18) Ἥμισυ Πηγάσου πρ. δεξ. πρὸ αὐτοῦ N. — 19) Ἀγγεῖον ἄωτον ἐν μέσῳ δύο Δελφίνων. — 20) Ἑρμῆς τῆς τετραγώνου ἐργασίας πρ. δεξ. Ὀπίσω αὐτοῦ κλάδος καὶ τὰ γράμματα CW.— 21) Κάλαθος καὶ παρ' αὐτὸν H.—22) Ἐν ἐγκοίλῳ· Τρισκελές. 33) Ἐν ἐγκοίλῳ· Κνημίς.)(Ἐγκεχαραγμένον.—Μολύβδ. 3100-3123.

Μολυβδόβουλλα βυζαντινὰ ἑξήκοντα καὶ ἕν. — 1) Μιχαὴλ κουροπαλάτου τοῦ Βαρέως. — 2) Ἀδριανοῦ σεβαστοῦ καὶ μεγάλου δομεστίκου πάσης Δύσεως τοῦ Κομνηνοῦ. — 3) Βαρδάνη πατρικίου, πρωτοσπαθαρίου καὶ στρατηγοῦ. — 4) Νικηφόρου βουκιναρίου. — 5) Γερασίμου τοῦ Πελαμήδη. — 6) Κωνσταντίνου πρωτοπροέδρου τοῦ Δούκα.— 7) . . . . Μιχαὴλ. . . . (ἐφθαρμένον).— 8) Ἐπιγραφή: Θεοτόκε βοήθει Συμεὼν τῷ συγκέλλῳ. —9) Γεωργίου σπαθαρίου, ὑπάτου καὶ πρωτονοταρίου τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως. — 10) Κωνσταντίνου . . . . εἰδικοῦ . . . . — 11) Ἐπιγραφή: Λόγους σφραγίζω καὶ γραφὰς Ἱεράκη. — 12) Μιχαὴλ εὐτελοῦς διακόνου. — 13) Κουράτορος Κύπρου τοῦ Βα. . . . — 14) Εὐσταθίου βασιλικοῦ πρωτοσπαθαρίου καὶ ἐπὶ τοῦ χρυσοτρικλίνου . . . . . — 15) Νικηφόρου Τραφινοῦ. — 16) Ἰωάννου τοῦ ἀπὸ . . . . δούλου Ἰησοῦ Χριστοῦ. — 17) Νικηφόρου βεστιαρίου, πραιποσίτου καὶ μεγάλου οἰκονόμου τῶν εὐαγῶν. — 18) Ἐπιγραφή: Τὸν Χορδολίβαν σὸν ὁμώνυμον σκέποις. — 19) Ἐπιγραφή: Σὸν Μανουὴλ δέσποινα Γαζίκην σκέποις. — 20) . . . . βεστάρχου καὶ δουκὸς Ἐδέσσης . . . . — 21) Νικολάου μαγίστρου καὶ στρατηγοῦ τῶν Θρακησίων. . . — 22) Ἀναστασίου ὑπάτου.— 23) Πέτρου ἀπὸ ὑπάτων, πατρικίου. — 24) Ἐπιγραφή: Σφραγὶς σεβαστοῦ Μιχαὴλ αὕτη Δούκα. — 25) Ἐπιγραφή: Σφραγὶς δούλου Χριστοῦ Ἰωάννου τοῦ Πεπαγωμένου. — 26) Σεργίου μανδάτορος, ἀνθυπάτου, πατρικίου, βασιλικοῦ πρωτοσπαθαρίου καὶ λογοθέτου τοῦ δρόμου. — 27) Ἐπιγραφή: Ἐπιγραφὴν σφραγῖδος μὴ ζήτει

βλέπων. — 28) Κωνσταντίνου σπαθαρίου, κουβικουλαρίου τοῦ Πεπαγωμένου.— 29) Κωνσταντίνου βεστάρχου τοῦ . . . .— 30) Ἐπιγραφή: Ἱεράρχα βοήθει Πολιτικὸν σὸν δοῦλον. — 31) Ξακουστοῦ πρωτοσπαθαρίου καὶ στρατηγοῦ. — 32) Κωνσταντίνου βεστάρχου καὶ κριτοῦ Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας τοῦ Σκληροῦ. — 33) Ἐπιγραφή: Σφραγὶς γενοῦ μοι καὶ κράτος Θεοῦ λόγε οἰκτρῷ Μανουὴλ σεβαστῷ τῷ Διμύρῃ. Ἐξεδόθη Schlumb. Sigillographie σελ. 673. — 34) Ἐπιγραφή: Ἰωάννῃ ἀμήν. — 35) Γεωργίου πρωτοπροέδρου τοῦ Κιβυρραιώτου. — 36) Στεφάνου πρεσβυτέρου καὶ βασιλικοῦ κληρικοῦ.— 37) Θεοδώρου σεβαστοῦ καὶ ἐπάρχου τοῦ Θεοδοσοπολίτου. — 38) Στεφάνου, πατρικίου δούλου τῆς Θεοτόκου. — 39) Ῥωμανοῦ, πατρικίου καὶ πρωτονοταρίου τοῦ Ἀργυροπούλου (;). — 40) Κωνσταντίνου ἐπισκόπου Πάρου. — 41) Σεργίου βασιλικοῦ σπαθαρίου καὶ ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν. — 42) Σχολαστικίου κουβικουλαρίου καὶ χαρτουλαρίου. — 43) Κωνσταντίνου πρωτοπροέδρου τῶν . . . . — 44) Ἐπιγραφή: Σκέποις με μάρτυς σὸν λάτριν Καλαμάρην (;), γραφὰς δὲ . . . . . καὶ μακαρισμοῖς συμπνέων. — 45) Ἐπάρχου, ἐξισωτοῦ καὶ προέδρου Ἐπιφανίου Καματηροῦ. — 46) Λέοντος νοταρίου Χαλδίας. — 47) Νικολάου . . . . . καὶ διοικητοῦ Ἑλλάδος. — 48) Ἐπιγραφή: Τῶν γραφῶν τό δε Ἀβραμίου σφράγισμα.— 49) Ἰωάννου βασιλικοῦ σπαθαροκανδιδάτου τοῦ Σπανοπούλου (;).— 50) Ἐπιγραφή: Γραφὰς σφραγίζω Στυλιανοῦ . . . . — 51) Ἐπιγραφή: Οὗ σφραγὶς εἰμὶ τὴν γραφὴν βλέπων γνώσει. — 52) Ἐπιγραφή: Γραφὰς Λέοντος . . . . καστρίτου φέρω.— 53) Νικήτα σπαθαρίου . . . . κριτοῦ . . .— 54) Μιχαὴλ σπαθαροκανδιδάτου καὶ . . . — 55) Ἐπιγραφή: Σφραγὶς μνηστ. . . . . .— 56) Στασίμου βασιλικοῦ χαρτουλαρίου καὶ κουράτορος. Ἐξεδόθη Schlumberger, Sigillographie σελ. 489, 9. — 57) Ἐπιγραφή: Ἄρχων Μιχαὴλ ταγμάτων οὐρανίων φρούρει Μιχαὴλ σεβαστόν. Ἐξεδ. ἔ. ἀ. σελ. 584, 31. — 58) Πεδιασίμου ταῖς γραφαῖς Ἰωάννου . . . . τὸ κῦρος ἡ πάναγνος Παρθένος. Ἐξεδ. ἔ. ἀ. σελ. 688, 2.— 59) Μιχαὴλ βεστάρχου καὶ προνοητοῦ τῶν Ἀθηνῶν τῷ Ἀντιπάπῳ. Ἴδε Σπ. Λάμπρου, Αἱ Ἀθῆναι περὶ τὰ τέλη τοῦ ιβ' αἰῶνος 1878 σελ.

25 καὶ Schlumb. ἔ. ἀ. σελ. 170, 3.—60) Ἐπιγραφή: Γραφὰς σφραγίζω καὶ κρίσεις Εὐθυμίου.—61) Ἐπιγραφή: ..... καὶ γραφῶν εἰμὶ φύλαξ.

Νομίσματα.

Τέσσαρα νομίσματα (1).— 1) Βοιωτικὸν ἀργυροῦν. Γρ. 285. Ἀσπὶς βοιωτική.)(Ἀμφορεύς.— 2) Κοινοῦ Λακεδαιμονίων, χαλκοῦν. ΡΩΜ_Α κάτωθεν νεανικῆς κεφαλῆς πρ. δεξ.)(ΚΟΙ|ΛΑ|ΚΕ|ΤΙ)(ΚΥ|ΠΑ|ΡΙϹ|ϹΙΑ|ΚΕ. Ἄρτεμις Κυπαρισσία ἱσταμένη πρ. ἀρ. κρατοῦσα τῇ δεξιᾷ κλάδον κυπαρίσσου, ἐπὶ δὲ τοῦ ὤμου φέρουσα φαρέτραν.—3) Λακεδαίμονος χαλκοῦν Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφὴς πρ. δεξ.)(Λ-Α. Ἄρτεμις ἱσταμένη πρ. ἀρ. καὶ παρ' αὐτὴν κύων· ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. μονογράφημα· τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δάφνης.— 4) Βραβαντία, Βελγικῆς κομητείας, ἀργυροῦν. Ἐπιγραφὴ καὶ προτομὴ Ἰωσὴφ Β', κάτωθεν Τ. V. Β.) (VINCULUM FIDELITATIS PUBLICAE. Ὁ αὐτοκράτωρ πρὸ βωμοῦ, ἐφ' οὗ θύει ἡ Βελγική. Νομισματόσημον κοπὲν ἐν ἔτει 1781.

(1) Τὰ νομίσματα ταῦτα δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὸ ἐν σελ. 38 σημ. 1 ἀναγραφόμενον ποσόν, διότι κατετέθησαν ἀπ' εὐθείας (ἴδε ἀνωτέρω σελ. 29) εἰς τὸ ἐθνικὸν νομισματικὸν Μουσεῖον δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς 19ης Σεπτεμβρίου 1891, ὅτε ἀπεφασίσθη νὰ ἀγοράζῃ ἡ Ἑταιρία καὶ νομίσματα, ἐπὶ προτάσει ἐγγράφῳ καὶ περιγραφῇ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ νομισματικοῦ Μουσείου, νὰ παραλαμβάνωνται δὲ ὑπ' αὐτοῦ.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΓΥΘΕΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΓΥΘΕΙΩΙ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡ' ΑΥΤΟ ΑΡΧΑΙΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

Τὰ ἐρείπια τοῦ θεάτρου ἦσαν γνωστὰ ἀπὸ πολλοῦ (1), τῆς δὲ παρούσης καταστάσεως αὐτῶν ἀποκεκαλυμμένων ἤδη εἰκόνα παρέχει τὸ ἐν τῷ παρεπομένῳ πίνακι σχεδιαγράφημα ὑπ' ἐμοῦ συντεταγμένον. Δυστυχῶς τὸ πρὸς ἀνασκαφὴν ἠγορασμένον γήπεδον δὲν ἦτο ἐπαρκῶς εὐρύ, ὥστε καὶ τῆς σκηνῆς τὸ ὀπίσθιον μέρος ἔμεινε κατ' ἀνάγκην κεκαλυμμένον, καὶ τῶν κατὰ τὸ ἀριστερὸν παρασκήνιον οἰκημάτων δὲν εὑρέθη πέρας.

Εἶνε δὲ ᾠκοδομημένον τὸ θέατρον πρὸς γήλοφον ὑπερκείμενον τοῦ γυθεατικοῦ ἁλιπέδου εἰς ἱκανὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς παραλίας (2), τὸ δὲ κοῖλον ἔχει πρὸς ἀνατολὰς τετραμμένον. Προέρχεται δέ, ὡς καὶ πάντα σχεδὸν τὰ ἐν Γυθείῳ ἀρχαῖα ἐρείπια, ἐκ τῶν χρόνων, καθ' οὓς ἡ πόλις ἀπαλλαγεῖσα τῇ βοηθείᾳ τῶν Ῥωμαίων ἀπὸ τοῦ σπαρτιατικοῦ ζυγοῦ ἐγένετο τὸ κέντρον τοῦ *Κοινοῦ τῶν Ἐλευθερολακώνων* (1), ἐπαρθεῖσα δ' ἐπὶ τούτῳ προέβη εἰς κατασκευὴν πολλῶν καὶ μεγάλων οἰκοδομημάτων ἀναλόγων πρὸς τὴν ἐπιφανῆ θέσιν, ἣν ἀρτίως εἶχε καταλάβει. Ἀλλ' ἡ παρὰ τῶν ἐχθρῶν προσενεχθεῖσα εὐεργεσία αὕτη ἔμελλε τάχι-

(1) Expéd. Scient. III σελ. 52-53. Leake, Travels in the Morea I σελ. 244. Ross, Wanderungen in Griech. II. σελ. 232 ἑξ. Curtius, Peloponn. II σελ. 270.

(2) Ὁ Albert Müller (K. F. Hermann's Lehrbuch der gr. Antiqu. III 2 σελ. 39-40) παρεξηγῶν τοὺς λόγους τοῦ Curtius λέγει ἐσφαλμένως ὅτι κεῖται παρὰ τὴν θάλασσαν, ἥτις μάλιστα κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἔκειτο πολὺ ἀπωτέρω.

(3) Περὶ τῆς ἱστορίας αὐτοῦ διέλαβε κάλλιστα ὁ Foucart ἐν Lebas Voyage arch. Explicat. II σελ. 110-112.

στα νὰ ἀποδειχθῇ *δῶρον ἄδωρον*, ἡ δὲ πόλις φαίνεται ταχέως εἰς παρακμὴν περιπεσοῦσα· ἐκ τούτου δὲ καὶ τὰ νῦν ἐν ἡμιχώστοις ἐρειπίοις σωζόμενα πολλὰ καὶ μεγάλα δημόσια κτίρια φαίνονται πάντα ᾠκοδομημένα ἐν βραχεῖ χρόνῳ καὶ μετὰ σπουδῆς καὶ ἄνευ πολυτελοῦς διακοσμήσεως, τὸ θέατρον δὲ καὶ ἡμιτελὲς κατελείφθη, ὡς ἐκ τῶν ἑπομένων θὰ δηλωθῇ.

Τῶν ἀποκεκαλυμμένων τοίχων τῆς σκηνῆς σώζονται δυστυχῶς μόνον τὰ θεμέλια ἐκ λίθων μικρῶν μετ' ἀμμοκονίας συνδεμένων· ὕψος αὐτῶν 0,70 - 1,25 μ. Τὰ ὑπὲρ τὰ θεμέλια μέρη τῶν τοίχων τῆς σκηνῆς ἦσαν ἐξ ἐπιμήκων πωρίνων λίθων, ὧν ὁ πρῶτος δόμος διεσώθη δυστυχῶς μόνον ἐπ' ἐλάχιστον μέρος ἐν τοῖς μεταξὺ τῶν δωματίων Ε, Ε' καὶ Ε'' μεσοτοίχοις· ὥστε θυρῶν ἐκ τῆς σκηνῆς πρὸς τὸ λογεῖον οὐδὲν ἴχνος ὑπάρχει. Τὸ λογεῖον εἰσχωρεῖ πέρα τῶν ἀναλημμάτων ἐντὸς τῆς ὀρχήστρας ἔχον πλάτος 4,44 μ., μῆκος δὲ 15,30. Τὸ τοιχίον τοῦ ὑποσκηνίου Υ ἀποτελεῖται ἐξ ὀρθίων μαρμαρίνων πλακῶν (πάχους 0,20 - 0,33 μ.) ἄνευ ἀναγλύφου διακόσμου, στηριζομένων ἐπὶ ταπεινῆς μαρμαρίνης βάσεως, ἧς οἱ λίθοι εἶνε πολλαχοῦ πολὺ στενότεροι τοῦ ὑπ' αὐτοὺς ἐκ μικρῶν λίθων καὶ ἀμμοκονίας θεμελίου. Αἱ ὄρθιαι μαρμάριναι πλάκες διεσώθησαν μόνον παρὰ τὴν κατὰ τὴν δεξιὰν πάροδον βαθμῖδα υ, ἀλλ' ἄνευ τινὸς ἐπικρανίτιδος. Ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῆς ὀρχήστρας αἱ πλάκες αὗται μετὰ τῆς μαρμαρίνης βάσεως ἔχουσιν ὕψος 0,88 μ., τὸ δὲ ἐκ μικρῶν λίθων θεμέλιον χωρεῖ 0,90 περίπου κατωτέρω. Ἱκανὸν μέρος τοῦ ὑποσκηνίου εἶνε κατεστραμμένον ὑπὸ τοῦ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀνορυχθέντος φρέατος.

Τὸ δάπεδον τοῦ λογείου ἦτο ξύλινον, αἱ δὲ δοκοὶ ἐστηρίζοντο ἐπὶ ὀρθοστατῶν ἐκ μεγάλων πωρίνων λίθων ὅλως ἀκαταξέστων διατεταγμένων εἰς δύο στίχους, τὸν ὀπίσθιον ἐκ τριῶν καὶ τὸν πρόσθιον ἐκ τεσσάρων. Ἀντικρὺ τῶν ὀπισθίων διεσώθη ἐπὶ τοῦ τοίχου Σ'' ἡ ὀπή, εἰς ἣν εἰσεχώρει τὸ ἄκρον τῆς δοκοῦ. Ἐπειδὴ

δὲ ἕνεκα τοῦ μικροῦ πάχους τοῦ ἐκ πλακῶν τοιχίου τοῦ ὑποσκηνίου δὲν ἠδύναντο νὰ στηριχθῶσιν ἐπ' αὐτοῦ δοκοί, κατεσκευάσθησαν ἐν τῷ τοίχῳ τοῦ θεμελίου καὶ ἐπὶ τῆς μαρμαρίνης βάσεως τέσσαρες ἐντομαί, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἵσταντο οἱ ὑποστηρίζοντες τὰς δοκοὺς ξύλινοι στῦλοι. Ἐπὶ τῆς μαρμαρίνης βάσεως παρατηρεῖται προσέτι ἀντικρὺ σχεδὸν τῆς μεσαίας κλίμακος τοῦ κοίλου καὶ ὁριζοντία τις ἀβαθὴς λάξευσις, ἥτις ἀναμφιβόλως προέρχεται ἐκ τῶν μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ θεάτρου χρόνων.

Ὁ ὑπὸ τὸ λογεῖον χῶρος συγκοινωνεῖ μετὰ τῶν ὀπισθίων μερῶν τῆς σκηνῆς διὰ τῶν θυρίδων Τ καὶ Τ', ὧν τὸ εὖρος εἶνε 0,57 μ., τὸ δὲ ὕψος τοῦ Τ 1,00· τοῦ δὲ Τ' λείπει τὸ ὑπέρθυρον. Ἐν τοῖς ὄπισθεν τῶν θυρίδων τούτων στενοῖς χώροις Ε καὶ Ε ε ὑπῆρχον, ὡς νομίζω, κλίμακες ἄγουσαι εἰς τὰ ὀπίσθια εὐρύχωρα δωμάτια Ζ καὶ ζ'. Καὶ ἐκ μὲν τῆς ἐν τῷ Ε κλίμακος διεσώθη μόνον μία βαθμὶς ἐπὶ τοῦ τοίχου Θ, ἐκτισμένη διὰ μικρῶν λίθων, ὡς ὁ τοῖχος, καὶ ἐπενδεδυμένη διὰ λεπτῶν πωρίνων πλακῶν· ἐν δὲ τῷ Ε ε τὸ φυσικὸν ἔδαφος ὑψοῦται κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐν τῷ σχεδιαγραφήματι βελῶν, ὥστε ὁ χῶρος οὗτος φαίνεται πρὸς πάντα ἄλλον σκοπὸν ἀνεπιτήδειος πλὴν τῆς κλίμακος. Πρὸς φωτισμὸν δὲ τῆς ἐν τῷ Ε κλίμακος φαίνεται ὅτι κατελείφθη ἐν τῷ παχυτάτῳ τοίχῳ Θ' στενὸν παράθυρον θ' ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ἀποτετοιχισμένον, οὗ δὲν σώζεται τὸ ὑπέρθυρον. Μικρὸν παράθυρον πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπὸ τὸ λογεῖον χώρου φαίνεται ὅτι ὑπῆρχε καὶ καθ' ὃ μέρος ὁ τοῖχος Σ συναντᾷ τὸν Σ' (ἤτοι τὸ σ'''), καίτοι τὰ ἴχνη αὐτοῦ δὲν εἶνε ὅλως ἀσφαλῆ. Οἱ πλάγιοι τοῖχοι τοῦ λογείου Σ' καὶ Σ'' δὲν ἐξετείνοντο τὸ πρῶτον μέχρι τοῦ ὑποσκηνίου, ἀλλ' ἄφιναν ἑκατέρωθεν κενὸν χῶρον σ καὶ σ', ἵνα πιθανῶς ὑπάρχῃ κατάβασις ἐκ τῶν παρόδων εἰς τὸν ὑπὸ τὸ λογεῖον χῶρον. Ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ἀμφότερα τὰ κενὰ ταῦτα ἐκλείσθησαν διὰ κακῶς ἐκτισμένων τοίχων, πιθανῶς διότι κατέστη ἄχρηστος ὁ ὑπὸ τὸ λογεῖον χῶρος· συγχρόνως δὲ θὰ ἀπετοιχίσθη καὶ τὸ μέλλον νὰ φωτίζῃ τὴν ἐν τῷ Ε κλίμακα παράθυρον.

Εἰς τὸν ὑπὸ τὸ λογεῖον χῶρον ἐκβάλλει καὶ ἡ παράδοξος δίοδος Ι, ἡ διερχομένη διὰ τοῦ μεταξὺ τῶν δωματίων Ε'' καὶ ε

παχέος μεσοτοίχου. Τὸ πλάτος αὐτῆς εἶνε μόλις 0,35 μ., ἡ δὲ διεύθυνσις ἐπὶ μὲν τῶν τοίχων Σ καὶ Θ εἶνε κάθετος, ἐν δὲ τῷ παχεῖ μεσοτοίχῳ ἐγκαρσία, προφανῶς ἵνα μὴ συναντᾷ τὸν μεταξὺ Ζ καὶ Ζ'' μεσότοιχον. Ὁ δὲ πυθμὴν αὐτῆς ἐπὶ μὲν τοῦ τοίχου Θ κεῖται ἱκανῶς ὑπὲρ τὸ ἔδαφος, ἀλλ' εὐθὺς μετ' αὐτὸν ἐν τῷ μεταξὺ Ε' καὶ ε μεσοτοίχῳ καταπίπτει ἀποτόμως εἰς ἱκανὸν βάθος, αἱ δ' ἑκατέρωθεν πλευραὶ ἔχουσιν ὕψος 0,70 μ.· ἐκβάλλει δὲ εἰς τὸν ὑπὸ τὸ λογεῖον χῶρον διὰ ταπεινοῦ στομίου ἐν τῷ τοίχῳ Σ ὑπάρχοντος. Ὁ σκοπὸς τῆς διόδου ταύτης εἶνε δύσκολον νὰ ὁρισθῇ, διότι ὀχετὸς ὕδατος βεβαίως δὲν δύναται νὰ εἶνε, ἴσως δὲ δὲν θὰ ἦτο ὅλως ἀπίθανος ἡ εἰκασία ὅτι δι' αὐτοῦ διήρχετο μοχλός τις ἢ ἄξων πρὸς κίνησιν σκηνικοῦ τινος μηχανήματος.

Ἐν τῇ πρὸς τὸν ὑπὸ τὸ λογεῖον χῶρον πλευρᾷ τοῦ τοίχου Σ ἀνεκαλύφθη ὅλως παρὰ προσδοκίαν διὰ τὸ ἀφανὲς τοῦ τόπου καὶ λείψανον ἐντοιχίου γραφῆς, ἀλλὰ ταχέως κατεφάνη ὅτι τὸ μετὰ τῆς γραφῆς ταύτης ἐπίχρισμα ἀνῆκεν εἰς ἕνα μόνον λίθον ἐξ ἄλλου οἰκοδομήματος εἰλημμένον, ὁποῖοι καὶ ἄλλοι εὑρέθησαν ἐντετοιχισμένοι ἐν τοῖς θεμελίοις τῆς σκηνῆς. Ὑπὸ δὲ τὸν τοῖχον Σ'' ἀνεκαλύφθη καὶ στενὴ καὶ ταπεινὴ ὑπόνομος, ἐσκαμμένη ἁπλῶς ἐντὸς τοῦ ἐδάφους ἄνευ οὐδενὸς προσκτίσματος κατὰ τὰς πλευράς, ἄγουσα δὲ ἔξω τοῦ θεάτρου ὑπὸ τὴν δεξιὰν πάροδον. Ὑπὲρ τὴν ὑπόνομον ταύτην οὐδεὶς μέγας λίθος ὑπάρχει ἐν τῷ τοίχῳ Σ'', ἀπ' ἐναντίας δὲ φαίνεται οὗτος ᾠκοδομημένος ὡσεὶ μηδὲν κοῖλον ὑπῆρχεν ὑπὸ τὰ θεμέλια αὐτοῦ· ὥστε σύγχρονος πρὸς τὸ θέατρον δὲν δύναται νὰ εἶνε ἡ ὑπόνομος, ἀλλ' ἢ προγενεστέρα καὶ κατὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Σ'' κατακεχωσμένη, ἢ πιθανώτερον μεταγενεστέρα κατασκευασθεῖσα πρὸς ἐκροὴν τῶν ὑδάτων τῆς ὀρχήστρας, ἐν ᾗ οὐδεὶς ὀχετὸς ἀνευρέθη. Ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ περιπτώσει τὸ στόμιον αὐτῆς θὰ ὑπῆρχεν ἐν τῷ κατεστραμμένῳ μέρει τοῦ ὑποσκηνίου (1). Ἀμφότεροι οἱ πλάγιοι τοῖχοι τοῦ λογείου Σ' καὶ Σ'' ἔχουσι κάτω κρηπῖδα 0,50 μ. τὸ πλάτος, ἥτις ἐν μὲν τῷ Σ' ἐκτείνεται μόνον ὀλίγον πέρα τοῦ μέρους, ἔνθα οὗτος ἑνοῦται μετὰ τοῦ Σ, ἐν δὲ τῷ Σ'' ἐξετείνετο

(1) Ὁμοία ὑπόνομος ὑπάρχει καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Πειραιῶς.

ἴσως καθ' ἅπαν αὐτοῦ τὸ μῆκος (σ''), ἀλλὰ μέγα μέρος αὐτῆς ἀπεκόπη κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ μεταγενεστέρου ὀχετοῦ Φ', ὅτε καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ τοίχου Σ'' περιεκόπη μέρος τι.

Τὸ οἰκοδόμημα τῆς σκηνῆς στηρίζεται ἐπὶ δύο παραλλήλων τοίχων Σ καὶ Θ, ἀμφοτέρων ἀπολήγόντων ἑκατέρωθεν εἰς παχεῖς ὀρθοστάτας Θ' καὶ Θ'' ὑποβαστάζοντας τὴν στέγην. Ἐκ τούτων ὁ Θ' εἶνε πολὺ παχύτερος τοῦ ἑτέρου, διότι ἔμελλε νὰ ὑποβαστάζῃ καὶ τὴν στέγην τῶν παρακειμένων δωματίων Η καὶ Η', ἐνῷ ὁ μετὰ τὸ Θ'' εὐρὺς χῶρος μεταξὺ τοῦ ἀριστεροῦ ἀναλήμματος καὶ τῶν τοίχων Β καὶ θ χῶρος ἦτο, ὡς φαίνεται, ὕπαιθρος. Ὁ μεταξὺ τῶν τοίχων Σ καὶ Θ χῶρος ἤτοι τὸ *προσκήνιον* διαιρεῖται εἰς ἑπτὰ δωμάτια, στενὰ πάντα καὶ μάλιστα τὰ μέσα, ἔνθα ὁ τοῖχος Θ εἶνε παχύτερος, ταῦτα δὲ ἦσαν, ὡς φαίνεται, μέχρι τοῦ νῦν σωζομένου ὕψους τῶν τοίχων κατακεχωσμένα, πλὴν τῶν δύο ἀκροτάτων Ε καὶ Εε, ἐν οἷς ὑπῆρχον αἱ πρὸς τὸν ὑπὸ τὸ λογεῖον χῶρον ἄγουσαι κλίμακες, ὡς εἴπομεν. Ὅτι δὲ ὁ χῶρος οὗτος ἦτο τελείως ἀπὸ τοῦ λογείου κεχωρισμένος καταφαίνεται πρὸ πάντων ἐκ τῆς ὑπάρξεως κλιμάκων ἐν τοῖς χώροις Ε καὶ Εε, οἵτινες εἶχον ὀροφὴν ὑψηλοτέραν βεβαίως τοῦ δαπέδου τοῦ λογείου, ὁ πρῶτος δὲ καὶ ἐφωτίζετο ὄχι ἐκ τοῦ λογείου, ἀλλὰ διὰ τοῦ παραθύρου θ', καίτοι δὲν εἶνε φανερόν, ἂν ὁ τοῖχος Σ ὑψοῦτο μέχρι τῆς ὀροφῆς ἢ ἵσταντο ἐπ' αὐτοῦ κίονες διὰ μαρμαρίνων ἢ ξυλίνων πινάκων καθ' ἅπαν αὐτῶν τὸ ὕψος συνδεδεμένοι.

Προέκτασις τοῦ τοίχου Θ πρὸς τὰ δεξιὰ εἶνε ὁ τοῖχος θ, ἐνῷ ὑπάρχει ἡ εὐρυτάτη θύρα χ, ἡ ἐξωτέρα πάροδος τοῦ θεάτρου. Δι' αὐτῆς διέρχεται ὁ ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις κατασκευασθεὶς ὀχετὸς Φ'. Ὄπισθεν δὲ τοῦ τοίχου Θ κεῖνται τὰ ἱκανῶς εὐρέα δωμάτια Ζ, Ζ', Ζ'', ζ καὶ ζ'', ὧν τὸ πρῶτον συγκοινωνεῖ πρὸς τὴν δεξιὰν πάροδον διὰ τῆς θύρας Χ(1), ἥτις πιθανώτατα ἦτο εἴσοδος τῶν ὑποκριτῶν εἰς τὰ ὄπισθεν τῆς σκηνῆς. Ἐν τῷ δωματίῳ Ζ ἀνευρέθη καὶ ἐπίστρωσις ἐκ πλίνθων ὀπτῶν, ταπεινουμένη ὀλίγον πρὸς τὴν θύραν Χ, πρὸ τῆς ὁποίας φαίνεται ὅτι ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πλὰξ λιθίνη. Ἐν τοῖς ἑπομένοις τρισὶ δωματίοις Ζ', Ζ''

(1) Πλάτος αὐτῆς ἐπὶ μὲν τοῦ ἐδάφους 1,30, εἰς ὕψος δὲ ἑνὸς μέτρου 1,25

καὶ ζ ὑπάρχουσι παρὰ τὸν τοῖχον Θ μεγάλοι πώρινοι λίθοι ἐπὶ τῶν χωμάτων ἐπικαθήμενοι, κείμενοι δὲ ἐξ ἅπαντος πρὸ θυρῶν ἀγουσῶν εἰς τὰ ὀπίσθια ταῦτα δωμάτια ἐκ τῶν προσθίων Ε′, ε καὶ ε′′. Ἀντικρὺ δὲ τῶν θυρῶν τούτων πιστεύομεν ὅτι ὑπῆρχον ἕτεραι τρεῖς θύραι ἐν τῷ τοίχῳ Σ, ἄγουσαι πρὸς τὸ λογεῖον· ὥστε τὰ δωμάτια Ε′, ε καὶ ε′′ ἦσαν διάδρομοι. Ἐπίστρωσις ἐν τοῖς τρισὶ τούτοις δωματίοις δὲν ὑπάρχει, ὡς καὶ ἐν τοῖς προσθίοις, πιθανῶς δὲ ἦσαν καὶ ταῦτα καθ' ἅπαν τὸ νῦν σωζόμενον ὕψος αὐτῶν κατακεχωσμένα, ὡς καὶ ἐκεῖνα. Τὸ δὲ δωμάτιον ζ′ φαίνεται ὅτι εἶχε διάφορον προορισμόν, διότι καὶ μετὰ τοῦ ὑπὸ τὸ λογεῖον χώρου συγκοινωνεῖ, καὶ οἱ τοῖχοι αὐτοῦ ἔχουσιν εὐτελῆ τινα ἐπίχρισιν ἐξ ἀμμοκονίας, οἵαν ἔχουσι καὶ τὰ μετὰ τὸν ὀρθοστάτην Θ′ κείμενα ἕτερα δύο δωμάτια Η καὶ Η′, ὧν τὸ δάπεδον κεῖται βαθύτερον, σώζει δὲ καὶ ἐπίστρωσιν ἐκ τῆς αὐτῆς ἀμμοκονίας, δι' ἧς εἶνε καὶ οἱ τοῖχοι ἐπικεχρισμένοι. Πάντα ταῦτα τὰ δωμάτια δύναταί τις ὄχι ἀπιθάνως νὰ ἐκλάβῃ ὡς σκευοθήκας.

Τὸ γεῖσον τοῦ θριγκοῦ τῆς σκηνῆς ἦτο πήλινον, μετὰ λεοντομόρφων ὑδρορροῶν ὄχι καλῆς τέχνης καὶ ὀρθοκεράμων. Πολλὰ τεμάχια τούτων ἀνευρέθησαν κάτωθι τοῦ τοίχου Σ, ἐξ ὧν εἶνε καὶ τὰ ἐν τῷ πίνακι ἀπεικονισμένα (1).

Ἐν τοῖς δωματίοις Η καὶ Η′ δὲν ἐκτείνεται ὁ τοῖχος Θ ὁ διαιρῶν τὴν σκηνὴν εἰς πρόσθιον καὶ ὀπίσθιον μέρος, δυστυχῶς δὲ ὅλως ἄδηλον εἶνε καὶ πόσον ταῦτα ἐξετείνοντο πρὸς τὰ ἐμπρός, καὶ ἂν εἶχον πρὸς τὴν πάροδον θύρας, διότι τὸ πρόσθιον ἄκρον τῶν τοίχων κατεστράφη, ἵνα διέλθῃ ὁ μεταγενέστερος ὀχετὸς Φ, ὅστις τὸ πρῶτον μὲν διήρχετο διὰ τοῦ δωματίου Η′, ἐν ᾧ ἐσώθησαν καὶ ἴχνη τοῦ παλαιοῦ αὐτοῦ ῥείθρου (δ, δ′, δ′′), εἶτα δὲ δι' ἄγνωστον λόγον ἤχθη εἰς ἄλλην διεύθυνσιν. Λίαν παρεμορφώθη προσέτι ὁ κατὰ τὴν ἀριστερὰν πάροδον χῶρος καὶ ἐκ τῆς κατασκευῆς τῶν νῦν ἐν τοῖς θεμελίοις σωζομένων ὄχι πολὺ τοῦ ὀχετοῦ ἀρχαιοτέρων παχέων τοίχων Δ καὶ γ, οἵτινες ἑνούμενοι πρὸ τοῦ ἄκρου τοῦ δεξιοῦ ἀναλήμματος ἀποτελοῦσι συμπαγῆ ὄγκον περιβάλλοντα κυκλικόν τι κοίλωμα γ′.

Οὐχ ἧττον ἠλλοιωμένος φαίνεται καὶ ὁ κατὰ τὴν δεξιὰν πάρο-

(1) Ἀριθ. 4 ὀρθοκέραμος, 1, 2, 3 τεμάχια γείσου μετὰ ὑδρορροῶν.

δον χῶρος ἕνεκα τῆς κατασκευῆς τοῦ ὀχετοῦ Φ΄. καὶ τοῦ ὑφ' ἡμῶν καθαιρεθέντος τοίχου Λ. Κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ Λ ἴσως ἀπεσπάσθη δι' ἄγνωστον λόγον καὶ μέγας λίθος ἐκ τοῦ ἀναλήμματος ὑπὸ τὸν ἀνώτατον σωζόμενον δόμον, ἐξ οὗ προῆλθεν εὐρὺ χάσμα, πλάτ. 1,70 μ. ὕψ. δὲ 1,40. Ἕνεκα τῶν ἀλλοιώσεων τούτων δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν καὶ τὸν προορισμὸν τῶν προσῳκοδομημένων τῷ ἀριστερῷ ἀναλήμματι τριῶν λίθων Λ, ὧν ὁ μέγιστος ἔχει ἄνω πλατεῖαν, ἀλλ' ἀβαθῆ σκαφοειδῆ κοιλότητα, ἥτις δὲν εἰσχωρεῖ ἐντὸς τοῦ τοίχου τοῦ ἀναλήμματος. Παρὰ τοὺς λίθους τούτους καὶ ὑπεράνω τοῦ ὀχετοῦ Φ΄. ὑπῆρχεν ἐπίπεδόν τι ὅλως αὐτοσχεδίως ἐν βαρβάροις χρόνοις κατεσκευασμένον ἐκ μαρμαρίνων πλακῶν, προερχομένων πιθανῶς ἐκ τῆς ἐπενδύσεως τῶν ἀναλημμάτων, ἐξ οὗ καὶ κατάβασις ὑπῆρχε πρὸς τὴν ὀρχήστραν ἐκ δύο μαρμαρίνων βαθμίδων, ὧν ἡ ἀνωτέρα εἶχεν ἐπὶ τῆς κάτω ἐπιφανείας αὐτῆς καμαρωτόν τι κοίλωμα, ἵνα χρησιμεύῃ συγχρόνως καὶ ὡς ἐπικάλυμμα τοῦ ὀχετοῦ. Ἐκ τῶν πολλῶν ἤδη ἀναγεγραμμένων τεκμηρίων σαφῶς καταφαίνεται ὅτι οἱ ὀχετοὶ Φ καὶ Φ΄, ὧν ὁ μὲν πρῶτος ἄρχεται ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπιφανείας τῆς ὀρχήστρας, ὁ δὲ ἕτερος ἥμισυ περίπου μέτρον ὑψηλότερον διερχόμενος ὑπὲρ τὴν βαθμῖδα υ, δὲν εἶνε παλαιότεροι τῶν μεσαιωνικῶν χρόνων· κατεσκευάσθησαν δὲ πιθανώτατα πρὸς διοχέτευσιν τῶν ἐν τῇ ὡς δεξαμενὴ χρησιμευούσῃ ὀρχήστρᾳ ὑδάτων. Καθ' ἅπαν τὸ μῆκος αὐτῶν οἱ ὀχετοὶ οὗτοι εἶνε ἐπικεκαλυμμένοι διὰ πωρίνων πλακῶν. Ἕνεκα δὲ τοῦ διαφόρου ὕψους, ἐξ οὗ ἄρχονται οἱ ὀχετοί, ἡ μὲν βαθμὶς υ διετηρήθη, ἀλλ' ἡ ἀντιστοιχοῦσα πρὸς αὐτὴν ἐν τῇ ἑτέρᾳ παρόδῳ ἀπεσπάσθη, κατεστράφη δὲ καὶ μέρος τοῦ δεξιοῦ ἀναλήμματος.

Τὰ ἀναλήμματα Α καὶ Α΄., ἐξ ὧν μόνον τὸ δεύτερον ὑπερέχει τοῦ ἐδάφους μέχρι δύο μέτρων, εἶνε ᾠκοδομημένα ἐκ πωρίνων λίθων μεγάλων, ἀλλὰ μόλις ἡμίσεος μέτρου τὸ πάχος, οἵ-

τινες ἔσωθεν ἦσαν ἐπενδεδυμένοι διὰ μαρμαρίνων πλακῶν (1), ὧν πλεῖσται εὑρέθησαν πανταχοῦ διεσπαρμέναι, μετ' αὐτῶν δὲ καὶ ταινίαι ἐκ τοῦ αὐτοῦ μαρμάρου, 0,10 μ. τὸ πλάτος, μετὰ κυματίου ἔχουσαι ἄνωθεν γόμφους σιδηροῦς, αἵτινες ἐχρησίμευον πρὸς διακόσμησιν τῶν γωνιῶν. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ ἀνάλημμα Α'. δὲν φαίνεται ἔχον παράλληλον διεύθυνσιν πρὸς τὸν τοῖχον θ, διότι ἡ μεταξὺ αὐτῶν ἀπόστασις εἶνε κατὰ τὴν θύραν Χ 0,20 μ. περίπου μεγαλητέρα ἢ κατὰ τὸ πρὸς τὸν τοῖχον Β πέρας· ἀλλὰ καίτοι ἡ κατάστασις ἀμφοτέρων τῶν ἀναλημμάτων δὲν ἐπιτρέπει ἀσφαλῆ παρατήρησιν, ἡ διαφορὰ αὕτη φαίνεται ὅτι προέρχεται ὡς ἐκ τῆς πρὸς τὰ ἔξω κλίσεως τῶν λίθων τοῦ ἑτοιμορρόπου τοίχου Α', τὰ δὲ ἀναλήμματα φαίνεται ὅτι δὲν ἀποτελοῦσιν ἀμβλεῖαν γωνίαν, ἀλλὰ κεῖνται ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας. Ἐκ μεγάλων πωρίνων λίθων, ὡς καὶ τὰ ἀναλήμματα, ἀλλὰ πολὺ παχύτερος εἶνε ᾠκοδομημένος καὶ ὁ τοῖχος Γ, μήπω μέχρι τοῦ πέρατος ἀνασκαφείς, ἐφ' οὗ ἐστηρίζοντο τὰ ἐδώλια κατὰ τὸ δεξιὸν κέρας.

Ὁ δὲ κατὰ τὸ ἀριστερὸν κέρας πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἐδωλίων χρησιμεύων τοῖχος σύγκειται ἐκ δύο σκελῶν Β καὶ β, ἑνουμένων πρὸς ἄλληλα δι' ἐγκαρσίων *διατόνων* (β') (2) πυκνοτέρων μέν, ὡς φαίνεται, κατὰ τοὺς ἀνωτέρους δόμους, μόνον κατὰ τὸ πρὸς δυσμὰς πέρας δυστυχῶς σωζομένους, ἀραιοτέρων δὲ κατὰ τοὺς κατωτέρους (3).

Ὁ τοῖχος οὗτος καταλήγει εἰς τὴν κλιτὺν τοῦ ὑπερκειμένου λόφου, καίτοι δὲ δὲν ἀνεσκάφη μέχρι τοῦ πέρατος, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι δὲν ἐκτείνεται εἰμὴ μόνον 1-2 μέτρα περαιτέρω. Τὸ

(1) Παρὰ τῶν ἐγχωρίων ἔμαθον ὅτι κατά τινα παλαιοτέραν ἀνασκαφὴν πλάκες τινὲς τῆς ἐπενδύσεως ἀνευρέθησαν κατὰ χώραν.

(2) Ὁμοίου τοίχου ῥωμαϊκῆς κατασκευῆς δεῖγμα ἴδε παρὰ Blümner, Technologie, 3 σελ. 145.

(3) Ἡ μεταξὺ τῶν δύο σκελῶν ἀνασκαφὴ ἦτο λίαν δυσχερής, ὥστε μόνον μικρὸν διάστημα παρὰ τὸν τοῖχον Β'. ἐξηρευνήθη μέχρι τῶν θεμελίων, δυστυχῶς δὲ ἐντὸς τοῦ πληροῦντος τὸ μεταξὺ τῶν σκελῶν χώματος οὐδὲν εὑρέθη τὸ δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ὁρισμὸν τοῦ χρόνου τῆς κατασκευῆς. Ἐκ δὲ τῶν περαιτέρω πρὸς τὸν λόφον διατόνων καταφανεῖς εἶνε μόνον οἱ κατὰ τὸ πρὸς δυσμὰς ἄκρον τοῦ τοίχου ἐν τοῖς ἀνωτέροις δόμοις κείμενοι, οἱ δὲ ἐν τῷ μεταξὺ εἶνε κεκαλυμμένοι εἰσέτι, διὸ καὶ δὲν ἀνεγράφησαν ἐν τῷ σχεδιαγραφήματι.

πλάτος ἀμφοτέρων τῶν σκελῶν μετὰ τῶν ἐγκαρσίων λίθων εἶνε 2,20μ., ἑκάτερον δὲ σκέλος ἔχει καὶ κρηπῖδα προεξέχουσαν 0,20μ. προσέτι. Κατωτέρω ὑπάρχουσι δύο ἐγκάρσιοι βραχίονες Β′ καὶ Β′′ διευθυνόμενοι ἀμφότεροι πρὸς βορρᾶν. Ὁ δὲ καθέτως τοὺς βραχίονας τούτους συνδέων τοῖχος Β′′ φαίνεται μὲν ὅτι εἶνε καὶ αὐτὸς σύγχρονος πρὸς ἐκείνους, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ἀποσαθρώσεως τῶν λίθων καὶ τοῦ μικροῦ μήκους τοῦ ἀνεσκαμμένου μέρους αὐτοῦ ἡ κατασκευὴ αὐτοῦ δὲν διακρίνεται καλῶς. Μεταξὺ τῶν βραχιόνων Β′ καὶ Β′′ ὁ τοῖχος Βϐ φαίνεται ὄχι διασκελής, ἀλλ' ἁπλοῦς, διότι τὸ δεύτερον σκέλος ἀπεκόπη, ἵνα καταστῇ εὐρυχωρότερον τὸ δωμάτιον Μ τοῦ ἐν ὑστέροις χρόνοις προσοικοδομηθέντος μεγάλου κτιρίου, οὗ μέρος μόνον ἀνεσκάφη ἤδη. Τὰ ἴχνη τῆς ἀποκοπῆς τοῦ δευτέρου σκέλους εἶνε εὐδιάκριτα καὶ ἐπὶ τοῦ τοίχου Β′ καὶ ἐπὶ τοῦ Β′′. Περαιτέρω δὲ πρὸς ἀνατολὰς ἐν τῇ παρακειμένῃ ἀμπέλῳ ἀνευρέθησαν πάλιν τὰ δύο σκέλη εἰς ἀπόστασιν 30 μέτρων ἀπὸ τοῦ πρὸς τὸν λόφον τέρματος τῆς ἀνασκαφῆς ἐκτεινόμενα καὶ ἔτι περαιτέρω. Ἡ παρὰ τὸ ἀνάλημμα Α′ θύρα ἐπὶ τοῦ σκέλους Β εἶνε πιθανῶς ὄχι ἀρχαιοτέρα τῶν μεσαιωνικῶν χρόνων, διότι οἱ λίθοι τοῦ τοίχου εἶνε ὅλως σκαιῶς καὶ βαρϐάρως ἀποκεκομμένοι· ὡς κατώφλιον δ' αὐτῆς ἐχρησίμευε μαρμαρίνη πλὰξ μετὰ δύο κυκλοτερῶν ὀπῶν ἐξ ἐπιστομίου ὑπονόμου τινος, ὡς φαίνεται, εἰλημμένη.

Ὁ διασκελὴς τοῖχος Βϐ εἶνε ᾠκοδομημένος ἐκ τετραγώνων πωρίνων λίθων, κάλλιστα πρὸς ἀλλήλους συνηρμοσμένων ἄνευ συνδέσμων καὶ κολλητικῆς τινος ὕλης, καὶ μετ' αὐλάκων κατὰ τὰς ἁρμογάς. Οἱ λίθοί ἔχουσι μῆκος μὲν 1,28 μ., ὕψος δὲ 0,50, καὶ πάχος 0,55-0,60. Μόνον δὲ ἔνθα πρὸς τὸν διασκελῆ τοῖχον συνάπτεται ὁ πλάγιος αὐτοῦ βραχίων Β′, οἱ δ' ἄρτιοι τὸν ἀριθμὸν δόμοι αὐτοῦ εἰσχωροῦσιν ἐντὸς τοῦ σκέλους Β, ὥστε ἐνῷ πάντες οἱ ἄλλοι λίθοι τοῦ σκέλους Β εἶνε *παρὰ μῆκος* ᾠκοδομημένοι, μόνον οἱ ἐκ τοῦ βραχίονος Β′ προερχόμενοι φαίνονται ὡς ᾠκοδομημένοι *φορμηδόν*, εἶνε τεθειμένοι ὑπὲρ αὐτοὺς μείζονες λίθοι ἔχοντες μῆκος 1,70 μ.

Ἡ ἀρίστη κατασκευὴ τοῦ διασκελοῦς τοίχου, εἰς ἄκρον διαφέρουσα τῶν ἀναλλημμάτων καὶ τοῦ τοίχου Γ, τὸ ὑπερϐαῖνον κατὰ

πολὺ τὴν ἔκτασιν τοῦ θεάτρου μέγεθος αὐτοῦ καὶ ἡ λίαν ἐπιμεμελημένη κατάξεσις τῆς πρὸς νότον προσόψεως τοῦ σκέλους Β ὄχι μόνον ἔξω τοῦ ἀναλήμματος (1), ἀλλὰ καὶ ἔσω αὐτοῦ, ἔνθα ἐκαλύπτετο ἐντελῶς ὑπὸ τοῦ πρανοῦς τῶν ἐδωλίων, καταδεικνύουσιν ὅτι ὁ τοῖχος οὗτος εἶνε πολὺ παλαιότερος τοῦ θεάτρου, προερχόμενος ἐξ ἅπαντος ἐκ τοῦ Ε' αἰῶνος· κατὰ δὲ τὴν οἰκοδομήν τοῦ θεάτρου ἐχρησιμοποιήθη πρὸς ἐπέρεισιν τῶν ἐδωλίων τοῦ ἀριστεροῦ κέρατος, ὕστερον δὲ καὶ τῶν παρακειμένων τεσσάρων δωματίων τοῦ πρὸς βορρᾶν ἐκτεινομένου ἑτέρου οἰκοδομήματος.

Ἡ κρηπὶς τοῦ σκέλους Β ἔξωθεν τοῦ ἀναλήμματος εἶνε ἀκατάξεστος καὶ τεθεμελιωμένη ἐντὸς λάκκου ἐν τῷ βράχῳ ἐσκαμμένου· ὑπὲρ αὐτὴν δὲ σώζονται τρεῖς δόμοι (2), πέρα δὲ τοῦ ἀναλήμματος πέντε καὶ κατὰ τὸ πέρας τοῦ τοίχου πρὸς τὸν λόφον καί τινες λίθοι ἐκ τεσσάρων ἀνωτέρων δόμων. Ἐπειδὴ δὲ τὸ φυσικὸν ἔδαφος ἀνυψοῦται βαθμηδὸν πρὸς τὸν λόφον, ἡ κρηπὶς δὲν ἐκτείνεται καθ' ἅπαν τὸ μῆκος τοῦ τοίχου, ἀλλ' ἐκλείπει ὀλίγον ὑπὲρ τὰ τέσσαρα μέτρα πέρα τοῦ ἀναλήμματος· ἐκεῖθεν δὲ ἄρχεται προεξέχων ὡς κρηπὶς ὁ πρῶτος δόμος μέχρις ἐννέα σχεδὸν μέτρων ἀπὸ τοῦ ἀναλήμματος, περαιτέρω δὲ ἐπὶ δύο μέτρα καταλαμβάνει θέσιν κρηπῖδος ὁ δεύτερος δόμος, καὶ τέλος 10,50 μ. ἀπὸ τοῦ ἀναλήμματος μένουσιν ἀκατάξεστοι καὶ προέχοντες καὶ οἱ τρεῖς ὑπερκείμενοι δόμοι (3). Ἀκατάξεστοι ὡσαύτως εἶνε καὶ οἱ κατὰ τὸ πρὸς τὸν λόφον πέρας τοῦ τοίχου σωζόμενοι λίθοι τῶν τεσσάρων ὑπερκειμένων δόμων. Ἐν μεταγενεστέροις δὲ χρόνοις ἵνα κατασκευασθῇ ὅσον τὸ δυνατὸν ἐπίπεδον τὸ δάπεδον τοῦ πρὸς βορρᾶν προσοικοδομηθέντος κτιρίου ἐγένετο χρεία νὰ ἐκσκαφῇ τὸ φυσικὸν ἔδαφος ἐν μέρει καὶ ὑπὸ τὰ θεμέλια τοῦ δισκελοῦς τοίχου, ἔνθα οἱ κατώτατοι δόμοι ἐπέλειπον. Ἵνα μὴ δὲ μείνῃ ὁ τοῖχος μετέωρος καὶ κατολισθήσῃ, κατεσκευάσθη τὸ μὲν δάπεδον τοῦ δωματίου Μ'' κατὰ ἕνα ἀναβαθμὸν ὑψηλότερον τοῦ

(1) Ὡς ἐκ τῆς ἀποσαθρώσεως τῶν λίθων δύναταί τις εὐκόλως νὰ ἐκλάβῃ τὸ μέρος τοῦτο ὡς ἀκατάξεστον.

(2) Ὑπὲρ τὸ δάπεδον τοῦ δωματίου Μ ὑπερέχουσι μόνον δύο.

(3) Πρβλ. τοὺς ἀριθμοὺς 1, 2, 3 ἐν τῷ σχεδιαγραφήματι.

Μ', τὸ δὲ τοῦ μ ἕνα προσέτι ἀναβαθμὸν ὑψηλότερον τοῦ Μ''· ἐν δὲ τῷ δωματίῳ μ, ἐπειδὴ πλείονες ἦσαν οἱ ἐπιλείποντες δόμοι, κατεσκευάσθη προσέτι παρὰ τὸ σκέλος β ἡ βαθμὶς ν (ὕψος αὐτῆς 0,20 μ.), ὑπεβλήθησαν δὲ ὑπὸ τὰ θεμέλια τοῦ σκέλους β καὶ ὑποστηρίγματα ἐκ παντοίων λίθων (1) ἔχοντα ὕψος 0,75-0,85 μ. ὑπὲρ τὴν βαθμῖδα ν. Ἕνεκα τῆς βαθμιαίας ἀνυψώσεως τοῦ δαπέδου τῶν δωματίων τούτων, ἡ κρηπὶς τοῦ σκέλους β εἶνε ὁρατὴ μόνον ἐν τῷ δωματίῳ Μ' ἐκτεινομένη καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγκαρσίου βραχίονος Β'· μένει δὲ ἀκατάξεστος ἡ πρόσοψις τοῦ σκέλους β ἐν τῷ δωματίῳ μ πᾶσα, ἐν δὲ τῷ Μ'' κατὰ τὸ μέγιστον μέρος, καὶ μόνον ἐν τῷ Μ' εἶνε πάντες οἱ ὑπὲρ τὴν κρηπῖδα δόμοι τοῦ τε σκέλους β καὶ τοῦ βραχίονος Β' κατεξεσμένοι. Ἡ δὲ πρὸς τὸ δωμάτιον Μ πρόσοψις τοῦ βραχίονος Β' εἶνε πᾶσα ἀκατάξεστος.

Πρὸς τίνα σκοπὸν ἀνηγέρθη ὁ μέγας οὗτος καὶ στερεώτατος δισκελὴς τοῖχος εἶνε ἀδύνατον νὰ εἴπῃ τις μετὰ βεβαιότητος, πρὶν ἀνασκαφῇ καθ' ἅπαν αὐτοῦ τὸ μῆκος· ἐκ τοῦ ἤδη δ' ἀνεσκαμμένου μέρους αὐτοῦ μία μόνη εἰκασία φαίνεται ἡμῖν πιθανή, ἤτοι ὅτι ἀνήκει εἰς στάδιόν τι ἢ γυμνάσιον κείμενον ἐν τῇ πρὸς βορρᾶν τοῦ θεάτρου κοιλάδι (2). Ἐν δὲ τῷ πρὸς νότον τοῦ τοίχου τούτου χώρᾳ, ἔνθα ἐν ὑστέροις χρόνοις ᾠκοδομήθη τὸ θέατρον, φαίνεται ὅτι οὐδὲν κτίριον ὑπῆρχε πρότερον.

Ἐκ τῶν παρόδων τοῦ θεάτρου μόνον ἡ δεξιὰ σώζεται ὁπωσοῦν καλῶς, ἠλλοιωμένη καὶ αὐτὴ ὡς ἐκ τῆς κατασκευῆς τοῦ ὀχετοῦ Φ'. Τὸ δεξιὸν μέρος τῆς παρόδου ταύτης εἶνε ὑψηλότερον τοῦ ἀριστεροῦ, καὶ ἄγει εἰς τὸ εὐθὺς ὄπισθεν τῶν περὶ τὴν ὀρχήστραν ἀνακλιντηρίων κείμενον *διάζωμα*, τὴν κυριωτάτην

(1) Εἷς εἶνε τμῆμα βάσεως ἰωνικοῦ κίονος.

(2) Πρβλ. ὅσα λέγει περὶ τοῦ θεάτρου τῆς Αἰγίνης ὁ Παυσανίας Β,XXIX,11.

δίοδον διὰ τοὺς θεατάς. Πρὸ αὐτοῦ ἔξω τοῦ ἀναλήμματος κεῖται ὁ ἀναβαθμὸς λ, πρὸς ὃν ἀντιστοιχεῖ μετὰ τὸ ἀνάλημμα ὅλως ταπεινὴ μαρμαρίνη βαθμὶς πρὸ τῆς κλίμακος Κ. Τὸ ἀριστερὸν ταπεινότερον μέρος ἦγεν εἰς τὴν ὀρχήστραν καὶ τὰ περὶ αὐτὴν ἀνακλιντήρια διὰ τριῶν, ὡς φαίνεται, βαθμίδων, ἐξ ὧν διεσώθη μόνον ἡ κατωτάτη υ.

Ἡ ὀρχήστρα εἶνε τμῆμα κύκλου μετὰ ἀκτῖνος 8,90 μ., οὗ τὸ κέντρον κεῖται 0,40 ἐντεῦθεν τῆς γραμμῆς τοῦ ὑποσκηνίου, παρακολουθοῦσι δὲ τὴν περιφέρειαν αὐτοῦ τὰ ἀνακλιντήρια καὶ τὰ ἑδώλια καθ' ἅπασαν αὐτῶν τὴν ἔκτασιν. Πρὸς τὸ λογεῖον φαίνεται ὅτι δὲν συνεκοινώνει, διότι ἐπὶ τῆς μαρμαρίνης βάσεως τοῦ ὑποσκηνίου, ἥτις κατὰ τὸ μέγιστον μέρος διεσώθη, οὐδὲν ἴχνος κλίμακος φαίνεται. Δὲν ἀνευρέθη ὡσαύτως οὐδὲ ἐπίστρωσις οὐδεμία, ἴσως διότι ὁ χῶρος ἦτο πολλάκις ἔν τε ἀρχαιοτέροις καὶ νεωτέροις χρόνοις ἀνεσκαμμένος

Τὰ ἑδώλια εἶνε κατεσκευασμένα ἐκ λευκοῦ μαλακωτάτου καὶ εὐχερῶς ἀποσαθρουμένου μαρμάρου, ὁποῖον καὶ νῦν ἀνορύσσεται ἐν τῇ ὄχι πολὺ τοῦ Γυθείου ἀπεχούσῃ *Παγανέᾳ*, ὡς ἔμαθον παρὰ τῶν ἐγχωρίων (1). Ἕνεκα τῆς κακῆς ποιότητος τοῦ μαρμάρου ἤδη ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἀπεκόπη μέρος τοῦ νωτιαίου προσκλίντρου τοῦ παρὰ τὴν μεσαίαν κλίμακα ἀνακλιντηρίου, καὶ προσεδέθη διὰ σιδηρῶν δεσμῶν, ὧν τὰ ἴχνη διεσώθησαν μέχρι τοῦδε. Διαιρεῖται δὲ τὸ κοῖλον εἰς τέσσαρας μόνον κερκίδας, ὧν αἱ ἄκραι εἶνε ἱκανῶς μεγαλήτεραι τῶν μέσων. Ἐκ δὲ τῶν πέντε κλιμάκων κάλλιστα διετηρήθη ἡ δευτέρα μετὰ τὸ ἀριστερὸν ἀνάλημμα Κ′ καὶ ἡ μεσαία Κ′′, κάκιστα δὲ αἱ παρὰ τὰ ἀναλήμματα Κ καὶ κ′. Ὁ ἄξων τῆς μεσαίας κλίμακος ἀκολουθεῖ τὴν διεύθυνσιν τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῆς ὀρχήστρας εἰς τὴν γραμμὴν τοῦ ὑποσκηνίου ἀγομένης καθέτου, αἱ δὲ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τῆς μεσαίας κλίμακος ἀκολουθοῦσι τὴν διεύθυνσιν ἑτέρων ἀκτίνων τοῦ κύκλου τῆς ὀρχήστρας, αἱ δὲ ἀκρόταται δύο τὴν διεύθυνσιν τῶν

(1) Ἐν τῇ Expédition scientifique, Section des Sciences physiques, I σελ. 444 (Atlas, 2 Série, Géologie, Pl. X, 1 a καὶ b) ἀναφέρονται αὐτόθι λατομεῖα ἐρυθροῦ μαρμάρου. Πρβλ. καὶ Philippson, Der Peloponnes I σελ. 223.

ἀναλημμάτων. Τὸ πλάτος τῶν κλιμάκων εἶνε 0,70-0,75 μ.

Τὴν ὀρχήστραν περιβάλλει σειρὰ λιτοτάτων ἀνακλιντηρίων οὔτε εἰς χωριστὰς ἕδρας διαιρουμένων, οὔτε πλάγια ἀντερείσματα ἐχόντων κατὰ τὰ ἄκρα, συνισταμένων δὲ ἐκ λίθων ὅλως διαφόρου μεγέθους (0,80-2,00 μ.)(1). Ἐπὶ τοῦ νωτιαίου προσκλίντρου ἑνὸς τούτων παρὰ τὴν μεσαίαν κλίμακα ἀναγινώσκεται ἀμελέστατα κεχαραγμένη ἡ ἐπιγραφὴ

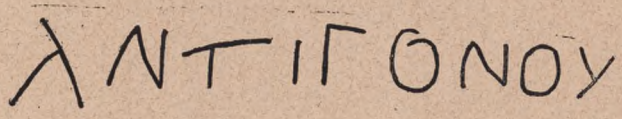

Ἀντιγόνου, ἐξ ἧς ἀποδεικνύεται ὅτι αἱ ἐπὶ τῶν ἀνακλιντηρίων θέσεις δὲν ἦσαν προωρισμέναι ἀποκλειστικῶς διὰ τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, ἀλλὰ παρεχωροῦντο καὶ εἰς ἰδιώτας. Ἐκ τῶν ἀνακλιντηρίων τούτων ἐλλείπουσι τὰ μεταξὺ τῶν κλιμάκων κ καὶ Κ΄΄, ἀφαιρεθέντα ἤδη πρὸ μακροῦ χρόνου, ὡς ἐφαίνετο κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν ἐκ τοῦ συμπαγοῦς τῶν ἐπικειμένων χωμάτων. Στηρίζονται δὲ τὰ ἀνακλιντήρια ἐπὶ ὑποστρώματος ἐκ χαλίκων καὶ ἀμμοκονίας, ὅπερ ἐκτείνεται καὶ περαιτέρω ὑπὸ τὸ διάζωμα καὶ τὰ ἑδώλια.

Τὸ ὄπισθεν τῶν ἀνακλιντηρίων διάζωμα ἔχει πλάτος 0,90 μ. περίπου, καὶ εἶνε ἐπεστρωμένον διὰ μαρμαρίνων πλακῶν, αἵτινες ἐλλείπουσι μόνον ἔνθα καὶ τὰ ἀνακλιντήρια, ἤτοι μεταξὺ τῶν κλιμάκων κ καὶ Κ΄΄. Ἀνωτέρου δέ τινος διαζώματος οὐδὲν ἴχνος διεσώθη. Ἐκ τῶν κοινῶν ἑδωλίων διετηρήθησαν πλήρεις μόνον αἱ τρεῖς μετὰ τὸ διάζωμα σειραί(2), ἕτεραι δὲ πέντε σειραὶ ὑπὲρ τὰς πρώτας τρεῖς διεσώθησαν μόνον ἐν μέρει. Διακρίνονται δὲ προσέτι ἴχνη καὶ ἑνάτης σειρᾶς καὶ δεκάτης, λίθοι δέ τινες ἐκτετοπισμένοι κεῖνται καὶ εἰς μεγαλήτερον ὕψος, ἀλλ' οὐδεὶς κατὰ

(1) Κατατομὴν αὐτῶν ἴδε ἐν τῷ πίνακι τοῦ σχεδιαγραφήματος. Οἱ πλεῖστοι τῶν λίθων ἔχουσι μέγεθος 1,80 μ.

(2) Λίθοι τινὲς τῆς τρίτης σειρᾶς παρὰ τὴν κλίμακα Κ΄ εἶνε ἐκτετοπισμένοι.

χώραν (1). Δυστυχῶς δὲ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀναζητηθῶσι δι' ἐπιμελοῦς ἀνασκαλεύσεως πάντα τὰ τυχὸν σωζόμενα ἴχνη ἐκ τῶν ἀνωτέρων σειρῶν, ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ ὁρίσωμεν μέχρι τίνος ὕψους ἐξετείνοντο τὰ ἑδώλια. Μέγα μέρος τῶν ἑδωλίων ἰδίως κατὰ τὸ μέσον τοῦ κοίλου φαίνονται καταστραφέντα ἢ ἐκτοπισθέντα ἐκ μεγάλων ὄγκων γῆς καταπεσόντων ἐκ τῶν κλιτύων τοῦ ὑπερκειμένου λόφου.

Ἡ ἄνω ἐπιφάνεια τῶν ἑδωλίων διαιρεῖται εἰς δύο ζώνας, ὧν ἡ ὀπισθία χαμηλοτέρα χρησιμεύει ὡς ὑποπόδιον τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ βάθρῳ καθημένων, ἡ δὲ προσθία ὡς ἔδρανον, ὅπερ ἔχει πάλιν πλατεῖαν καὶ ἀβαθῆ σκαφοειδῆ κοιλότητα. Κοίλη ὡσαύτως εἶνε καὶ ἡ ὀρθία πλευρὰ τῶν ἑδωλίων (2). Τὸ ὕψος αὐτῶν εἶνε μόνον 0,36 μ., ἤτοι ἔχουσι τὸ κατώτατον ὅριον τοῦ κατὰ Βιτρούβιον κανονικοῦ ὕψους (3), τὸ δὲ πλάτος 0,70, ἐξ οὗ 0,30 μὲν ἀνήκουσιν εἰς τὸ ἔδρανον, 0,40, δὲ εἰς τὸ ὑποπόδιον. Ἐν τούτοις πολλαχοῦ τοῦ κοίλου εἴτε ὁλόκληρα τμήματα ἑδωλίων μεταξὺ κλιμάκων, εἴτε καὶ μόνον εἷς ἢ δύο λίθοι ἐξ αὐτῶν ἔχουσιν ἅπασαν τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν ἐπίπεδον, ἀναμφιβόλως διότι τὸ θέατρον κατελείφθη ἡμιτελές, ἐξ οὗ καὶ οὔτε ἐν γένει τὰ μάρμαρα τοῦ κοίλου εἶνε καλῶς κατεξεσμένα, οὔτε τὰ ἑκατέρωθεν τῶν κλιμάκων ἄκρα τῶν ἑδωλίων εἶνε κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν κατατετμημένα, καί τινες λίθοι παρὰ τὴν κλίμακα Κ' διατηροῦσιν ἀκόμη προέχοντα τμήματα τοῦ προσέργου (γερμ. Werkzoll). Εἰς δύο σημεῖα τῆς τετάρτης ἀπὸ τοῦ διαζώματος σειρᾶς τῶν ἑδωλίων ἐπὶ τῆς ὑπὲρ τὸ κοῖλον μέρος τῆς ὀρθίας

(1) Καὶ ἐν παλαιοτέροις χρόνοις δὲν φαίνονται ὅτι διεσώζοντο περισσότερα. Πρβλ. Leake, Travels in the Morea I, σελ. 244, Expéd. scient. III, σελ. 52, Ross Wanderungen iu Griech. II, σελ. 233. Ἡ ὑπὸ Lebas (Revue arch. 1845 σελ. 207: Les Gradins subsistaient en grand nombre lors de notre passage, mais ne subsistent probablement déjà plus, car au moment où nous visitâmes ce lieu, le propriétaire était occuqé à les briser, pour en debarasser sa vigne. Πρβλ Curtius Peloponn. II σελ. 270) μνημονευομένη καταστροφὴ ἑδωλίων φαίνεται ὅτι δὲν ἦτο σπουδαία.

(2) Κατατομὴν αὐτῶν ἴδε ἐν τῷ σχεδιαγραφήματι.

(3) Vitruv. V, 6, 3. Albert Müller ἐν Hermann's Lehrbuch d. gr. Antiqu. III σελ. 31.

αὐτῶν πλευρᾶς στενῆς ταινίας ὑπάρχουσιν ἀμελῶς κεχαραγμένα γράμματα, ὡς σημεῖα ἐξ ἅπαντος ὑπὸ τῶν τεκτόνων τεθειμένα, ἤτοι παρὰ μὲν τὴν κλίμακα κ ΜΑ, περαιτέρω δὲ πρὸς τὴν μεσαίαν κλίμακα ΑΜ ἢ ΑΝ. Πολλαχοῦ δὲ τὰ ἑδώλια φέρουσι προσέτι κατὰ τὸ πρόσθιον χεῖλος ὀπὰς ἐκ τοῦ ἑδράνου εἰς τὸ ὑποκάτω κοῖλον διηκούσας, ἐχούσας δὲ διάμετρον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲν μικράν, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ μεγάλην (0,10 περίπου). Πρὸς ἐκροὴν τῶν ὑδάτων ἀναμφιβόλως δὲν ἐχρησίμευον, διότι καὶ ὀλίγαι εἶνε ἀναλόγως τῆς περιμέτρου τῶν ἑδωλίων καὶ ὅλως ἀτάκτως διανενεμημέναι καὶ ὑπερμέτρως εὐρεῖαι τινὲς ἐξ αὐτῶν· πρὸς δὲ τούτοις καὶ διότι δύο κατὰ τὴν μεσαίαν κλίμακα αἱ εὑρύταται τῶν ἄλλων ὑπάρχουσιν ἐπὶ ἑδωλίων ἐχόντων ὅλως ἐπίπεδον τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν, μία δὲ καὶ ὄχι ἐπὶ τοῦ χείλους, ἀλλ' ἐπὶ τῆς βάσεως τῶν ἀνακλιντηρίων. Πιθανώτερον φαίνεται ὅτι προέρχονται ἐξ ὅλως μεταγενεστέρων χρόνων, χρησιμεύσασαι ἵνα ἐξ αὐτῶν προσδένωνται διὰ σχοινίων κατοικίδια ζῶα βόσκοντα αὐτόθι (1).

Ἐκ γλυπτῶν ἔργων διακοσμούντων τὸ θέατρον οὐδὲν εὑρέθη. Μνημονεύεται δὲ μόνον ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ὅτι ἔτη τινὰ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἀνευρέθη ἄγαλμά τι πωληθὲν εἴς τινα Ἄγγλον ἀντὶ πυρίτιδος (2).

Ἐκ δὲ τοῦ πρὸς βορρᾶν τοῦ δισκελοῦς τοίχου οἰκοδομήματος ἦτο γνωστὴ ἀπὸ πολλοῦ ἡ ἀψὶς Ν (3), κατεσκευασμένη ἐκ με-

(1) Οὐδ' αἱ ἐπὶ τῶν ἑδωλίων καὶ τοῦ λογείου τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου εὐρεῖαι ὀπαὶ φαίνονται ἐπιδεχόμεναι διάφορον ἑρμηνείαν.

(2) Τὴν παράδοσιν ταύτην ἀναφέρει καὶ ὁ Ross, Wanderungen in Griech. II σελ. 233.

(3) Ross, Wanderungen in Griech. II σελ. 233: Hart an der Rückseite des linken (nördlichen) Flügels des Theaters ist ein kreisrundes

γάλων τετραγωνικῶν πωρίνων λίθων ἀνίσου μεγέθους, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶνε παρεμβεβλημένοι καὶ μικρότεροι πρὸς ἰσοπέδωσιν τῶν δόμων· ἡ δὲ θολωτὴ στέγη αὐτῆς ἐξ ὀπτοπλίνθων. Ἐκ τῆς ἤδη γενομένης ἀνασκαφῆς κατεδείχθη ὅτι ἡ ἀψὶς αὕτη εἶνε μέρος μεταγενεστέρου οἰκοδομήματος μεγάλου, ἐντὸς τοῦ παλαιοτέρου σταδίου ἢ γυμνασίου κτισθέντος καὶ οἰκήματα χρήσιμα εἰς ἐκεῖνο πιθανῶς περιέχοντος. Πάντες οἱ τοῖχοι τοῦ οἰκοδομήματος τούτου ἐκτὸς τῶν ἐκ τοῦ παλαιοτέρου προερχομένων β, Β′ καὶ Β′′ εἶνε κακῆς κατασκευῆς, ὁ μὲν Π ἐξ ὀπτῶν πλίνθων, οἱ δὲ λοιποὶ ἐκ μικρῶν λίθων καὶ ἀμμοκονίας οὐδαμῶς διαφέροντες τῶν κοινοτάτων σημερινῶν τοίχων. Πάντες δὲ εἶνε καὶ ὅλως ἀσυμμέτρως κατεσκευασμένοι, ὥστε ἐνῷ ἡ θύρα π′ εἶνε 1,19 μ. πλατεῖα, αἱ π καὶ π′′ εἶνε μόνον 1,00, ἡ διεύθυνσις τῶν τοίχων Ο καὶ Ρ δὲν εἶνε παράλληλος πρὸς τὸν δισκελῆ τοῖχον (ὅθεν τὸ πλάτος τοῦ δωματίου μ εἶνε παρὰ μὲν τὴν ἀψῖδα 5,10 μ., παρὰ δὲ τὰς παραστάδας ξ καὶ ξ′ 5,30, τοῦ δὲ Μ′ τὸ πλάτος εἶνε παρὰ μὲν τὸν Π 4,10, παρὰ δὲ τὸν Β′ 4,35), ἡ δὲ ἀψὶς Ν δὲν ἀποτελεῖ κανονικὸν τόξον κύκλου, ἀλλ' εἶνε ᾠκοδομημένη παρὰ μὲν τὸν δισκελῆ τοῖχον μετὰ μικροτέρας ἀκτῖνος, κατὰ δὲ τὸ ἀντίθετον ἄκρον μετὰ μεγαλητέρας. Ἡ πλημμελὴς αὕτη κατασκευὴ τῶν τοίχων καθιστᾷ φανερὸν ὅτι τὸ οἰκοδόμημα εἶνε ἱκανὸν χρόνον νεώτερον τοῦ θεάτρου, ἤτοι ὅτι προέρχεται ἐκ τῶν ἐσχάτων Ῥωμαϊκῶν χρόνων.

Ἐκ τῆς στέγης τῶν δωματίων τούτων οὐδὲν ἴχνος διεσώθη πλὴν τοῦ καλύπτοντος τὴν ἀψῖδα Ν ἡμιθολίου. Ἐν τούτοις ἐκ τῆς κατασκευῆς τῶν τοίχων εἶνε πιθανώτατον ὅτι τὸ μὲν δωμάτιον μ ἐστεγάζετο ὑπὸ σταυροειδοῦς θόλου στηριζομένου ἐπὶ τῶν παραστάδων ξ καὶ ζ′ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπέναντι περάτων τῆς ἀψῖδος, τὸ δὲ δωμάτιον Μ′′ διὰ θόλου ἡμικυλινδρικοῦ στηριζομένου

Gebäude aus Quadern, von dreizehn bis vierzehn Fuss im Durchmesser, und bis an die aus Ziegeln gewölbte Decke, von der aber nur ein Theil erhalten ist, jetzt (bei verschüttetem Boden) etwa zehn Fuss hoch. Inwendig war es mit Stuck überzogen, an welchem man noch einige Spuren von Farben wahrnimmt. Πρβ. καὶ Expéd. Scient., Leake· Curtius ἔνθα ἀνωτέρω.

ἐπὶ τῶν παραστάδων Ξ′ καὶ Ξ′′ καὶ ἐπὶ τοῦ δισκελοῦς τοίχου, καίτοι ὀπτόπλινθοι δυνάμεναι νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐκ τῆς στέγης καταπεσοῦσαι δὲν εὑρέθησαν εἰμὴ ὀλίγισται καὶ αὗται ἐπὶ τῶν ἀνωτέρων στρωμάτων τῆς ἐπιχώσεως. Περὶ δὲ τῆς στέγης τῶν ἑτέρων δύο δωματίων οὐδὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν. Τὸ στεγάζον τὴν ἀψίδα Ν ἡμιθόλιον δὲν σώζεται ὁλόκληρον· ἐν τούτοις τὸ ὕψος αὐτῆς μέχρι τοῦ ἀνωτάτου σημείου τοῦ ἡμιθολίου φαίνεται ὅτι ἦτο 4,50 μ. Ὁ τοῖχος Ξ σώζεται εἰς ὕψος 2,60 μ.

Μεταξὺ τῆς παραστάδος ξ καὶ τοῦ ἀπέναντι αὐτῆς πέρατος τῆς ἀψῖδος ἐκτείνεται ἡ βαθμὶς ν κτισθεῖσα, ὡς εἴπομεν ἤδη, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ δισκελοῦς τοίχου· ἀντικρὺ παρὰ τὸν τοῖχον Ο οὐδεμία βαθμὶς ὑπάρχει. Ὡσαύτως καὶ ὑπὸ τὴν ἀψῖδα Ν ἐκτείνεται καθ' ἅπαν τὸ βάθος αὐτῆς ἑτέρα βαθμὶς ν′ ἰσοϋψὴς πρὸς τὴν πρώτην.

Ὁ τοῖχος Ο εἶνε λεπτὸς καὶ κακῶς ἐκτισμένος ὡς μέλλων νὰ μὴ βαστάζῃ βάρος. Ἐν αὐτῷ ὑπάρχει στενὸν καὶ ταπεινὸν θυρίδιον ο (εὖρος αὐτοῦ 0,63, ὕψος 1,90), δι' οὗ ἐξέρχεταί τις εἰς ἕτερον δωμάτιον, οὗ μικρότατον μόνον μέρος ἦτο δυνατὸν νὰ ἀνασκαφῇ. Τὸ δάπεδον αὐτοῦ κεῖται βαθύτερον τοῦ δωματίου μ.

Τὸ δάπεδον τοῦ δωματίου μ μετ' ἀμφοτέρων τῶν βαθμίδων εἶνε ἐπιστρωμένον διὰ ψηφοθετήματος καλῆς ἐργασίας, κατεστραμμένου μὲν σχεδὸν ἐντελῶς ἐπὶ τῶν βαθμίδων, ὄχι κακῶς δὲ διασωζομένου ἐπὶ τοῦ λοιποῦ μέρους. Δυστυχῶς μεταξὺ τῶν κατεστραμμένων μερῶν εἶνε καὶ τετράγωνος χώρα ἐν τῷ μέσῳ, ἐν ᾗ ἐκ τῶν σωζομένων λειψάνων φαίνεται ὅτι ὑπῆρχε παράστασις μετὰ ζῳδίων, ἐνῷ τὸ λοιπὸν μέρος ἅπαν ἔχει μόνον κοσμήματα. Ὡσαύτως καὶ τὸ δάπεδον τοῦ δωματίου Μ′′ καλύπτεται ὑπὸ ἑτέρου ψηφοθετήματος ἐπίσης καλῆς ἐργασίας καὶ ἐπίσης καλῶς διατετηρημένου, ἐκτεινομένου δὲ διὰ τῆς μεταξὺ τῶν παραστάδων Ξ′ καὶ Ξ′′ πλατείας θύρας πέρα ὑπὸ τὰ χώματα τῆς παρακειμένης ἀμπέλου. Μόνον ἐν τῷ δωματίῳ Μ′ οὐδὲν ἴχνος ἐπιστρώσεως ἀνευρέθη, φαίνεται δ' ὅμως ἐκ τῆς θύρας π ὅτι τὸ δάπεδον αὐτοῦ ἦτο ταπεινότερον τοῦ Μ′′. Ἐντὸς τοῦ δωματίου Μ′ παρὰ τὸν δισκελῆ τοῖχον καὶ εἰς ἱκανὸν ὕψος ἀπὸ

τοῦ ἐδάφους εὑρέθη αὐτοσχέδιος τάφος μικροῦ παιδίου ἐσκαμμένος ἐντὸς τῶν χωμάτων καὶ καλυπτόμενος διὰ μαρμαρίνης πλακός, ἐντὸς δ' αὐτοῦ τρία εὐτελῆ ἀγγεῖα.

Ἡ θύρα π εἶνε ἀπῳκοδομημένη διὰ τοίχου κάκιστα ἐκτισμένου διὰ μικρῶν λίθων ἀναμίκτων μετὰ χώματος καὶ ἀμμονίας (1) οὗ μέρος κατέπεσεν ἅμα τῇ ἀνασκαφῇ ἕνεκα τῆς κακῆς κατασκευῆς. Ὁ τοῖχος οὗτος κάτω μὲν εἶνε ἰσοπαχὴς πρὸς τὸν τοῖχον Π, ἄνω δὲ γίνεται λεπτότερος σχηματίζων ἐντὸς τοῦ δωματίου Μ' ἀβαθῆ κόγχην ὕψους 1,58. Ἕνεκα τοῦ τοίχου τούτου διετηρήθη καὶ τὸ ἐξ ὀπτοπλίνθων τοξοειδὲς ὑπέρθυρον τῆς θύρας ταύτης, ἧς τὸ ὕψος ἐκ τοῦ δωματίου Μ'' εἶνε 2,50 μ. Ἡ ἀποικοδόμησις δὲ ἐγένετο βεβαίως συγχρόνως ἢ ὄχι πολὺ μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ οἰκοδομήματος, διότι τὸ ἐπὶ τῆς πρὸς τὸ δωμάτιον Μ'' προσόψεως τῆς ἀπῳκοδομημένης θύρας ἐπίχρισμα καλύπτει ἕτερον ἐπίχρισμα, ὅπερ εὑρέθη καὶ ἐν τῷ δωματίῳ μ ἐπὶ τοῦ δισκελοῦς τοίχου.

Ἐν τῷ δωματίῳ Μ'' κατεσκευάσθη μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ κτιρίου κάμινος κεραμευτικὴ καλύπτουσα τὸ ψηφοθέτημα ἴσως καθ' ἅπασαν τὴν ἔκτασιν τοῦ δωματίου τούτου· κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν ὅμως διεσώζετο μόνον τὸ μέρος μ''. Πάντες οἱ τοῖχοι τῶν τριῶν τούτων δωματίων εἶνε ἐπικεχρισμένοι διὰ μαρμαροκονίας μετ' ἐντοιχίων γραφῶν ἐχουσῶν κοσμηματικὸν χαρακτῆρα· οὐδαμοῦ φαίνεται οὐδὲ ἴχνος ἁγιογραφίας οὐδ' ἄλλο τι λείψανον δηλοῦν ὅτι ὁ χῶρος οὗτος ὑπῆρξέ ποτε ἐκκλησία, ὡς πιστεύουσιν οἱ Γάλλοι τῆς Expédition scientifique (2). Ἡ κάλλιστα διατετηρημένη γραφὴ ἐσώθη ἐπὶ τῆς πρὸς τὸ δωμάτιον μ προσόψεως τοῦ τοίχου Ξ συνισταμένη ἐκ ποικιλοχρώμων τριγώνων καὶ ὀρθογωνίων κατ' ἀπομίμησιν τῆς διὰ μικρῶν πλακῶν ἐπιστρώσεως τῶν δαπέδων καὶ ἐπὶ τῶν δύο πλευρῶν τῆς παραστάδος ξ ἀπομιμουμένη πράσινον μάρμαρον.

(1) Ἐντὸς αὐτοῦ εὑρέθησαν ἐντετοιχισμένα καὶ ὀστᾶ ἀνθρώπου, σπόνδυλοι, λεκάνη, μηροί, κνῆμαι.

(2) III σελ. 52: restent quelques traces d'une peinture datant du moyen âge, et faites sans doute à l'époque où le monument aura servi d'église.

Ἐν δὲ τῷ ἡμιθολίῳ τῆς ἀψῖδος Ν διεσώθη μὲν τὸ ἐπίχρισμα, ἀλλ' αἱ ἐπ' αὐτοῦ γραφαὶ ἐγένοντο ἤδη ἐξίτηλοι· ὡς ἠδυνήθην ὅμως νὰ μάθω παρὰ τῶν ἐγχωρίων, δὲν διέφερον τῶν ἄλλων κατὰ τὸν χαρακτῆρα. Ἐν δὲ τῷ ἡμικυλινδρικῷ τοίχῳ αὐτῆς διεσώθησαν κάκιστα διατηρούμενα λείψανα γραφῆς, ἐξ ἧς διακρίνεται τοξοειδὴς ταινία διῃρημένη διὰ τεθλασμένης γραμμῆς εἰς ἰσομεγέθη τρίγωνα τὰ μὲν λευκά, τὰ δὲ βαθέος κυανοῦ χρώματος προσεγγίζοντος πρὸς τὸ μέλαν. Ἑκατέρωθεν αὐτῆς διεκρίνοντο χρώματα ἐρυθρὰ καὶ λευκά. Ὁ τοῖχος Ο φαίνεται ὅτι εἶχεν ὅλως ἰδιαιτέραν γραφὴν μετὰ λευκοῦ καὶ ῥοδίνου χρώματος, ἐξ ἧς διεσώθησαν ἀμυδρότατα ἴχνη. Ἀλλ' ἐν τῇ ἑτέρᾳ πλευρᾷ αὐτοῦ ὄπισθεν τοῦ θυριδίου ο διεσώθη κάλλιστα κοσμηματικὴ ὡσαύτως γραφὴ κατὰ πομπηϊανὸν ῥυθμόν, τῆς ὁποίας ὅμως μόνον μικρότατον μέρος ἦτο δυνατὸν νὰ φανῇ κατὰ τὴν ἀνασκαφήν.

Ἐπίχρισιν ὡσαύτως διασώζουσι καὶ οἱ τοῖχοι Ρ καὶ Π ἐν τῷ δωματίῳ Μ', ἀλλὰ μόνον ἐν τῷ Π διεσώθησαν μόλις διακρινόμενα ἴχνη ἐντοιχίου γραφῆς·

Τὸ δωμάτιον Μ δὲν συγκοινωνεῖ πρὸς τὰ λοιπὰ τρία δι' οὐδεμιᾶς θύρας, οὐδ' ἄλλη τις θύρα κατὰ τὸ ἀνεσκαμμένον μέρος αὐτοῦ ὑπάρχει πλὴν τῆς ἐπὶ τοῦ δισκελοῦς τοίχου ὅλως σκαιῶς καὶ βαρβάρως κατεσκευασμένης. Τὸ δάπεδον τοῦ δωματίου τούτου εἶνε ἐπεστρωμένον παρὰ μὲν τοὺς τέσσαρας τοίχους καὶ μέχρις ἀποστάσεως 1,07 - 1,25 μ. ἀπ' αὐτῶν διὰ μεγάλων μαρμάρων ἐχόντων κατὰ τὸ ἔσω ἄκρον αὐτῶν στενὸν καὶ ἀβαθὲς ῥεῖθρον, οὗ ἄδηλος ἡ ῥύσις. Ἐπὶ τῶν μαρμάρων τούτων παρὰ τοὺς τοίχους Β' καὶ Β'' εἶνε ἐκτισμένοι δύο εἰς μικρὸν ὕψος διασωζόμενοι μεταγενέστεροι τοῖχοι, ἄδηλον εἰς τὶ χρησιμεύσαντες. Μετὰ τὰ μάρμαρα ταῦτα τὸ δάπεδον εἶνε ἐπεστρωμένον διὰ συμπεπατημένων μελανῶν χαλίκων· ἐν δὲ τῷ μέσῳ ὑπάρχει βόθρος ἄνευ ἐκροῆς ἔχων διάμετρον μὲν 1,14, βάθος δὲ 0,10 τὸν δὲ πυθμένα ἐπεστρωμένον διὰ μαρμαρίνων πλακῶν. Ἐκ τῆς κατασκευῆς τοῦ δωματίου τεκμαιρόμενός τις δύναται ἴσως νὰ συμπεράνῃ ὅτι τὸ παλαιὸν γυμνάσιον ἢ στάδιον δὲν εἶχεν ἀποβάλει καὶ ἐν τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις τὸν πρῶτον αὐτοῦ χα-

ρακτῆρα, ἡ δὲ γενομένη διασκευὴ αὐτοῦ συνίστατο εἰς προσθήκην παραρτημάτων τινῶν αὐτοῦ, ἐν οἷς καὶ προχείρου λουτρῶνος, εἰς ὃν ἀνήκει καὶ τὸ παρὸν δωμάτιον.

ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΣΚΙΑΣ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΤΗΣ

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ

ΚΥΡΙΑ ΕΣΟΔΑ

Α. Συνδρομαι. Τακτικαὶ		Δρ.	5,653	—		
» Ἔκτακτοι		»	515	50		
» Εἰδικαὶ		»	5,360	—	11,528	50
Β. Τοκοι εν Γενει.		»			1,440	
Γ. Μερισμα. Ἐκ μετοχῶν Ἐθνικῆς Τραπέζης 56.	(α)	»			12,600	—
Δ. Κληροδοτηματα		»			5,000	—
Ε. Λαχειον. Τῆς Β' ἑξαμηνίας τοῦ 1890.		»	1,417	40		
» » Α' » 1891.		»	71,911	70		
» » Β' » 1891.		»	91,295	85	164,624	95
Ϛ. Διαφορα	(6)	»			912	85
Ζ. Ενοικια		»			300	—
Η. Εφημερις Αρχαιολογικη		»			3,552	50

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Θ. Εθνικη Τραπεζα. Ἀπόληψις ἀτόκου καταθέσεως		»			10,000	—
Ι. Βιομηχανικη. Ἀπέναντι ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ.		»			56,000	—
ΙΑ. Απολἠψις. Χρέους Γιαννοπούλου		»			5,147	—
ΙΒ. » Προκαταβολῶν λογαριασμῷ Δημοσίου		»	2,640	—		
» » » Ἑταιρίας		»	12,000	—	14,640	—
Τὸ ὅλον τῶν εἰσπράξεων.		»			285,745	80
Υπολοιπον Ταμειου. Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1890		»			10,139	88
		Δρ.			295,885	68

(α) Ἤτο. 46 μετοχῶν τῆς Ἑταιρίας καὶ
10 » ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Ῥώμα.
56

(6) Ἤτοι ἀπὸ ὑπερτίμησιν χρυσοῦ . . . . . Δρ. 416.35
» πώλησιν ὑλικοῦ . . . . . » 496.50
912.85

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1891.

ΠΛΗΡΩΜΑΙ

ΚΥΡΙΑ ΕΞΟΔΑ

Α. Γραφειον. Προσωπικόν	Δρ.	6,242	50		
» Γραφικὴ ὕλη, χάρτης, τυπωτικά, ταχυδρομικὰ κλπ.	»	1,228	69		
» Βιβλιοθήκη, ἀγορὰ βιβλίων, δετικὰ καὶ κατασκευὴ θηκῶν	»	2,709	35	10,180	54
Β. Μουσεια. Προσωπικόν	»	6,360	—		
» Ἀρχαιοθῆκαι, συγκολλήσεις καὶ ἀπεικονίσεις ἀρχαίων	»	4,139	55		
» Ἀγορὰ ἀρχαίων	»	2,449	25	12,948	80
Γ. Ανασκαφαι. Γενικαὶ	»	2,634	50		
» Γηπέδου ἐν Ἀθήναις (Λύτσικα)	»	8,493	80		
» Τετρακιονίου Ἀθηνᾶς ἀρχηγέτιδος	»	1,272	10		
» Ἐλευσῖνος	»	1,202	50		
» Ῥαμνοῦντος	»	4,148	—		
» Μυκηνῶν	»	1,759	60		
» Θεάτρου Γυθείου	»	3,978	30		
» Ἐπιδαύρου	»	8,207	35		
» Ἐν δήμῳ Ἐλευσῖνος Ἀρκαδίας	»	1,362	05		
» Ἐν Ἐρετρίᾳ	»	698	15		
» Ἐν Τανάγρᾳ	»	60	50		
» Ἐν Κάμπῳ Λακωνικῆς	»	934	65		
» Ἐν Δαφνίῳ	»	796	05	35,547	55
Δ. Ακινητα. Κατασκευὴ μουσείων ἐν Τανάγρᾳ καὶ Ἐπιδαύρῳ κλπ.	»			16,369	98
Ε. Επαρχ. Αρχαιοτητες. Μισθοὶ καὶ ἐπιμίσθια ἐφόρων καὶ φυλάκων	»			12,476	—
Ϛ. Εφημερις Αρχαιολογικη	»			10,354	—
Ζ. Λαχειον. τῆς Β' ἑξαμηνίας τοῦ 1890	»	8,520	60		
» τῆς Α' » 1891	»	42,234	65		
» τῆς Β' » 1891	»	42,573	25	93,328	50
Η. Διαφορα	»			838	15

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Θ. Βιομηχανικη Τραπεζα. Ἀλληλόχρεος λογαριασμός	»			50,300	—
Ι. Προκαταβολαι. Λογαριασμῷ Δημοσίου	»	42,640	—		
» » Ἑταιρίας		7,800	—	50,440	—
Τὸ ὅλον τῶν δαπανῶν	»			292,783	52
Υπολοιπον τοῦ ταμείου κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1891 μεταφερόμενον εἰς τὰ βιβλία τοῦ 1892	»			3,102	16
				295,885	68

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧ.

ΜΕΡΙΔΕΣ	Ὑπόλοιπα 31 Δεκεμ. 1890				Πράξεις κατὰ τὸ 1891			
	Χρέωσις		Πίστωσις		Χρέωσις		Πίστωσις	
Α. Ακινητα. Οἰκόπ. οἰκίαι καὶ μουσεῖα ἐν Ἀθήναις, Κηφισίᾳ, Ἐλευσῖνι, Τανάγρᾳ κλπ.	42,834	93			16,369	98		
Β. Εθνικη Τραπεζα. Μετοχαὶ αὐτῆς 56	194,513	10						
Γ. » » Λαχειοφ. ὁμολ. αὐτῆς 10	5,120	—						
Δ. » » Καταθέσεις ἄτοκοι	10,000	—					10,000	—
Ε. Δημ. Χρεωγραφα	25,380	—						
Ϛ. Προκαταβολαι. Λογαριασμῷ Δημοσίου	33,314	57			42,640	—	2,640	—
Ζ. » » Ἑταιρίας	5,500	—			7,800	—	12,000	—
Η. Βιομηχ. Τραπ. Ἀλληλόχρ. λογισμός					50,300	—	56,000	—
Θ. Χρεος Γιαννοπούλου	41,185	62					5,147	—
	357,928	22			117,109	98	85,787	—
Ταμειον τοῦ 1891	10,139	88			285,745	80	292,783	52
	368,068	10			402,855	78	378,570	52
					368,068	10		
					770,923	88		
					378,570	52		
					392,353	36	ἰσοζύγιον	

Κατατεθειμένα εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν :
56 μετοχαὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης
64 ὁμόλογα τοῦ παγίου δανείου τῶν 125,000,000
10 ὁμολογίαι λαχειοφ. δανείου τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης

ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1891.

Ὑπόλοιπα 31 Δεκεμ. 1891

Χρέωσις		Πίστωσις			
59,204	91	(α)			
194,593	10				
5,120	—				
		(β)			
25,380	—				
73,314	57	(γ)			
1,300	—	(δ)			
			5,700	(ε)	—
36,038	62	(ς)			
394,951	20		5,700		—
3,102	16	(ζ)			
398,053	36		5,700		—
5,700	—				
392,353	36				

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

(α) Λογαρ. τοῦ	1890	Δο.	42,834.93			
»	1891	»	59,204.91	πλέον δρ. 16,369.98		
(β) »	1890	»	10,000.—			
»	1891	»	0,000.—	ἔλατ.		δρ. 10,000.—
(γ) »	1890	»	33,314.57			
»	1891	»	73,314.57	πλέον »	40,000.—	
(δ) »	1890	»	5,500.—			
»	1891	»	1,300.—	ἔλατ.		» 4,200.—
(ε) »	1890	»	0,000.—			
»	1891	»	5,700.—	»		» 5,700.—
(ς) »	1890	»	41,185.62			
»	1891	»	36,038.62	»		» 5,147.—
(ζ) »	1890	»	10,139.88			
»	1891	»	3,102.16	»		» 7,037.72
				δρ.	56,369.98	δρ. 32,084.72
				»	32,084.72	

Αὔξησις τῆς ἑταιρικῆς περιουσίας κατὰ δρ. 24,285.26

ΠΑΡΑΘΕΣΙΣ

Λογαριασμὸς τοῦ ἔτους	1890	Δρ.	368,068.10
» »	1891	»	392,353.36
Διαφορὰ ἐπὶ πλέον, ὡς ἀνωτέρω.		Δρ.	24,285.26

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ

Α'. ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ		1858 - 1890		1891		Ὅλον	
ΚΥΡΙΑ ΕΣΟΔΑ							
Συνδρομαι Ἐτήσιοι	Δρ.	192,037	10	5,653	—	197,690	10
» Ἔκτακτοι. . . .	»	75,723	61	515	50	76,239	11
» Εἰδικαὶ	»	56,545	53	5,360	—	61,905	53
Τοκοι καὶ Μερισματα. Ἐν γένει.	»	477,733	71	14,040	—	491,773	71
ΔημοσιαΧρεωγραφα.		432,961	52			432,961	52
Μουσεια. Ἐξ εἰσιτηρίων . . .	»	22,690	25			22,690	25
Ακινητα. Πώλησις ἀκινήτων . .	»	10,258	93			10,258	93
» Ἐνοίκια.	»	7,390	08	300	—	7,690	08
Κληροδοτηματα	»	14,920	72	5,000	—	19,920	72
Διαφορα	»	22,768	99	912	85	23,681	84
Αρχαιολ. Εφημερις (παλαιὰ) καὶ κατάλογοι τῶν ἐν τοῖς Μουσείοις ἀργαίων.	»	4,688	58			4,688	58
» » Νέα τῆς Γης Περιόδ.	»	15,174	30	3,552	50	18,726	80
Επιστροφη Χρηματων . . .	»	1,720	09			1,720	09
Λαχειον	»	1,325,060	65	164,624	95	1,489,685	60
		2,659,674	06	199,958	80	2,859,632	86
ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ							
Δανεια καὶ ἀπόληψις καταθέσεων .	»	201,827	24	10,000	—	211,827	24
Προκαταβολαι. Ἀποληφθεῖσαι .	»	688,190	93	14,640	—	702,830	93
Βιομηχ. Τραπεζα. Ἀλληλόχρεος λογαριασμός . .	»	839,116	92	56,000	—	895,116	92
Εθν. Τραπεζα. Πώλησ. μετοχ. της	»	22,220	—			22,220	—
Απολήψις Χρεους Γιαννοπούλου.	»	28,206	56	5,147	—	33,353	56
Παρακαταθηκαι	»	12,632	59			12,632	59
		4,451,868	30	285,745	80	4,737,614	10
Ταμειον. Ὑπόλοιπον τῆς 31 Δεκεμβρίου 1890 . .	»			10,139	88	10,139	88
		4,451,868	30	295,885	68	4,747,753	98

ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1858-1891.

Β'. ΠΛΗΡΩΜΑΙ		1858 - 1890		1891		Ὅλον	
ΚΥΡΙΑ ΕΞΟΔΑ							
Γραφειον. Προσωπικόν, τυπωτικά, ἔξοδα διάφορα καὶ Βιβλιοθήκη.	Δρ.	121,261	22	10,180	54	131,441	76
Μουσεια. Προσωπικόν, ἀρχαιοθῆκαι, φυλακεῖα, ἐπισκευαὶ καὶ συγκολλήσεις ἀρχαίων . .	»	186,392	49	10,499	55	196,892	04
Αγοραι Αρχαιοτητων. . . .	»	266,547	29	2,449	25	268,996	54
Αρχαια. Ἀνασκαφαὶ ἐν γένει . .	»	706,393	61	35,547	55	741,941	16
» Ἐπισκευαὶ καὶ ἀναστηλώσεις μνημείων	»	26,205	71			26,205	71
Επαρχ. Αρχαιοτ. Προσωπ. ἐφόρων καὶ φυλάκων ἐπαρχ. Μουσείων καὶ μνημείων . . .	»	101,848	13	12,476	—	114,324	13
» Περισυναγωγὴ καὶ μεταφορὰ ἀρχαίων	»	3,305	83			3,305	83
Τοκοι. Ἐν γένει	»	31,786	37			31,786	37
Ακινητα	»	38,592	35	16,369	98	54,962	33
Διαφορα. Ποσοστὰ εἰσπράκτορ., ἐκμαγεῖα ἀρχαίων κτλ. . .	»	22,800	94	838	15	23,639	09
» Προτομαὶ προέδρ. Ἑταιρ.	»	1,696	43			1,696	43
» Συνδρομαὶ εἰς ξένους πρὸς συντέλεσιν ἀνασκαφῶν . .	»	446	43			446	43
Απροβλεπτα	»	1,886	18			1,886	18
Δημοσια Χρεωγραφα	»	276,132	30			276,132	30
Μετοχαι Εθν. Τραπεζης καὶ λαχειοφόροι ὁμολογίαι αὐτῆς .	»	185,002	43			185,002	43
Λαχειον	»	550,086	57	93,328	50	643,415	07
Ακινητα. Ἐπισκευαὶ	»	671	15			671	15
Αρχαιολ. Εφημ. (Νέα Γης Περιόδ.)	»	67,500	45	10,354	—	77,854	45
		2,588,555	88	192,043	52	2,780,599	40
ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ							
Δανεια.	»	65,625	—			65,625	—
Προκαταβολαι. Ἀποληπτέαι. .	»	777,871	14	50,440	—	828,311	14
Βιομηχ. Τραπεζα.	»	839,116	92	50,300	—	889,416	92
Παρακαταθηκαι	»	10,838	57			10,838	57
Λαθη Λογιστικα	»	267	87			267	87
Εθν. Τραπεζα. Καταθέσεις . .	»	147,095	10			147,095	10
Ταμειον. Ὑπόλ. τοῦ Ταμ. τοῦ 1891	»			3,102	16	3,102	16
		4,429,370	48	295,885	68	4,725,256	16

ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ ΥΠΕΡ

ΤΗΣ Α'. ΕΞΑ

ΧΡΕΩΣΙΣ				
Δυνάμει τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1889 Β. Διατάγματος ἐξεδόθησαν 50,000 γραμμάτια τοῦ Λαχείου ἀνὰ δραχ. 2 ἕκαστον φέροντα. . . . . Δρ.			100,000	—
Ἐκ τούτων ἔμειναν ἀδιάθετα καὶ παρεδόθησαν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς κληρώσεως ἐπιτροπὴν κατὰ τὸ ὑπ' αὐτῆς συνταχθὲν πρωτόκολλον Γραμ. 14,063				
Ἀπωλέσθησαν κατὰ τὴν ἀποστολὴν καὶ ἐπιστροφὴν. . » 264				
Ἐπεστράφησαν μετὰ τὴν κλήρωσιν . . . . . » 210				
Ἔμειναν ἐν Σμύρνῃ ἄνευ ἐλπίδος εἰσπράξεως . . . » 25 »	14,562	—	29,124	—
Ἐκ διαφορᾶς νομισμάτων εἰσεπράχθησαν . . . . . »			70,876	—
			1,035	70
Αἴτινες εἰσήχθησαν εἰς τὸ ταμεῖον ὡς ἑξῆς:			71,911	70
διὰ διπλοτύπου ὑπ' ἀριθ. 20 δρ. 2,484.80				
» » 21 » 4,500.—				
» » 22 » 5,000.—				
» » 23 » 7,700.—				
» » 25 » 9,700.—				
» » 29 » 27,962.85				
» » 31 » 2,498.60				
» » 38 » 10,553.75				
» » 39 » 1,035.70				
» » 51 » 340.—				
» » 65 » 136.— »			71,911	70
	διαφορὰ μηδὲν			

ΤΗΣ Β'. ΕΞΑ

Ἐξεδόθησαν ὡς ἀνωτέρω ἐπίσης Γραμμάτ. τοῦ λαχείου 50,000 φέροντα Δρ.			100,000	—
Ἐκ τούτων ἔμειναν ἀδιάθετα καὶ παρεδόθησαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς κληρώσεως κατὰ τὸ ὑπ' αὐτῆς συνταχθὲν πρωτόκολλον γραμμάτ. 2,359				
Ἐπεστράφησαν μετὰ τὴν κλήρωσιν ὑπὸ διαφόρων ἀνταποκριτῶν . 370 »	2,729	—	5,458	—
			94,542	—
Εἰσεπράχθησαν ἐκ διαφορᾶς νομίσματος . . . . . »			1,530	95
Τὸ ὅλον. . . . »			96,072	95
Αἴτινες εἰσήχθησαν εἰς τὸ ταμεῖον ὡς ἑξῆς:				
διὰ διπλοτύπου ὑπ' ἀριθ. 45 δρ. 740.—				
» » 48 » 2,000.—				
» » 53 » 9,280.—				
» » 56 » 5,150.—				
» » 58 » 18,000.—				
» » 61 » 4,100.—				
» » 62 » 10,100.—				
» » 73 » 41,925.— »	91,295	—		
Ὠφείλοντο τὴν 31 Δεκεμβρίου 1891 ὑπὸ ἀνταποκριτῶν . . . . . »	2,670	—		
Ὑπῆρχον εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Λαχείου πρὸς πληρωμὴν κερδῶν . . . »	2,107	95	96,072	95
	διαφορὰ μηδὲν			

ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1891

ΜΗΝΙΑΣ 1891.

ΠΙΣΤΩΣΙΣ					
α) Μισθὸς τοῦ προσωπικοῦ ὡς τὰ ἐντάλματα ἀριθ. 31, 32, 57, 58, 88, 89, 123, 124, 192, 193	Δρ.	1,770	—		
β) Ἀμοιβὴ τοῦ προσωπικοῦ ὡς τὰ ἐντάλματα 162 καὶ 163	»	385	—		
γ) Προμήθεια καὶ ἔξοδα τῶν πωλησάντων τὰ Γραμμάτια ὡς τὰ ὑπ'ἀριθ. 237 καὶ 314 ἐντάλματα	»	6,471	75		
δ) Εἰς ἔξοδα διάφορα ὡς τὰ ἐντάλματα ἀριθ. 17, 36, 91, 172 καὶ 178.	»	1,807	90		
ε) Εἰς ἐξαργύρωσιν 41 κερδησάντων Γραμματίων ὡς τὰ ἐντάλματα ἀριθ. 195, 238, 258 καὶ 290.	»	31,800	—	42,234	65
ς) Τὰ μὴ παρουσιασθέντα ἐμπροθέσμως πρὸς ἐξόφλησιν ἐκ τῶν κερδησάντων Γραμματίων, καὶ τὰ εἰς τὰ μὴ διατεθέντα ἀνήκοντα ἀνέρχονται ἐν ὅλῳ εἰς	»	3,200	—		
ζ) Κέρδη τῆς Ἑταιρίας ἐκ τῶν πωληθέντων Γραμματίων	»	26,477	05		
Τὸ ὅλον τῶν κερδῶν τῆς Ἑταιρίας ἐκ τοῦ λαχείου τῆς Α' ἑξαμηνίας τοῦ 1891 ἀνέρχεται εἰς.	»	29,677	05	29,677	05
Ἰσοζύγιον. . .	»			71,911	70

ΜΗΝΙΑΣ 1891

α) Μισθὸς τοῦ προσωπικοῦ ὡς τὰ ἐντάλματα ἀρ 233, 234, 275, 276, 305 306, 339, 340, 373, 374, 413 καὶ 414	Δρ.	1,770	—		
β) Ἀμοιβὴ τοῦ προσωπικοῦ ὡς τὸ ἔνταλμα ἀριθ. 356	»	550	—		
γ) Προμήθεια καὶ ἔξοδα τῶν πωλησάντων Γραμμάτια ὡς τὸ ἔνταλμα ἀριθ. 426	»	8,957	45		
δ) Διάφορα ἔξοδα τοῦ λαχείου ὡς τὰ ἐντάλματα ἀριθ. 210, 211, 236, 239, 415, 416 καὶ 427.	»	1,795	80		
ε) Εἰς ἐξαργύρωσιν 44 ἐκ τῶν κερδησάντων Γραμματίων ὡς τὸ ἔνταλμα ἀριθ, 425	»	29,500	—		
ς) Τὰ μὴ παρουσιασθέντα μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1891 πρὸς ἐξαργύρωσιν κερδήσαντα γραμμάτια:			—		
1 τῶν δραχ. 500 δρ. 500					
1 » 300 » 300					
13 » 100 » 1,300	»	2,100	—		
ζ) Προμήθεια κρατηθησομένη ἐκ τῆς εἰσπράξεως τῶν ὀφειλομένων . .	»	267	—	44,940	25
Κέρδη τῆς Ἑταιρίας ἐκ τοῦ Λαχείου τῆς Β' ἑξαμηνίας τοῦ 1891. .	»			51,132	70
Ἰσοζύγιον.	»			96,072	95

ρακτῆρα, ἡ δὲ γενομένη διασκευὴ αὐτοῦ συνίστατο εἰς προσθήκην παραρτημάτων τινῶν αὐτοῦ, ἐν οἷς καὶ προχείρου λουτρῶνος, εἰς ὃν ἀνήκει καὶ τὸ παρὸν δωμάτιον.

ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΣΚΙΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ

ΥΠΟ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ

Τῆς ἐφημερίδος ἐκδίδοται κατὰ τριμηνίαν ἓν τεῦχος σχήματος τετάρτου, περιέχον τρία τοὐλάχιστον τυπογραφικὰ φύλλα καὶ τρεῖς πίνακας.

Μέχρι τοῦδε ἐξεδόθησαν :

Τόμος Α^ος^ 1883, ἐκ 18 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 4 διπλοῖ, καὶ 9 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ.

Τόμος Β^ος^ 1884, ἐκ 14 τυπ. φύλ. μετὰ 12 πινάκων, ὧν 7 διπλοῖ, καὶ 7 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Γ^ος^ 1885, ἐκ 17 τυπ. φύλ. μετὰ 12 πινάκων, ὧν 8 διπλοῖ, καὶ 14 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Δ^ος^ 1886, ἐκ 17 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 4 διπλοῖ, καὶ 10 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Ε^ος^ 1887, ἐκ 14 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 6 διπλοῖ, καὶ 38 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Ϛ^ος^ 1888, ἐκ 13 τυπ. φύλ. μετὰ 12 πινάκων, ὧν 5 διπλοῖ, καὶ 20 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Ζ^ος^ 1889, ἐκ 14 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 1 διπλοῦς, καὶ 12 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ.

Τόμος Η^ος^ 1890, ἐκ 15 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 1 διπλοῦς, καὶ 11 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Θ^ος^ 1891, ἐκ 12 τυπ. φύλ. μετὰ 15 πινάκων, ὧν 1 διπλοῦς, καὶ 4 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτου πίνακος.

Τόμος Ι^ος^ 1892, ἐκ 16 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 1 διπλοῦς, καὶ 13 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ.

Τόμος ΙΑ^ος^ τεύχ. 1-2 ἐξ 7 τυπ. φύλ. μετὰ 8 πινάκων καὶ 5 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

ΕΝ ΤΩ ΜΟΥΣΕΙΩ

ΤΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Ἐφημερὶς Ἀρχαιολογική, ἀφορῶσα τὰς ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἀνευρισκομένας ἀρχαιότητας. Ἐν Ἀθήναις, 1837-1860. Τεύχη μοναδικά, Α΄-Ζ΄, 11-29 (14ον καὶ 16ον δὲν ἐξεδόθη), 50-55. Ἕκαστον τεῦχος . . . . . Δρ. 1

Ἀρχαιολογικὴ Ἐφημερὶς, ἐκδιδομένη ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας. Περίοδος δευτέρα, 1862. Ἐν Ἀθήναις, 1862. Τεύχη Α΄.-ΙΒ΄. . . . . » 12

— 1869-1874. Τεύχη ΙΓ΄.-ΙΘ΄. Ἕκαστον τεῦχος. . . . » 3

Ἐπιγραφαὶ ἀνέκδοτοι ἀνακαλυφθεῖσαι καὶ ἐκδοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Συλλόγου. Ἐν Ἀθήναις, 1851-1855. Φυλλάδιον 2.3. (τὸ 1ον φυλλ. 1851 δὲν ὑπάρχει) εἰς 4ον. Ἕκαστον τεῦχος . » 1

Πρακτικὰ τῆς ἐπὶ τοῦ Ἐρεχθείου Ἐπιτροπῆς. Ἐν Ἀθήναις 1853. εἰς 4ον μετὰ 8 πινάκων . . . . . » 1

Ἐπιγραφαὶ ἑλληνικαὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνέκδοτοι, ἐκδιδόμεναι ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας. Φυλλάδιον Αον (ἄλλο δὲν ἐξεδόθη). Ἐν Ἀθήναις 1860. εἰς 4ον . . . . . » 1

Γενικαὶ συνελεύσεις τῶν ἑταίρων τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας, 1860-1870. Ἐν Ἀθήναις 1860-1870. Τεύχη 11 εἰς 4ον. Ἕκαστον τεῦχος . . . . . « 1

Πρακτικὰ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας, 1872-1881 (τὸ τεῦχος τοῦ 1871 δὲν ὑπάρχει). Ἐν Ἀθήναις, 1872-1882. Τεύχη 10 εἰς 8ον. Ἕκαστον τεῦχος . . . . . » 1

— 1882-1889, 1890-91. Ἐν Ἀθήναις, 1883-1890, 1893. Τεύχη 9 εἰς 8ον. Ἕκαστον τεῦχος . . . . . » 3